

A9-0027/2021

2.3.2021

PRANEŠIMAS

dėl Europos duomenų strategijos
(2020/2217(INI))

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas

Pranešėja: Miapetra Kumpula-Natri

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	26
PRIEDAS. PRANEŠĖJAI INFORMACIJĄ TEIKUSIŲ SUBJEKTŲ AR ASMENŲ SĄRAŠAS	31
VIDAUS RINKOS IR VARTOTOJŲ APSAUGOS KOMITETO NUOMONĖ	33
TRANSPORTO IR TURIZMO KOMITETO NUOMONĖ.....	42
TEISĖS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ.....	55
PILIEČIŲ LAISVIŲ, TEISINGUMO IR VIDAUS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ ...	64
ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ	72
KULTŪROS IR ŠVIETIMO KOMITETO NUOMONĖ.....	77
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	84
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	85

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Europos duomenų strategijos (2020/2217(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 173 straipsnį dėl ES pramonės konkurencingumo ir, be kita ko, veiksmų, kuriais siekiama skatinti geriau panaudoti inovacijų ir technologijų plėtros sukuriama pramonės potencialą,
- atsižvelgdamas į SESV 114 straipsnį,
- atsižvelgdamas į SESV 2 ir 16 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 21 d. Komisijos komunikatą dėl 2020–2023 m. atvirųjų šaltinių programinės įrangos strategijos (C(2020)7149),
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Europos duomenų strategija“ (COM(2020)0066) ir Verslo dalijimosi duomenimis su valdžios sektoriumi aukšto lygio ekspertų grupės galutinę ataskaitą „Europos strategijos dėl verslo dalijimosi duomenimis su valdžios sektoriumi viešojo intereso labui kūrimas“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 2 d. Komisijos įžanginį poveikio vertinimą „Teisinė sistema, skirta bendrų Europos duomenų erdvių valdymui“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 17 d. Komisijos komunikatą „Duomenų apsaugos gairės dėl kovai su COVID-19 pandemija naudojamų programėlių“¹,
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 8 d. Komisijos rekomendaciją (ES) 2020/518 dėl bendro Sąjungos priemonių rinkinio technologijoms ir duomenims, visų pirma mobiliosioms programėlėms ir anonimizuotiems judumo duomenims, naudoti kovojant su COVID-19 krize ir siekiant ją įveikti²,
- atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (Atvirųjų duomenų direktyva)³,
- atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 6 d. Komisijos pasiūlymą dėl 2021–2027 m. Skaitmeninės Europos programos sudarymo (COM(2018)0434),
- atsižvelgdamas į 2018 m. balandžio 25 d. Komisijos komunikatą „Europos bendros duomenų erdvės kūrimas“ (COM(2018)0232) ir prie jo pridedamą Komisijos tarnybų

---

¹ OL C 124 I, 2020 4 17, p. 1.

² OL L 114, 2020 4 14, p. 7.

³ OL L 172, 2019 6 26, p. 56.

darbo dokumentą (SWD(2018)0125),

- atsižvelgdamas į 2018 m. balandžio 25 d. Komisijos rekomendaciją (ES) 2018/790 dėl prieigos prie mokslinės informacijos ir tos informacijos išsaugojimo⁴,
- atsižvelgdamas į 2017 m. gegužės 10 d. Komisijos komunikatą „Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos įgyvendinimo laikotarpio vidurio peržiūra. Sujungta bendroji skaitmeninė rinka visiems“ (COM(2017)0228) ir prie jo pridedamą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2017)0155),
- atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 10 d. Komisijos komunikatą „Europos duomenų ekonomikos kūrimas“ (COM(2017)0009) ir prie jo pridedamą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2017)0002),
- atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos komunikatą „Junglumas – bendrosios skaitmeninės rinkos pagrindas. Kelias į Europos gigabitinę visuomenę“ (COM(2016)0587) ir prie jo pridedamą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2016)0300),
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 19 d. Komisijos komunikatą „Europos pramonės skaitmeninimas. Naudojimas visais bendrosios skaitmeninės rinkos privalumais“ (COM(2016)0180) ir prie jo pridedamą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2016)0110),
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 19 d. Komisijos komunikatą „Europos debesijos iniciatyva. Konkurencingos duomenų ir žinių ekonomikos kūrimas Europoje“ (COM(2016)0178) ir prie jo pridedamus Komisijos tarnybų darbo dokumentus (SWD(2016)0106) ir (SWD(2016)0107),
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB⁵ (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas),
- atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1807 dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo Europos Sąjungoje pagrindų⁶,
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (Teisėsaugos direktyva)⁷,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 6 d. Komisijos komunikatą „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“ (COM(2015)0192) ir prie jo pridedamą Komisijos

---

⁴ OL L 134, 2018 5 31, p. 12.

⁵ OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

⁶ OL L 303, 2018 11 28, p. 59.

⁷ OL L 119, 2016 5 4, p. 89.

tarnybų darbo dokumentą (SWD(2015)0100),

- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 2 d. Komisijos komunikatą „Kuriame klestinčią duomenimis grindžiamą ekonomiką“ (COM(2014)0442) ir prie jo pridedamą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SWD(2014)0214),
- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos⁸ (ITS direktyva) ir jos deleguotuosius aktus,
- atsižvelgdamas į 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (E. privatumo direktyva)⁹,
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 15 d. Bendras Europos COVID-19 plitimo valdymo priemonių atšaukimo veiksmų gaires,
- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 15 d. bendrą valstybių narių deklaraciją „Naujos kartos debesijos įmonėms ir viešajam sektoriui kūrimas ES“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 9 d. Tarybos išvadas dėl Europos skaitmeninės ateities kūrimo¹⁰,
- atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 7 d. Tarybos išvadas dėl aukšto skaitmeninimo lygio Europos ateities po 2020 m. „Skaitmeninio ir ekonominio konkurencingumo visoje Sąjungoje ir skaitmeninės sanglaudos stiprinimas“,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2020 m. liepos 16 d. sprendimą C-311/18 (*Schrems II*),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais¹¹,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. vasario 12 d. rezoliuciją dėl visapusiškos Europos pramonės politikos dirbtinio intelekto ir robotikos srityje¹²,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl Europos pramonės skaitmeninimo¹³,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl klestinčios, duomenimis grindžiamos ekonomikos kūrimo¹⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl Europos sąveikiųjų

---

⁸ OL L 207, 2010 8 6, p. 1.

⁹ OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

¹⁰ OL C 202 I, 2020 6 16, p. 1.

¹¹ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0054.

¹² OL C 449, 2020 12 23, p. 37.

¹³ OL C 307, 2018 8 30, p. 163.

¹⁴ OL C 50, 2018 2 9, p. 50.

intelektinių transporto sistemų strategijos¹⁵,

- atsižvelgdamas į savo 2019 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl autonominio vairavimo Europos transporte¹⁶
- atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato „Europos duomenų ekonomikos kūrimas“¹⁷,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 11 d. paskelbto 2020 m. skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės metinio indekso išvadas,
- atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) 2020 m. birželio 5 d. ataskaitą „Geresnis atkūrimas: siekiant tvaraus ir atsparaus atsigavimo po COVID-19“,
- atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto, Teisės reikalų komiteto, Tarptautinės prekybos komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto ir Kultūros ir švietimo komiteto nuomones,
- atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A9-0027/2021),
  - A. kadangi skaitmeninimas toliau keičia ekonomiką, visuomenę ir piliečių kasdienį gyvenimą ir kadangi duomenys, kurių kiekis kas 18 mėnesių padvigubėja, yra šios transformacijos pagrindas; kadangi prognozuojama, jog pasaulyje saugomų duomenų kiekis išaugs nuo 33 zetabaitų (ZB) 2018 m. iki 175 ZB 2025 m.¹⁸; kadangi ateityje šie procesai vyks dar sparčiau;
  - B. kadangi skaitmeninimas suteikia ne tik ekonominių galimybių, bet gali būti naudojamas didinant Sąjungos saugumą, geopolitinį atsparumą ir strateginę autonomiją;
  - C. kadangi ES būtina sąveiki, lanksti, kintamo masto ir patikima IT struktūra, pritaikyta pažangiausių taikomųjų programų naudojimui; kadangi dirbtinis intelektas (DI) yra viena iš XXI a. strateginių technologijų tiek pasaulio, tiek Europos mastu¹⁹; kadangi ES taip pat reikia sukurti tinkamą infrastruktūrą, būtent našiąją aparatinę įrangą, skirtą taikomosioms programoms naudoti ir duomenims kaupti;
  - D. kadangi duomenys yra svarbus tvaraus ekonomikos atsigavimo, augimo ir kokybiškų darbo vietų kūrimo šaltinis; kadangi duomenimis grindžiamos technologijos galėtų suteikti galimybę sumažinti žmonių darbą kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis ir skatinti visuomenės pažangą, taip pat galėtų atlikti svarbų vaidmenį

---

¹⁵ OL C 162, 2019 5 10, p. 2.

¹⁶ OL C 411, 2020 11 27, p. 2.

¹⁷ OL C 345, 2017 10 13, p. 130.

¹⁸ 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatas „Europos duomenų strategija“, 2 p.

¹⁹ Kaip nurodyta 2019 m. vasario 12 d. Parlamento rezoliucijoje dėl visapusiškos Europos pramonės politikos dirbtinio intelekto ir robotikos srityje.

pereinant prie žaliosios ir neutralaus poveikio klimatui visuomenės ir skatinant pasaulinį Europos ir jos įmonių konkurencingumą;

- E. kadangi Europos duomenų strategija turi atitikti MVĮ ir pramonės strategijas, nes ji bus labai svarbi siekiant, be kita ko, pramonės politikos tikslų ir bus naudinga teikiant pagalbą Europos įmonėms, įskaitant MVĮ, kad jos sėkmingai vykdytų skaitmeninę pertvarką; kadangi pažangiųjų skaitmeninių technologijų srityje vis dar esama atotrūkio tarp didžiųjų įmonių ir MVĮ; kadangi duomenų naudojimo skatinimas ir galimybės naudotis duomenimis ir jų prieinamumo didinimas kartu užtikrinant didesnę teisinę tikrumą gali suteikti konkurencinį pranašumą labai mažoms įmonėms, MVĮ ir startuoliams jiems siekiant pasinaudoti skaitmeninės pertvarkos nauda;
- F. kadangi nacionaliniu ir vietos lygmenimis viešojo sektoriaus ir vyriausybės parengti duomenys yra išteklius, galintis tapti galinga ekonomikos augimo skatinimo ir naujų darbo vietų kūrimo priemone, kuria būtų galima pasinaudoti kuriant DI sistemas ir atliekant duomenų analizę, taip prisidedant prie stipresnės, konkurencingesnės ir labiau tarpusavyje susietos pramonės;
- G. kadangi vykdoma įvairių iniciatyvų siekiant paskatinti moterų dalyvavimą ir įvairovę IRT sektoriuje; kadangi visuose skaitmeninių technologijų sektoriuose tebėra didelis lyčių atotrūkis, o DI ir kibernetinio saugumo sektoriuose šis atotrūkis bene didžiausias; kadangi šis lyčių atotrūkis daro konkrečią įtaką DI vystymui, o šioje srityje daugiausia dirba vyrai, todėl stereotipai ir šališkumas tebėra gajūs ir sunkiai pašalinami;
- H. kadangi savo komunikate dėl Europos duomenų strategijos Komisija nurodo, kad IRT aplinkosauginis pėdsakas sudaro 5–9 proc. viso pasaulyje suvartojamos elektros energijos kiekio ir daugiau kaip 2 proc. viso pasaulyje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio; kadangi skaitmeninis sektorius gali reikšmingai prisidėti prie pasaulinio išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo; kadangi, remiantis 2018 m. Komisijos jungtinių tyrimų centro atliktu tyrimu DI tema, vykdant duomenų centrų veiklą ir perduodant duomenis gali būti suvartojama apie 3–4 proc. viso Sąjungoje suvartojamo elektros kiekio; kadangi Komisija prognozuoja, jog 2018–2030 m. duomenų centrų suvartojamas elektros energijos kiekis padidės 28 proc.²⁰; kadangi 47 proc. skaitmeninio sektoriaus išmetamo anglies dioksido kiekio sudaro vartotojų įrangos (kompiuterių, išmaniųjų telefonų, planšetinių kompiuterių ir kitų susietųjų įrenginių) išmetamas anglies dioksidas; kadangi būtina kuo labiau sumažinti skaitmeninių technologijų ekologinį pėdsaką, ypač elektros ir elektroninės įrangos atliekų apimtį;
- I. kadangi Sąjunga turi skubiai imtis veiksmų, kad pasinaudotų duomenų teikiama nauda, kurdama konkurencingą, palankią inovacijoms, etiniu požiūriu tvarią, į žmogų orientuotą, patikimą ir saugią duomenų visuomenę ir ekonomiką, kurioje paisoma žmogaus teisių, pagrindinių ir darbo teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų, ir kuriais būtų skatinama kurti naują atvirą ir įtraukią žinių ekonomiką, bendradarbiaujant su švietimo sistema ir kultūros įmonėmis, kurių vykdant būtų užtikrinta teisė į kokybišką švietimą ir verslumą, visų pirma jaunajai kartai, ir skatinamos įvairių formų

²⁰ Austrijos aplinkos agentūros ir „Borderstep“ instituto 2020 m. lapkričio mėn. Komisijai parengta galutinė tyrimo ataskaita „Efektyvaus energijos vartojimo debesijos kompiuterijos technologijos ir politika siekiant ekologiškos debesijos kompiuterijos rinkos“.

socialinės inovacijos ir nauji verslo modeliai; kadangi investicijos į įgūdžius debesijos ir didžiųjų duomenų srityse gali padėti technologijų dar neįsisavinusioms įmonėms pakeisti savo verslą; kadangi įmonės, laikomos pirmaujančiomis technologijų srityje, turi nuolat domėtis naujovėmis ir pokyčiais, kad neprarastų savo konkurencinio pranašumo;

- J. kadangi debesijos rinkoms (pvz., paslauginei infrastruktūrai, paslauginėms platformoms ir paslauginei programinei įrangai – IaaS, PaaS ir SaaS) būdinga didelė rinkos koncentracija, dėl kurios startuoliai, MVĮ ir kiti Europos subjektai gali patekti į nepalankią konkurencinę padėtį duomenų ekonomikoje; kadangi Komisija turėtų užtikrinti konkurencingas rinkas pasitelkdama sąveikumą, perkeliamumą ir atvirą infrastruktūrą, ir atidžiai stebėti, kad dominuojantys veikėjai nepiktnaudžiautų įtaka rinkoje;
- K. kadangi ES Žemės stebėsenos sistema „Copernicus“ turėtų būti pavyzdys, kokią socialinę ir ekonominę naudą ES piliečiams ir įmonėms gali duoti didelis kiekis laisvai ir atvirai prieinamų duomenų;
- L. kadangi bet koks asmens ir mišrių pramonės duomenų naudojimas turi būti suderinamas su Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu ir E. privatumo direktyva; kadangi, remiantis „Eurobarometro“ duomenimis, 46 proc. Europos gyventojų norėtų aktyviau dalyvauti kontroliuojant savo asmens duomenų naudojimą, įskaitant duomenis apie sveikatą, energijos suvartojimą ir apsipirkimo įpročius;
- M. kadangi pagal Pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnio 1 dalį ir SESV 16 straipsnio 1 dalį kiekvienas asmuo turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą;
- N. kadangi Chartijoje taip pat nustatyta, jog kiekvienas turi teisę į saviraiškos laisvę, įskaitant laisvę turėti savo įsitikinimus, gauti bei skleisti informaciją ir idėjas valdžios institucijoms nekludant ir nepaisant valstybių sienų;
- O. kadangi tvarkyti darbuotojų duomenis tampa vis sudėtingiau; kadangi darbuotojai vis įvairesnėmis aplinkybėmis sąveikauja su technologijomis, taikomosiomis programomis, programine įranga, sekimo įtaisais, socialiniais tinklais arba transporto priemonėse įdiegtais prietaisais, kuriais stebima jų sveikata, biomedicininiai duomenys, ryšiai ir bendravimas su kitais, taip pat jų dalyvavimo ir koncentracijos lygis bei elgsena; kadangi darbuotojai ir profesinės sąjungos turėtų aktyviau dalyvauti duomenų tvarkymo projektavime; kadangi tik vienas Bendrojo duomenų apsaugos reglamento straipsnis (88 straipsnis) skirtas užimtumui;
- P. kadangi dalijimosi duomenimis tarp verslo įmonių (B2B) ir verslo dalijimosi duomenimis su valdžios sektoriumi (B2G) iniciatyvos gali padėti įveikti visuomenės ir aplinkos problemas; kadangi tokios dalijimosi duomenimis iniciatyvos gali, be kita ko, apimti teisingą kompensaciją, keitimąsi geriausia patirtimi ir viešojo pripažinimo programas;
- Q. kadangi turėtų būti užtikrintas tinkamas įgyvendinimas ypač atsižvelgiant į tikslų apribojimo ir duomenų kiekio mažinimo aspektus; kadangi privatumo apsaugai ir toliau turi būti teikiama pirmenybė; kadangi esama ne asmens ir viešojo sektoriaus duomenų, kurie atitinkamai suderinti su Reglamentu (ES) 2018/1807 dėl laisvo ne asmens

duomenų judėjimo ir Atvirųjų duomenų direktyva;

- R. kadangi sveikata yra ypač opus asmens duomenų tvarkymo sektorius ir kadangi jokia asmeninė informacija apie paciento sveikatą neturėtų būti perduodama be visiško ir informacija pagrįsto asmens sutikimo; kadangi sveikatos sektoriuje ypač svarbu užtikrinti aukštus asmenų teisių apsaugos standartus ir vadovautis duomenų apribojimo ir kiekio mažinimo principais;
- S. kadangi bendra Europos duomenų strategija turėtų būti naudinga Europos transporto ir turizmo sektoriui ir padėti pereiti prie saugios, tvarios ir veiksmingos transporto sistemos, sykiu užtikrinant pakankamą sąveiką su kitais sektoriais;
- T. kadangi dalijantis duomenimis transporto sektoriuje siekiama pagerinti eismo valdymą, taigi ir keleivinio bei krovinio transporto saugumą, tvarumą, veiksmingumą ir duomenų kiekio mažinimą;
- U. kadangi Sąjunga jau pradėjo įgyvendinti veiksmus, kuriais siekia reglamentuoti, kaip transporto sektoriuje reikėtų naudoti ir saugoti duomenis, be kita ko, priėmė Reglamentą (ES) 2020/1056 dėl elektroninės krovinių vežimo informacijos²¹, Direktyvą (ES) 2019/1936 dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo²², Reglamentą (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka²³, ir pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo, deramai atsižvelgiant į pasaulinę laivų kuro sąnaudų duomenų rinkimo sistemą, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/757 (COM(2019)0038);
- V. kadangi Sąjunga turėtų būti aktyvi pasaulinio masto veikėja, nustatanti jos vertybėmis grindžiamas taisykles ir standartus;
- W. kadangi ne mažiau kaip 20 proc. finansavimo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę bus skirta skaitmeninei infrastruktūrai ir pajėgumams, o tai paskatins Sąjungos skaitmeninę pertvarką ir tokiu būdu parems duomenų ekonomiką;

Bendroji informacija

1. palankiai vertina Komisijos komunikatą dėl Europos duomenų strategijos; mano, kad strategija yra būtina Europos įmonių gyvybingumo ir jų konkurencingumo pasaulyje užtikrinimo sąlyga, taip pat universitetų, mokslinių tyrimų centrų ir kuriamo DI pažangos sąlyga, ir kad tai bus svarbus žingsnis pirmyn kuriant duomenų visuomenę, grindžiamą teisėmis ir ES vertybėmis, ir pagal ją bus apibrėžtos sąlygos siekiant Sąjungos pirmaujančio vaidmens duomenų ekonomikoje, nes tai padės užtikrinti geresnes paslaugas, tvarų augimą ir kokybiškas darbo vietas; mano, kad pasitikėjimo skaitmeninėmis paslaugomis ir saugiais išmaniaisiais produktais užtikrinimas yra itin svarbus bendrajai skaitmeninei rinkai augti ir klestėti ir tam turėtų būti skiriamas pagrindinis dėmesys tiek vykdant viešąją politiką, tiek taikant verslo modelius;
2. pažymi, kad COVID-19 krizė išryškino kokybiškų tikralaikinių duomenų bazių, keitimosi

---

²¹ OL L 249, 2020 7 31, p. 33.

²² OL L 305, 2019 11 26, p. 1.

²³ OL L 198, 2019 7 25, p. 64.

informacija ir duomenimis vaidmenį ir poreikį, taip pat valstybių narių infrastruktūros ir sprendimų sąveikumo trūkumus; pabrėžia skaitmeninės transformacijos ir įvairių technologijų prieinamumo poveikį Sąjungos ekonomikai ir visuomenei; palankiai vertina įsipareigojimą kurti sektorių duomenų erdves; laikosi nuomonės, kad būtina sparčiau kurti Europos sveikatos duomenų erdvę ir vykdyti kitas iniciatyvas;

3. pabrėžia, kad būsimi duomenų teisės aktai turi būti parengti taip, kad jais būtų sudarytos geresnės sąlygos plėtrai, inovacijoms, duomenų prieinamumui, sąveikumui ir tarpvalstybiniam duomenų perkeliamumui; šiomis aplinkybėmis primygtinai ragina Komisiją atlikti išsamų dabartinių teisės aktų vertinimą ir parengti jų apžvalgą, taip siekiant išsiaiškinti, kokius pakeitimus reikėtų atlikti ir kokių papildomų reikalavimų nustatyti, kad būtų galima remti duomenų visuomenę ir užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir teisinį aiškumą visiems susijusiems veikėjams; ragina Sąjungą imtis lyderės vaidmens kuriant tarptautinę duomenų sistemą, sykiu laikantis tarptautinių taisyklių;
4. ragina Komisiją atlikti išankstinius poveikio vertinimus, ar kuriant duomenimis grindžiamą skaitmeninę ekonomiką reikia atlikti dabartinės teisinės sistemos, taikomos intelektinės nuosavybės teisėms, pokyčių ar korekcijų, kad būtų skatinamos inovacijos ir naudojamos naujos skaitmeninės technologijos; palankiai vertina Komisijos ketinimą persvarstyti Duomenų bazių direktyvą²⁴ ir dar išsamiau paaiškinti Direktyvos (ES) 2016/943 dėl komercinių paslapčių apsaugos²⁵ taikymą;
5. mano, kad laisvas duomenų judėjimas Sąjungoje turi išlikti pamatinis principas, ir pabrėžia jo ypatingą reikšmę išnaudojant visą duomenų ekonomikos potencialą; atkreipia dėmesį į tai, kad smarkiai padidėjęs prieinamų duomenų kiekis, daugiausia susijęs su išmaniaisiais susietaisiais objektais ir platesnio masto duomenų prieinamumu ir naudojimu, galėtų sudaryti su duomenų kokybe, tendencingumu ir apsauga, saugumu arba nesąžiningomis prekybos sąlygomis susijusių sunkumų, kuriuos reikės įveikti; mano, kad siekiant Duomenų strategijos tikslų Sąjungoje neturi būti nederamai iškraipomos konkurencingos rinkos;
6. primena, kad tvarkant asmens duomenis, įskaitant jų perdavimą, visada turi būti laikomasi Sąjungos duomenų apsaugos *acquis*, o bet kokie būsimi sektorių ar konkrečios paskirties teisės aktai turi jį atitikti;
7. primena, kad visus būsimus pasiūlymus, susijusius su asmens duomenų tvarkymu, turi prižiūrėti duomenų apsaugos institucijos, kaip numatyta Bendrajame duomenų apsaugos reglamente, siekiant užtikrinti, kad diegiant inovacijas taip pat būtų atsižvelgiama į poveikį piliečių teisėms; ragina teisės aktus grįsti galiojančiais teisės aktais, visų pirma Bendroju duomenų apsaugos reglamentu, ir su jais derinti;
8. atkreipia dėmesį į tai, kad esamos direktyvos, pvz., ITS direktyva, neturėtų būti susilpnintos visa apimančiu taisyklių rinkiniu, ir kad artimiausiais metais ES bus labai svarbu sudaryti geresnes sąlygas dalijimosi duomenimis aplinkai; ragina Komisiją atliekant būsimą ITS direktyvos peržiūrą įtraukti dalijimąsi duomenimis, visų pirma

---

²⁴ OL L 77, 1996 3 27, p. 20.

²⁵ OL L 157, 2016 6 15, p. 1.

bilietų pardavimo ir užsakymo sistemų srityje;

Vertybės ir principai

9. laikosi nuomonės, kad Sąjunga turi siekti ES lygmens duomenų valdymo ir į žmogų orientuotos, duomenimis grindžiamos ekonomikos ir visuomenės, pagrįstos privatumo, skaidrumo ir pagrindinių teisių ir laisvių paisymo Sąjungos vertybėmis, suteikiančios savo piliečiams galių priimti prasmingus sprendimus dėl jų kuriamų ar su jais susijusių duomenų;
10. pabrėžia, kad asmenys turėtų turėti visišką savo duomenų kontrolę ir jiems turėtų būti toliau padedama įgyvendinti savo duomenų apsaugos ir privatumo teises, susijusias su jų sukurtais duomenimis; akcentuoja teisę į duomenų perkeliamumą ir duomenų subjekto prieigos prie duomenų, jų ištaisymo ir ištrynimo teises, numatytas Bendrajame duomenų apsaugos reglamente; tikisi, kad būsimais pasiūlymais bus padedama užtikrinti šias teises ir prasmingai jomis naudotis; pabrėžia, kad laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento tikslų apribojimo principo nevaržomas dalijimasis duomenimis turi būti taikomas tik ne asmens duomenims, pvz., pramonės ar komerciniams duomenims, arba saugiai, veiksmingai ir negrįžtamai anonimizuoti asmens duomenims, įskaitant duomenis, įtrauktus į mišrių duomenų rinkinius; pabrėžia, kad neturėtų būti leidžiamas joks netinkamas duomenų naudojimas, įskaitant naudojimą masinio sekimo tikslais;
11. pažymi, kad gerai veikianti duomenų visuomenė ir ekonomika turėtų būti sukurta taip, kad ji būtų naudinga visiems vartotojams, darbuotojams, verslininkams, startuoliams ir MVI, taip pat tyrėjams ir vietos bendruomenėms, turėtų paisyti darbo teisių, kurti kokybiškas darbo vietas neprastinant darbo sąlygų ir gerinti ES piliečių gyvenimo kokybę, taip pat mažinti esamą skaitmeninį atotrūkį nesukuriant naujo, ypač pažeidžiamose grupėse ir tarp asmenų, kurie yra nepalankioje padėtyje gebėjimų ir galimybių naudotis skaitmeninėmis priemonėmis požiūriu;
12. primygtinai ragina Komisiją įgalinti vartotojus, ypač daug dėmesio skiriant tam tikroms vartotojų grupėms, kurios laikomos pažeidžiamomis; mano, kad pramonės duomenys ir piliečių duomenys galėtų padėti kurti novatoriškus skaitmeninius ir tvarius produktų ir paslaugų sprendimus, kurie būtų naudingi Europos vartotojams;
13. pabrėžia, kad didėjantis pramoninių ir viešųjų duomenų kiekis, jų plėtojimas, dalijimasis jais, jų saugojimas ir apdorojimas Sąjungoje yra tvaraus augimo ir inovacijų šaltinis, kurį reikėtų išnaudoti, laikantis Sąjungos ir valstybių narių teisės aktų tokiose srityse, kaip duomenų apsauga, konkurencija ir intelektinės nuosavybės teisės; pažymi, kad rinka pradeda vis labiau vertinti duomenis; laikosi nuomonės, kad ekonomikos augimą galima užtikrinti sudarius vienodas sąlygas ir konkurencingą, daugialypę ir sąžiningą rinkos ekonomiką, sykiu užtikrinant visų subjektų, neatsižvelgiant į jų dydį, sąveikumą ir prieigą prie duomenų, kad būtų pašalintas rinkos disbalansas;
14. pabrėžia, kad pagal duomenų strategiją privaloma remti tvarumą, žaliąjį kursą ir Sąjungos klimato tikslus, įskaitant tikslą iki 2050 m. pasiekti klimato neutralumą, taip pat atsparų Europos ekonomikos atsigavimą ir socialinę sanglaudą; pažymi, kad IRT gali atlikti teigiamą vaidmenį mažinant išmetamą anglies dioksido kiekį daugelyje sektorių; ragina imtis priemonių siekiant sumažinti IRT sektoriaus anglies pėdsaką

užtikrinant energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą, visų pirma atsižvelgiant į eksponentinį duomenų apdorojimo augimą ir jo poveikį aplinkai, ir naudodamasis proga primena Sąjungos 2030 m. išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslą;

Duomenų valdymas ir erdvės

15. pritaria tam, kad būtų sukurta bendroms Europos duomenų erdvėms skirta duomenų valdymo sistema, kuriai būtų taikomos ES taisyklės ir kuri apimtų duomenų skaidrumą, sąveikumą, dalijimąsi jais, prieigą prie jų, jų perkeliamumą ir saugumą, siekiant padidinti ne asmens duomenų arba visapusiškai Bendrojo duomenų apsaugos reglamento nuostatas atitinkančių ir saugiai anonimintų asmens duomenų srautą tiek pramoninėje, tiek viešojoje aplinkoje tarpsektoriniu ir konkrečių sektorių lygmeniu;
16. primygtinai teigia, kad duomenų valdymo modelis, įskaitant bendroms Europos duomenų erdvėms taikomą modelį, turėtų būti grindžiamas decentralizuota duomenų valdymo aplinka, kad būtų kuriamos ir naudojamos sąveikios ir saugios duomenų ekosistemos; pabrėžia, kad šiose erdvėse turėtų būti išnaudojamas esamų ir būsimų duomenų erdvių arba dalijimosi duomenimis sistemų, kurių struktūra gali būti paskirstyta arba centralizuota, potencialas;
17. mano, kad duomenų valdymo paslaugos ir duomenų struktūra, skirta duomenims saugoti, naudoti, pakartotinai naudoti ir prižiūrėti, yra ypatingos svarbos Europos skaitmeninės ekonomikos vertės grandinių komponentai; pripažįsta, kad didelė dalis duomenų tvarkymo bus nukreipta į kraštinius įrenginius, pvz., į išmaniuosius susietuosius objektus; remia tolesnę decentralizuotų skaitmeninių technologijų, kurios suteikia galimybių asmenims ir organizacijoms patiems valdyti duomenų srautus, naudojimą, pavyzdžiui, paskirstytojo registro technologijų naudojimą; pabrėžia, kad su prieiga prie duomenų ir jų saugojimu susijusios išlaidos ir įgūdžiai lemia skaitmeninės infrastruktūros ir produktų diegimo spartą, skverbimą ir mastą, visų pirma MVĮ ir startuolių atveju;
18. ragina sudaryti Komisijos vadovaujamą ekspertų grupę, kuri galėtų teikti pagalbą ir patarimą Komisijai rengiant bendras ES masto duomenų valdymo gaires, kad sąveikumas ir dalijimasis duomenimis ES taptų realybe; ragina Komisiją siekti nuolatinio valstybių narių, atitinkamų agentūrų ir kitų organų bei suinteresuotųjų subjektų, pavyzdžiui, gyventojų, pilietinės visuomenės organizacijų ir įmonių, dalyvavimo dedant pastangas pagerinti valdymo sistemą; pabrėžia, kaip svarbu koordinuoti visas reguliavimo institucijas, susijusias su duomenų ekonomika;
19. pabrėžia, kad diegiant Europos duomenų erdves pirmenybę reikėtų teikti ypatingos svarbos ekonomikos sektoriams, viešajam sektoriui ir kitoms viešojo intereso sritims; pritaria, kad ateityje būtų suformuota daugiau tokių duomenų erdvių; ragina Komisiją spręsti bendrosios rinkos susiskaidymo ir nepagrįstai skirtingų taisyklių valstybėse narėse problemą, siekiant užtikrinti bendrų duomenų erdvių plėtrą ES;
20. pažymi, kad bendros Europos duomenų erdvės turi būti prieinamos visiems rinkos dalyviams, tiek komerciniams, tiek nekomerciniams, įskaitant startuolius ir MVĮ, ir turi būti išnaudotos bendradarbiavimo su MVĮ, mokslinių tyrimų institutais, viešojo administravimo institucijomis ir pilietine visuomene galimybės, sykiu didinant teisinį

duomenų naudojimo procedūrų tikrumą privatiems ir viešiesiems subjektams, neatsižvelgiant į jų dydį; laikosi nuomonės, kad labai svarbu siekti išvengti bet kokios neteisėtos trečiųjų šalių prieigos prie bendrų Europos duomenų erdvių rizikos ir sukurti kovos su galimu netinkamu elgesiu priemones; pabrėžia kibernetinio saugumo svarbą ir bendradarbiavimo su ES kibernetinio saugumo agentūra (ENISA) bei ES kibernetinio saugumo kompetencijos centru svarbą;

21. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares kurti sąveikias sektorių duomenų erdves, kuriose būtų laikomasi bendrų gairių, teisinių reikalavimų ir dalijimosi duomenimis protokolų, kad nesiformuotų segmentacija ir būtų sudarytos sąlygos tarpsektorinėms inovacijoms; pabrėžia, kad sektoriaus duomenų erdvės turėtų būti valdomos atsižvelgiant į sektorių teisės aktuose nurodytus reikalavimus ir procedūras; primygtinai teigia, kad visi ES veiklą vykdančios ir Europos duomenų erdvėmis besinaudojantys subjektai privalo laikytis ES teisės aktų;
22. ragina Komisiją naudoti bendras Europos duomenų erdves pasitikėjimui didinti, bendriems standartams ir taisyklėms nustatyti ir gerai suformuotų programų sąsajų (API) bei patikimų tapatumo nustatymo mechanizmų kūrimui skatinti, taip pat apsvarstyti galimybę naudoti iš anksto sutartą, aiškiai apibrėžtą ir konkrečiam laikui skirtą bandomąją aplinką inovacijoms ir naujiems verslo modeliams bei naujoms duomenų valdymo ir tvarkymo priemonėms išbandyti tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuje;
23. mano, kad tinkamai parengtos programų sąsajos suteiktų pagrindinę prieigą prie duomenų ir sąveikumą duomenų erdvėse, taip pat sudarytų sąlygas automatizuotai ir tikroju laiku vykdomai skirtingų paslaugų sąveikai viešajame sektoriuje; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau gerinti asmenų galimybes naudotis veiksmingomis teisių gynimo priemonėmis pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą, užtikrinti skaitmeninių paslaugų sąveikumą bei duomenų perkeliamumą ir visų pirma išnaudoti API, kad naudotojai galėtų tarpusavyje sujungti platformas ir turėtų daugiau galimybių rinktis iš įvairių sistemų ir paslaugų;
24. pažymi, kad reikia padėti privačiojo ir viešojo sektorių subjektams, visų pirma MVĮ ir startuoliams, nustatyti jų kuriamus ir turimus duomenis ir jais pasinaudoti; ragina imtis veiksmų siekiant pagerinti duomenų, tiekiamų į duomenų erdves, randamumą palengvinant, tvarkant, kataloguojant ir formuojant visuotinai priimtina taksonomiją ir valant įprastus duomenis; ragina Komisiją teikti gaires, priemones ir finansavimą iš esamų programų, kad būtų galima pagerinti metaduomenų randamumą duomenų erdvėse; atkreipia dėmesį į tokias iniciatyvas, kaip Šiaurės šalių pažangiosios vyriausybės programa, kuria siekiama sudaryti sąlygas MVĮ savanoriškai dalytis duomenimis automatiškai ir tikroju laiku per decentralizuotą skaitmeninę ekosistemą;
25. primena esminį duomenų tarpininkų, kurie sudaro struktūrines galimybes tvarkyti duomenų srautus, vaidmenį; palankiai vertina Komisijos planus dėl tarpininkų klasifikavimo ir sertifikavimo, siekiant sukurti sąveikias ir nediskriminacines duomenų ekosistemas; ragina Komisiją parengti būtinuosius duomenų tarpininkų sąveikumo kriterijus ir juos taikant užtikrinti sąveikumą; primygtinai ragina Komisiją bendradarbiauti su Europos ir tarptautinėmis standartų organizacijomis, kad būtų nustatyti ir panaikinti duomenų standartizavimo trūkumai;

26. pabrėžia, kad reikia spręsti konkrečias problemas, kurių galėtų kilti dėl prieigos prie vartotojų, ypač tam tikrų pažeidžiamomis laikomų vartotojų grupių, pvz., nepilnamečių, vyresnio amžiaus žmonių ar negalią turinčių asmenų, duomenų ir jų kontrolės; todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad visada būtų paisoma visų vartotojų teisių ir kad visi vartotojai galėtų vienodai naudotis sukurtos bendrosios duomenų rinkos teikiamais privalumais; pabrėžia, kad tais atvejais, kai duomenų tvarkymas apima mišrių duomenų rinkinius, šie duomenų rinkiniai turi būti tvarkomi laikantis galiojančių teisės aktų, įskaitant Komisijos gaires dėl Reglamento (ES) 2018/1807 dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo;
27. pabrėžia, kad siekiant užtikrinti laisvą ne asmens duomenų judėjimą per sienas ir tarp sektorių ir padidinti duomenų srautus tarp įmonių, akademinės bendruomenės, atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ir viešojo sektoriaus reikia sukurti bendras Europos duomenų erdves; atsižvelgdamas į tai ragina valstybes nares visapusiškai laikytis Reglamento (ES) 2018/1807, kad visoje ES būtų sudarytos galimybės saugoti ir tvarkyti duomenis be nepagrįstų kliūčių ir apribojimų;
28. primena, kad asmens ir ne asmens duomenis, kaip ir pramonės duomenis, ne visada galima atskirti arba gali būti sudėtinga arba brangu atskirti, todėl šiuo metu didelis kiekis duomenų lieka nepanaudotas; atsižvelgdamas į tai primena, kad duomenų rinkiniai, kuriuose įvairaus tipo duomenys yra neatskiriamai susiję, visuomet traktuojami kaip asmens duomenys, įskaitant atvejus, kai asmens duomenys sudaro tik nedidelę duomenų rinkinio dalį; primygtinai ragina Komisiją ir Europos duomenų apsaugos institucijas pateikti teisėto duomenų tvarkymo ir mišrių duomenų rinkinių naudojimo pramoninėje aplinkoje gaires ir praktiką, sykiu laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento ir Reglamento (ES) 2018/1807 nuostatų; laikosi nuomonės, kad turėtų būti skatinamas privatumo apsaugos technologijų naudojimas siekiant padidinti teisinį tikrumą įmonėms, be kita ko, nustatant aiškias veiksmingo anoniminimo gaires ir kriterijų sąrašą; pabrėžia, kad tokių duomenų kontrolė visada tenka asmeniui ir turėtų būti automatiškai apsaugota; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę greta kitų duomenų erdvių sukurti teisinę sistemą ir aiškiai apibrėžti horizontalias ir kompleksines asmens duomenų erdves, ir dar geriau išaiškinti, kokių problemų kelia mišrūs duomenų rinkiniai; ragina Komisiją suteikti galių gyventojams ir įmonėms, pavyzdžiui, pasitelkiant patikimus tarpininkus, pavyzdžiui, „MyData“ operatorius, kurie sudaro sąlygas perduoti duomenis gavę savininkų sutikimą ir numato reikiamą leidimų detalumą; pabrėžia, kad reikia toliau plėtoti skaitmenines tapatybes, kurios yra itin svarbios kuriant patikimą ir daugianarę duomenų ekonomiką; todėl ragina Komisiją persvarstyti Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje²⁶ ir paskelbti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl patikimos ir saugios Europos elektroninės atpažinties; taip pat ragina Komisiją išanalizuoti, ar organizacijoms ir produktams, pvz., jutikliams, reikėtų skaitmeninės tapatybės, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniu mastu naudotis patikimumo užtikrinimo paslaugomis, kurios yra labai svarbios daugianarėje duomenų ekonomikoje;
29. pabrėžia galimybę tobulinti teisėsaugos kokybę ir naikinti šališkumą, kur jo gali pasitaikyti, renkant patikimus duomenis ir padarant juos prieinamus visuomenei, pilietinei visuomenei ir nepriklausomiems ekspertams; primena, kad bet kokia

---

²⁶ OL L 257, 2014 8 28, p. 73.

teisėsaugos galimybė susipažinti su viešai ar privačiai saugomais asmens duomenimis duomenų erdvėse turi būti pagrįsta ES ir valstybių narių teisės aktais, ja pasinaudoti galima tik kai būtina ir tik tiek, kiek būtina, kartu taikant atitinkamas apsaugos priemones; pabrėžia, kad valdžios institucijoms asmens duomenis turėtų būti leidžiama naudoti tik užtikrinus griežtą demokratinę priežiūrą ir taikant papildomas apsaugos nuo netinkamo jų naudojimo priemones;

30. pažymi, kad valstybių narių keitimasis duomenimis teisingumo ir vidaus reikalų srityse yra svarbus stiprinant ES piliečių saugumą, todėl šiam tikslui turėtų būti skiriami atitinkami finansiniai ištekliai; tačiau pabrėžia, kad reikalingos griežtesnės apsaugos priemonės, susijusios su tuo, kaip teisingumo ir vidaus reikalų agentūros tvarko, naudoja ir valdo asmeninę informaciją ir duomenis savo siūlomose duomenų erdvėse;
31. remia Komisijos ketinimą skatinti kurti devynias bendras Europos duomenų erdves, skirtas pramonei (gamyba), žaliajam kursui, judumui, sveikatos apsaugai, finansams, energetikai, žemės ūkiui, viešajam administravimui ir įgūdžiams; ragina jas nedelsiant sukurti; remia galimybę išplėsti bendrų Europos duomenų erdvių idėją į kitus sektorius;
32. pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikia skirti tam tikriems sektoriams, pvz., sveikatos apsaugos; pritaria Komisijos nuomonei, kad ES piliečiams turi būti užtikrinta saugi prieiga prie išsamių elektroninių jų sveikatos duomenų ir kad jie turi ir toliau kontroliuoti savo sveikatos duomenis ir turėti galimybę jais dalytis su leidimą turinčiomis trečiosiomis šalimis, o bet kokia neleistina prieiga turėtų būti uždrausta, vadovaujantis duomenų apsaugos teisės aktais; pabrėžia, kad draudimo įmonėms ir visiems kitiems paslaugų teikėjams, turintiems teisę susipažinti su e. sveikatos taikomosiose programose saugomais duomenimis, neturėtų būti leidžiama naudotis tais duomenimis diskriminaciniais tikslais, be kita ko, nustatant kainas, nes tai prieštarautų pagrindinei teisei naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis;
33. primena, kad specialių kategorijų asmens duomenų tvarkymas pagal Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 9 straipsnį iš esmės yra draudžiamas, bet yra numatyta keletas griežtų išimčių, kurios apima konkrečias duomenų tvarkymo taisykles ir visada privaloma atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą; pabrėžia, kad neteisėtas ar nesaugus neskelbtinų duomenų naudojimas gali turėti pražūtingų ir negrįžtamų padarinių susijusiems asmenims;
34. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą sukurti Europos duomenų bendrąją rinką, įskaitant bendrą Europos judumo duomenų erdvę, ir pripažįsta jos didžiulį ekonominį potencialą;
35. pabrėžia, kad ši Europos duomenų erdvė būtų itin svarbi Europos transporto ir logistikos sektoriams, nes ji gali padidinti krovinių ir keleivinio eismo srautų organizavimo ir valdymo veiksmingumą ir užtikrinti, kad visame transeuropinio transporto tinkle (TEN-T) būtų geriau ir veiksmingiau naudojama infrastruktūra ir ištekliai;
36. be to, pabrėžia, kad šioje Europos duomenų erdvėje taip pat būtų užtikrintas padidintas tiekimo grandinės matomumas, eismo ir krovinių srautų valdymas tikruoju laiku, sąveikumas ir daugiarūšiškumas, taip pat būtų supaprastinta ir sumažinta TEN-T tinklui, visų pirma tarpvalstybinėms atkarpoms, tenkanti administracinė našta;

37. atkreipia dėmesį į tai, kad dalijimasis duomenimis galėtų pagerinti eismo valdymo veiksmingumą ir visų transporto rūšių saugumą; atkreipia dėmesį į galimą dalijimosi duomenimis, pvz., tikralaikės eismo vengimo navigacijos ir tikralaikinių pranešimų apie vėluojantį viešąjį transportą, naudą, kad būtų sutaupyta papildomų darbo valandų, užtikrintas veiksmingumas ir išvengta trikdžių;
38. siūlo, kad kuriant sąveikaus keitimosi duomenimis reguliavimo sistemą geležinkelio transporto srityje Komisija turėtų persvarstyti Komisijos reglamentą (ES) Nr. 454/2011 dėl transeuropinės geležinkelių sistemos telematikos priemonių keleivių vežimo paslaugoms posistemio techninės sąveikos specifikacijos²⁷ ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1305/2014 dėl Europos Sąjungos geležinkelių sistemos telematikos priemonių, skirtų krovinių vežimo paslaugoms teikti, posistemio techninės sąveikos specifikacijos²⁸;
39. palankiai vertina Komisijos paramą kuriant bendrą Europos žemės ūkio duomenų erdvę; primena žemės ūkio duomenų ir plačių galimybių su jais susipažinti potencialą didinant tvarumą, konkurencingumą ir išteklių naudojimą visoje žemės ūkio maisto produktų ir miškininkystės produktų grandinėje, prisidedant prie novatoriškų ir tvarių technologijų plėtros, gerinant vartotojų galimybes gauti aktualią informaciją, mažinant maisto švaistymą ir sektoriaus ekologinį pėdsaką; primygtinai ragina atitinkamas valstybių narių valdžios institucijas gerinti duomenų rinkimo ir tvarkymo priemonių, skirtų žemės ūkio subsektoriams, taip pat duomenų apie žemės ūkio prekių ir produktų eksportą ir importą, kūrimą ir į jas investuoti;
40. ragina Komisiją išnagrinėti galimus Europos bendros kultūros ir kūrybos sektorių bei pramonės ir kultūros paveldo duomenų erdvės sukūrimo privalumus ir mastą; pažymi, kad kultūros sektoriuje yra daug pakartotinai naudojamų duomenų, kurie kartu su duomenimis iš kitų šaltinių, įskaitant atvirus duomenų šaltinius ir duomenų analizę, galėtų padėti kultūros institucijoms;
41. ragina sukurti Europos turizmo duomenų erdvę, kurios tikslas būtų padėti visiems sektoriaus veikėjams, visų pirma MVI, naudotis dideliais duomenų kiekiais įgyvendinant politiką ir projektus regionų ir vietos lygmenimis ir sudarant geresnes sąlygas ekonomikos atsigavimui bei skatinant skaitmeninimą;
42. remia Komisijos iniciatyvą sukurti griežtai apibrėžtą ES lygmens duomenų altruizmo sąvoką ir nustatyti aiškią duomenų altruizmo apibrėžtį ir taisykles, atitinkančias ES duomenų apsaugos principus, būtent tikslų apribojimo principą, pagal kurį reikalaujama, kad duomenys būtų tvarkomi „nustatytais, aiškiais ir teisėtais tikslais“; pritaria Komisijos pasiūlymui, kad būtina duomenų altruizmo sąlyga visais atvejais būtų informacija pagrįstas sutikimas, kurį bet kuriuo metu galima atšaukti; pabrėžia, kad laikantis duomenų altruizmo principo dovanoti duomenys turi būti tvarkomi visuotinio intereso tikslais ir neturėtų būti naudojami vien tik siekiant komercinių interesų;
43. primygtinai ragina, kad duomenų valdymo sistema būtų skatinama laikytis „visuomenės labai svarbių duomenų“ principo, sykiu visada saugant ES piliečių teises;

---

²⁷ OL L 123, 2011 5 12, p. 11.

²⁸ OL L 356, 2014 12 12, p. 438.

44. pabrėžia, kad asmenys neturėtų būti verčiami dalytis savo duomenimis, o sprendimai neturi būti siejami su tiesiogine nauda ar privalumais tiems, kurie nusprendžia leisti naudoti savo asmens duomenis;

Duomenų aktas, prieiga ir saveikumas

45. primygtinai ragina Komisiją parengti duomenų aktą, siekiant skatinti ir sudaryti sąlygas didesniai B2B, B2G, verslo dalijimosi duomenimis su valdžios sektoriumi (G2B) ir vyriausybės dalijimosi duomenimis tarpusavyje (G2G) duomenų srautui visuose sektoriuose;
46. ragina Komisiją sudaryti palankesnes sąlygas savanoriško dalijimosi duomenimis kultūrai ir sistemoms, pavyzdžiui, įgyvendinant geriausią patirtį, sudarant sąžiningus tipinius susitarimus ir taikant saugumo priemones; pažymi, kad sąlygos savanoriškai dalytis duomenimis turėtų būti sudarytos parengiant solidžią teisės aktų sistemą, kurią taikant būtų užtikrinamas pasitikėjimas, o įmonės būtų skatinamos prieigą prie duomenų suteikti kitiems, ypač užsienyje; primygtinai ragina Komisiją paaiškinti naudojimosi teises, būtent B2B ir B2G rinkos aplinkoje; primygtinai ragina Komisiją skatinti įmones keistis savo pirminiais, išvestiniais ar bendrai parengtais duomenimis, galbūt taikant atlygio sistemą ir kitas paskatas, kartu saugant komercines paslaptis, neskelbtinus duomenis ir intelektinės nuosavybės teises; ragina Komisiją laikytis bendradarbiaujamojo pobūdžio požiūrio į dalijimąsi duomenimis ir standartizuotus duomenų susitarimus, kad būtų pagerintas nuspėjamumas ir patikimumas; pabrėžia, kad sutartyse turi būti nustatyti aiškūs įpareigojimai ir atsakomybė už prieigą prie duomenų, jų tvarkymą, dalijimąsi jais ir jų saugojimą, kad būtų ribojamas netinkamas tokių duomenų naudojimas;
47. pažymi, kad dėl duomenų koncentracijos atsiradęs rinkos disbalansas riboja konkurenciją, sudaro kliūčių patekti į rinką ir mažina platesnio masto duomenų prieinamumą ir naudojimą; pažymi, kad dėl derybinių įgaliojimų ar kompetencijos skirtumų įmonių tarpusavio sutartimis nebūtinai užtikrinama, kad MVĮ turėtų deramą prieigą prie duomenų; pažymi, kad yra ypatingų aplinkybių, pavyzdžiui, sisteminis disbalansas B2B duomenų vertės grandinėse, kuriose prieiga prie duomenų turėtų būti privaloma, pavyzdžiui, per tinkamai parengtas programų sąsajas (API), kuriomis visiems veikėjams užtikrinamos vienodos sąlygos arba įgyvendinamos konkurencijos taisyklės, kuriomis siekiama kovoti su nesąžininga ar neteisėta įmonių tarpusavio praktika; atkreipia dėmesį į tai, kad tokio disbalanso esama įvairiuose sektoriuose;
48. ragina Komisiją ir valstybes nares išnagrinėti subjektų teises ir pareigas turėti prieigą prie duomenų, kurių generavime jie dalyvavo, ir didinti jų informuotumą, visų pirma apie prieigos prie duomenų teisę, teisę juos kopijuoti, primygtinai raginti kitą šalį nustoti naudoti duomenis, juos ištaisyti arba ištrinti, sykiu nustatant jų turėtojus ir apibrėžiant tokių teisių pobūdį; ragina Komisiją išaiškinti tų subjektų teises naudotis ekonomine verte, sukurta naudojant taikomąsias programas, kurios yra išmokytos naudoti duomenis, kuriuos generuojant jie dalyvavo;
49. mano, jog svarbu užtikrinti, kad įmonėms būtų lengviau teikti teisinę ir techninę paramą, visų pirma labai mažoms įmonėms, MVĮ ir startuoliams, tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu, pavyzdžiui, įgyvendinant Europos skaitmeninių inovacijų centrus pagal Skaitmeninės Europos programą, siekiant padidinti duomenų naudojimą ir dalijimąsi

jais ir pagerinti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento laikymąsi; mano, kad prieiga prie bendrai generuojamų duomenų turėtų būti teikiama paisant pagrindinių teisių, ir remia vienodas sąlygas bei Europos socialinių partnerių dalyvavimą, taip pat ir įmonių lygmeniu; pabrėžia, kad teisė į tokią prieigą turi būti techniniu požiūriu įmanoma ir užtikrinta taikant standartizuotas sąsajas;

50. ragina visas ES institucijas ir valstybes nares, taip pat vietos ir regionines administravimo institucijas, rodyti pavyzdį ir teikti tikrą laiką paslaugas bei vykdyti tikrą laikais duomenimis grindžiamą politiką; pabrėžia, kad skaitmeninimas viešojo administravimo institucijoms suteikia galimybę sumažinti nereikalingą administracinę našą ir esamą segmentaciją tarp viešojo sektoriaus institucijų ir valdžios įstaigų, kadangi tai būtų naudinga plėtojant ir teikiant viešąsias paslaugas;
51. ragina dažniau ir geriau naudoti antrinius saugiai anonimizintus asmens duomenis ir privatumo didinimo bei privatumo išsaugojimo technologijas, ypač G2B ir G2G duomenų mainuose, siekiant skatinti inovacijas ir mokslinius tyrimus ir gerinti paslaugas viešojo intereso tikslais; pabrėžia, kad reikalingos priemonės siekiant užtikrinti, kad toks antrinis naudojimas visada visapusiškai atitiktų ES duomenų apsaugos ir privatumo teisės aktus; pabrėžia, kad duomenų prieinamumas neprieštarauja privatumui;
52. taip pat pabrėžia, kad bet koks asmens duomenų, sukauptų iš socialinės žiniasklaidos šaltinių, naudojimas turi atitikti Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą arba jie turi būti negrįžtamai nuasmeninti; ragina Komisiją skatinti geriausią patirtį, susijusią su anoniminimo metodais, ir toliau skatinti mokslinius tyrimus dėl duomenų anonimiškumo panaikinimo ir kaip su juo kovoti; ragina Europos duomenų apsaugos valdybą atnaujinti savo gaires šiuo klausimu; vis dėlto įspėja nesikliauti anoniminimu kaip privatumo apsaugos metodu, atsižvelgiant į tai, kad tam tikrais atvejais visiškas nuasmeninimas yra praktiškai neįmanomas;
53. atkreipia dėmesį į viešojo sektoriaus vaidmenį skatinant novatorišką ir konkurencingą duomenų ekonomiką; pabrėžia, kad atsižvelgiant į tai reikia vengti viešai renkamų duomenų ar viešojo intereso duomenų, kuriuos surinko privatieji subjektai, susiejimo su paslaugų teikėju ar technologinio susaistymo; ragina į viešojo pirkimo procesus ir finansavimo programas įtraukti saugios vėlesnės prieigos prie duomenų teises, sąveikumo ir perkeliamumo reikalavimus, pagrįstus techniniais standartais; pritaria atvirųjų standartų, atvirojo kodo programinės ir aparatinės įrangos, atvirųjų šaltinių platformų ir, tinkamais atvejais, atvirų, gerai suformuotų programų sąsajų naudojimui turint tikslą pasiekti sąveikumą; pabrėžia, kad reikia apsaugoti ir skatinti MVĮ ir ypač startuolių prieinamumą prie viešojo pirkimo procesų, susijusių su viešojo administravimo institucijų skaitmeninimu, kad būtų skatinamas dinamiško ir konkurencingo Europos skaitmeninio sektoriaus kūrimas;
54. pabrėžia, kad dalijimasis duomenimis turėtų padidinti konkurenciją, ir ragina Komisiją užtikrinti vienodas sąlygas bendrojoje duomenų rinkoje;
55. ragina Komisiją papildomai B2G dalijimosi duomenimis srityje apibrėžti aplinkybes, sąlygas ir paskatas, kurioms esant privatusis sektorius būtų įpareigotas dalytis duomenimis su viešuoju sektoriumi, kai jie būtini, pavyzdžiui, teikiant duomenimis grindžiamas viešąsias paslaugas; pabrėžia, kad privalomų verslo dalijimosi duomenimis

su valdžios sektoriumi sistemų taikymo sritis ir terminai, pvz., nenugalimos jėgos aplinkybėmis, turėtų būti aiškiai apibrėžti ir pagrįsti aiškiais taisyklėmis ir įpareigojimais, kad būtų išvengta nesąžiningos konkurencijos;

56. ragina gerinti valstybių narių veiksmų koordinavimą, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos valdžios sektoriaus duomenų mainams ir tarpvalstybiniam duomenų srautui tarp sektorių, palaikant vyriausybės ir suinteresuotųjų subjektų dialogą, per kurį būtų siekiama nustatyti bendrą požiūrį į duomenis, pagrįstą randamumo, prieinamumo, sąveikumo ir galimybės pakartotinai naudoti principais; ragina Komisiją išnagrinėti didelio masto duomenų priežiūros galimybes;
57. primena Komisijai ir valstybėms narėms, kad, derantis dėl Įgyvendinimo akto dėl didelės vertės duomenų rinkinių, reikia visapusiškai įgyvendinti Atvirųjų duomenų direktyvą, pagerinti jos įgyvendinimą duomenų kokybės ir skelbimo požiūriu ir laikytis jos tikslų; ragina į šiuos duomenų rinkinius, be kita ko, įtraukti įmonių ir verslo registru sąrašą; pabrėžia socialinę naudą, gaunamą skatinant suteikti geresnę prieigą prie viešojo sektoriaus duomenų taip, kad būtų didinamas jų tinkamumas naudoti visoje Sąjungoje; ragina Komisiją numatyti tvirtą sąsają tarp šių didelės vertės duomenų rinkinių ir būsimų teisės aktų bei bendrų duomenų erdvių įgyvendinimo;
58. pabrėžia, kad tiek ekonomikai, tiek visuomenei svarbu plačiu mastu pakartotinai naudoti viešojo sektoriaus duomenis, kurie, jei įmanoma, turėtų būti tikralaikiai ar bent atnaujinti, lengvai prieinami ir tvarkomi, nes teikiami kompiuterio skaitomu ir vartotojui patogiu formatu; ragina Komisiją suderinti su valstybėmis narėmis ir sudaryti geresnes sąlygas dalytis skelbtiniais viešajame sektoriuje sugeneruotų duomenų rinkiniais kompiuterio skaitomu formatu, didesniu mastu nei to reikalaujama pagal Atvirųjų duomenų direktyvą, arba nemokamai, kai tik tai įmanoma, arba už savikainą, ir pateikti gaires dėl bendro dalijimosi duomenimis modelio, laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimų; išsaugant galimybę lanksčiai atnaujinti šiuos didelės vertės duomenų rinkinius, ragina Komisiją išplėsti Atvirųjų duomenų direktyvos taikymo sritį ir į ją įtraukti papildomus viešųjų duomenų rinkinius ir įgyvendinti numanomo skaitmeninio viešojo sektoriaus duomenų skaidrumo principą, kad valstybės narės būtų skatinamos tikruoju laiku skelbti turimus neapdorotus skaitmeninius duomenis;
59. pažymi, kad greitas modernių transporto ir turizmo sektorių skaitmeninių sprendimų, pvz., savivaldžių transporto priemonių ir intelektinių transporto sistemų, plėtojimas neįmanomas, jeigu Europos lygmeniu nebus nustatyti bendri, vienodi ir struktūruoti kompiuterio skaitomi duomenų formatai, kurie turėtų būti pagrįsti atviraisiais įrašymo standartais;
60. ragina Komisiją apibrėžti ir sukurti savanorišką, atvirą ir sąveikų aplinkos, socialinių ir valdymo (ASV) duomenų registrą, kuriame būtų įmonių tvarumo ir atsakingo elgesio duomenys, kas yra ypač svarbu siekiant užtikrinti tvarias investicijas ir padėtų pagerinti įmonių veiksmų tvarumo ir atsakingo elgesio srityse skaidrumą, taip pat leistų įmonėms geriau parodyti veiksmus, kurių imtasi siekiant žaliojo kurso tikslų; ragina Komisiją įvertinti, kurie duomenų rinkiniai yra būtini ekologiškai pertvarkai, ir ypač pritaria privačių duomenų atvėrimui, kai tai pateisinama viešųjų mokslinių tyrimų tikslais;

Infrastruktūra

61. ragina Komisiją ir valstybes nares, siekiant stiprinti Sąjungos technologinį suverenumą, skatinti mokslinius tyrimus ir su inovacijas, taip pat darbą kuriant technologijas, kuriomis būtų sudarytos palankesnės sąlygos bendradarbiauti, keistis duomenimis ir juos analizuoti, investuoti į gebėjimų stiprinimą, didelio poveikio projektus, inovacijas ir skaitmeninių technologijų diegimą, sykiu laikantis technologinio neutralumo principo;
62. pabrėžia, kad dabartinė COVID-19 krizė atskleidė skaitmeninės srities trūkumus ir pažeidžiamumą tiek Sąjungos, tiek valstybių narių lygmeniu; ragina Komisiją ir valstybes nares ir toliau siekti veiksmingai mažinti skaitmeninę atskirtį, tiek tarp valstybių narių, tiek jų viduje, gerinant prieigą prie plačiajuosčio tinklo, itin didelio pralaidumo tinklų ir IRT paslaugų, be kita ko, apgyvendintose atokiausiose ir kaimo vietovėse, taip skatinant sanglaudą ir ekonominę bei socialinę plėtrą; atkreipia dėmesį į galimą palydovinio ryšio vaidmenį ypač atokiose vietovėse;
63. primena, kad Sąjungos duomenų ir DI strategijų sėkmė priklauso nuo platesnio masto IRT ekosistemos, skaitmeninio atotrūkio mažinimo ir technologinės plėtros spartinimo tokiose srityse, kaip daiktų internetas, DI, kibernetinio saugumo technologijos, šviesolaidis, 5G, 6G, kvantinė ir tinklo paribio kompiuterija, robotika, paskirstytojo registro technologijos, įskaitant blokų grandines, skaitmeniniai dvyniai, itin našios kompiuterinės sistemos, vaizdinės informacijos dorojimo technologijos, pažangusis paribio junglumas, pavyzdžiui, rengiant didelio masto atvirus konkursus dėl projektų, apjungiančių paribio ir daiktų interneto technologijas; pabrėžia, kad technologinė plėtra, pagrįsta duomenų tvarkymu ir skaitmeninių produktų ir paslaugų tarpusavio sąsajomis, turi būti paremta teisiškai privalomais etikos standartais, kuriais būtų sumažinta privatumo ir duomenų apsaugai kylanti grėsmė;
64. atkreipia dėmesį į sėkmingą Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės darbą; mano, kad tai yra svarbi mokslininkų ir tyrėjų, o platesniu mastu – ir privačiųjų bei viešųjų subjektų – keitimosi informacija ir duomenimis priemonė; palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl Europos lyderės vaidmens išsaugojimo ir stiprinimo skaičiavimo superkompiuteriu ir kvantinės kompiuterijos srityse;
65. pabrėžia, kad skaitmeninis sektorius gali reikšmingai prisidėti prie pasaulinio išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo; pažymi, kad, remiantis vertinimais, skaitmeniniame sektoriuje išmetama daugiau kaip 2 proc. pasaulyje išmetamo šiltnamio efekta sukeliančių dujų kiekio; pabrėžia, kad tęsiant šio sektoriaus plėtrą būtina sutelkti dėmesį į energijos ir išteklių naudojimo efektyvumą, kad būtų neutralizuotas poveikis aplinkai; pažymi, kad nauji technologiniai sprendimai, pvz., šviesolaidis (palyginti su variu) ir ekologiškas programavimas lemia gerokai mažesnę anglies pėdsaką; pabrėžia, kad reikia gerinti svarbiausiųjų žaliavų naudojimą ir žiedžiškumą, kartu mažinant ir perdirbant e. atliekas;
66. pabrėžia, kad duomenų centruose suvartojama vis didesnė pasaulio suvartojamos elektros energijos dalis, ir jei nesiimsime jokių veiksmų, ji gali toliau didėti; atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą iki 2030 m. sukurti labai efektyviai energiją vartojančius, tvarius ir neutralaus poveikio klimatui duomenų centrus; pritaria tam, kad būtų skatinami novatoriški ir geriausi prieinami sprendimai, atliekų kiekio mažinimas ir ekologiški duomenų saugojimo metodai, ypatingą dėmesį skiriant centralizuoto šilumos

ir vėsumos tiekimo sinergijai ir atliekinės šilumos, gautos vėsumos duomenų centro įrenginiuose, naudojimui siekiant sumažinti duomenų centrų poveikį aplinkai, ištekliams ir naudojamai energijai; ragina užtikrinti didesnę skaidrumą vartotojams, kiek CO₂ išmetama saugant duomenis ir jais dalijantis;

67. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti konkurencingas rinkas stiprinant Europos įmones, ir remti Europos debesijos paslaugų plėtrą; palankiai vertina Europos debesijos federacijos iniciatyvas, pvz., Europos pramonės duomenų ir debesijos aljansą ir finansavimo iniciatyvas, taip pat projektą GAIA-X, kuriuo siekiama sukurti susietą duomenų infrastruktūrą ir sukurti ekosistemą, kuri sudarytų sąlygas duomenų teikėjų plėtimosi, sąveikumo ir apsisprendimo galimybėms, užtikrinant organizacijų arba asmenų apsisprendimo galimybę kontroliuoti savo pačių duomenis; remia konkurencingas ES rinkas IaaS, PaaS ir SaaS srityse ir specializuotų bei nišinių debesijos paslaugų ir taikomųjų programų kūrimą; primygtinai ragina Komisiją budriai stebėti, kad Sąjungos oligopolinėse rinkos struktūrose dominuojantys subjektai nepiktnaudžiautų įtaka rinkoje, nes taip galėtų būti varžoma konkurencija arba vartotojų pasirinkimas; pabrėžia, kad debesijos infrastruktūros turėtų būti grindžiamos pasitikėjimo, atvirumo, saugumo, sąveikumo ir perkeliamumo principais; pabrėžia, kad taikant duomenų perkeliamumo principą turėtų būti nebesvarbi (kiek tai būtina) skirtinga IT paslaugų teikėjų infrastruktūra ir praktika, kad būtų galima užtikrinti, jog naudotojo duomenys perkeliami tinkamai; pažymi, kad naudotojai, perkeliantys savo duomenis iš vieno teikėjo kitam, gali neturėti tokios pačios konfigūracijos ir paslaugų;
68. ragina Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, sparčiau rengti „Debesijos taisyklių sąvadą“, kuriame būtų nustatyti konkurencingų debesijos paslaugų teikimo Sąjungoje principai, kuris būtų tvirtas pagrindas siekiant didinti aiškumą ir sudaryti geresnes sąlygas teikti debesijos paslaugas ir pagal kurį, be kita ko, paslaugų teikėjai būtų įpareigoti atskleisti, kur duomenys tvarkomi ir saugomi, ir užtikrinti, kad naudotojai turėtų suverenumą savo duomenų atžvilgiu; pažymi, kad šis taisyklių sąvadas turėtų suteikti naudotojams galimybę naudojantis sąveikiomis sąsajomis sklandžiai perkelti savo duomenis kitiems paslaugų teikėjams; mano, kad priėmus sąvadą turėtų būti siekiama išvengti technologinio susiaurėjimo, ypač viešojo pirkimo srityje; mano, kad Europos standartizacijos komiteto (CEN) darbo grupių susitarimų naudojimas tam tikrose srityse, pvz., debesijos paslaugų srityje, padėtų veiksmingiau kurti darniuosius standartus; pabrėžia, jog nepaisant to, kad debesijos operatorių renkami verslo įmonė arba vartotojas, visi ES įsisteigę arba veiklą vykdančios debesijos paslaugų teikėjai turi laikytis ES taisyklių, normų ir standartų ir kad tas laikymasis turėtų būti stebimas; pažymi, kad jeigu ES veiklos vykdytojas naudojasi ne ES valstybėse teikiamomis debesijos paslaugomis, svarbu užtikrinti, kad kilus ginčams, įskaitant ginčus, susijusius su intelektine nuosavybe, būtų taikoma aukšto lygio teisinė apsauga;
69. palankiai vertina tai, kad Komisija naudojasi horizontaliųjų ir vertikalųjų konkurso gairių peržiūra, kad būtų priimtose naujos priemonės, kuriomis būtų kovojama su pernelyg didele koncentracija rinkoje, neatsiejama nuo duomenų rinkų, įskaitant vykdomą rizikos rinkų stebėseną ir, kai reikia, būtiną *ex ante* reglamentavimą;
70. pabrėžia pasitikėjimo ir tvirtesnės kibernetinio saugumo sistemos svarbą stabiliai duomenų ekonomikai, taip pat didelį duomenų kiekį tvarkančių subjektų saugumo kultūros svarbą; pabrėžia naujausios susijusios skaitmeninės infrastruktūros svarbą ir

ragina Komisiją ir valstybes nares bendrai investuoti, kad būtų galima užtikrinti jos diegimą; ragina remti tolesnį saugaus dalijimosi duomenimis technologijos plėtojimą, pvz., naudojant saugią daugiašalę kompiuteriją ir šifravimo technologijas; primygtinai ragina Komisiją pateikti sprendimus ir kibernetinio saugumo standartus, tinkamus visų dydžių rinkos dalyviams, įskaitant labai mažas įmones ir MVĮ; remia bendrą ir suderintą požiūrį į ES priemones dėl 5G ryšio kibernetinio saugumo ir saugaus 5G ryšio diegimo ES;

71. ragina Komisiją skatinti auditą siekiant patikrinti galimybes piktnaudžiauti dalijimosi duomenimis infrastruktūra, tos infrastruktūros pažeidžiamumą ir sąveikumą; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl kibernetinių atakų patiriamos didelės išlaidos ir jos sparčiai didėja; primena, kad geresnis junglumas gali padidinti kibernetines grėsmes ir nusikalstamumą, taip pat kibernetinį terorizmą ir įprastų bei technologinių sutrikimų, pvz., poveikį komercinėms paslaptims galinčių padaryti sutrikimų, riziką; šiomis aplinkybėmis palankiai vertina Komisijos pasiūlymą persvarstyti Direktyvą (ES) 2016/1148 dėl tinklų ir informacinių sistemų saugumo²⁹ ir naujai įsteigtą ES kibernetinio saugumo kompetencijos centrą, kuriais siekiama padidinti kibernetinį atsparumą ir veiksmingiau reaguoti į kibernetinius išpuolius;
72. pabrėžia, kad saugus produktų ir paslaugų naudojimas duomenimis grindžiamose ir vartotoją orientuotose ir pramoninėse daiktų interneto Europos ekosistemose turėtų apimti integruotąjį saugumą ir privatumo apsaugą; ragina naudoti priemones, skirtas skaidrumui padidinti; pritaria Komisijos ketinimui sukurti skaitmeninį produkto pasą;
73. pabrėžia, jog svarbu, kad kompetentingos rinkos priežiūros institucijos turėtų reikalingus įgaliojimus susipažinti su atitinkamais duomenimis, sykiu visapusiškai laikydamosi Reglamento (ES) 2019/102³⁰, kai jos turi priešasčių manyti, kad esama galbūt neteisėtos praktikos, siekiant sustiprinti jų veiksmus ir užtikrinti pakankamą produktų saugos kontrolę; pabrėžia, kad priežiūros institucijos turi išlaikyti duomenų, prie kurių buvo gauta prieiga, saugumą ir apsaugą;
74. ragina stebėti, kaip įgyvendinami transporto teisės aktai, visų pirma Reglamentas (ES) 2020/1056 dėl elektroninės krovinių vežimo informacijos, Direktyva (ES) 2019/1936 dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo ir Reglamentas (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka, siekiant užtikrinti paramą įmonėms, skatinti skaitmeninimą ir gerinti įmonių ir administravimo įstaigų (B2A), įmonių ir vartotojų (B2C), įmonių tarpusavio (B2B), įmonių ir vyriausybių (B2G) ir vyriausybių ir įmonių (G2B) keitimąsi duomenimis;

Moksliniai tyrimai, įgūdžiai, kompetencija ir DI

75. pripažįsta prieigos prie duomenų potencialą siekiant paspartinti mokslinius tyrimus ir švietimo programas; palankiai vertina Komisijos darbą sudarant sąlygas dalytis moksliniams tyrimams ir švietimui skirtais duomenimis; palankiai vertina Europos atvirojo mokslo debesijos, kaip atviros, patikimos ir jungtinės aplinkos Europoje, kūrimą, kad mokslinių tyrimų duomenys būtų saugomi, jais būtų dalijamasi ir jie būtų pakartotinai naudojami tarpvalstybiniu mastu; pritaria skatinimui naudotis viešosiomis lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų duomenimis laikantis principo „kiek įmanoma,

---

²⁹ OL L 194, 2016 7 19, p. 1.

³⁰ OL L 169, 2019 6 25, p. 1.

atvira, bet, kiek būtina, uždara“; atkreipia dėmesį į universitetų strateginių partnerystės susitarimų vertę, siekiant toliau skatinti bendradarbiavimą skirtingose duomenų mokslo srityse;

76. pabrėžia, kaip svarbu pasiekti aukštą bendro skaitmeninio raštingumo lygį ir skatinti visuomenės informuotumo didinimo veiklą; pabrėžia, kad Sąjungos ekonomikos augimo potencialas priklausys nuo jos gyventojų ir darbuotojų įgūdžių; todėl ragina valstybes nares ypatingą dėmesį skirti programinės įrangos inžinerijai, IRT srities talentų pritraukimui ir visų asmenų duomenų raštingumo įgūdžiams, kad būtų kuriama Europos praktinė patirtis, sutelkta į naujos kartos ir pažangiąsias technologijas; pabrėžia, kad teisėsaugos ir teismų administracijos darbuotojai turi turėti tinkamų skaitmeninių įgūdžių, nes jie yra itin svarbūs skaitmeninant teisingumo sistemą visose valstybėse narėse; atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija Skaitmeninio švietimo veiksmų plane pasiūlė ES plataus užmojo tikslus skaitmeninių įgūdžių srityje, ir pažymi, kad reikia atidžiai stebėti jo įgyvendinimą, pokyčius ir rezultatus;
77. pabrėžia, kad konkurencinga prieiga prie duomenų ir palankesnių sąlygų tarpvalstybiniam duomenų naudojimui sudarymas yra itin svarbūs veiksniai kuriant DI, kuris priklauso nuo aukštos kokybės ir didesnio duomenų prieinamumo, siekiant sukurti ne asmens duomenų rinkinius, kurie galėtų lavinti algoritmus ir pagerinti jų veikimą;
78. pabrėžia, kad įgyvendinant Europos duomenų strategiją turi būti siekiama užtikrinti pusiausvyrą tarp skatinimo plačiau naudoti duomenis ir jais dalytis ir intelektinės nuosavybės teisių, komercinių paslapčių, taip pat pagrindinių teisių, kaip antai privatumo, apsaugos; pabrėžia, kad duomenys, naudojami DI algoritmams lavinti, kai kada grindžiami tokiais struktūrizuotais duomenimis, kaip duomenų bazės, autorių teisėmis saugomi ir kiti kūriniai, kuriems taikoma intelektinės nuosavybės apsauga ir kurie paprastai gali būti ir nelaikomi duomenimis;
79. pažymi, kad autorių teisėmis saugomo turinio, kaip duomenų įvesties, naudojimas turi būti įvertintas atsižvelgiant į galiojančias taisykles ir Autorių teisių direktyvoje³¹ numatytą teksto ir duomenų gavybos išimtį bei susijusias teises bendrojoje skaitmeninėje rinkoje; ragina Komisiją parengti gaires, kaip centralizuotai viešai skelbti visiems skirtą informaciją apie teisių saugojimą;
80. pažymi, kad Komisija turėtų toliau vertinti dabartinių teisinių sistemų, kurias apima civilinio proceso teisė, pakeitimus, siekiant mažinti esamas investavimo kliūtis, su kuriomis susiduria privatūs investuotojai; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją nedelsiant ir tinkamai imtis tolesnių veiksmų, nurodytų Parlamento rezoliucijoje dėl bendrų būtiniausių civilinio proceso standartų³².
81. pabrėžia, kad reikia siekti išvengti bet kokio šališkumo, visų pirma šališkumo lyčių požiūriu, kad jis atsitiktinai neatsispindėtų algoritmais paremtose taikomose programose; todėl ragina užtikrinti algoritmų, DI sistemų ir taikomųjų programų kūrimo skaidrumą;
82. primena, kad pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ES gyventojai turi teisę

---

³¹ OL L 130, 2019 5 17, p. 92.

³² OL C 334, 2018 9 19, p. 39.

gauti paaiškinimą ir ginčyti remiantis algoritmais priimtus sprendimus, turint tikslą mažinti netikrumą ir neskaidrumą, tačiau ypatingą dėmesį reikėtų skirti gerovei ir skaidrumui profesiniame gyvenime;

83. laikosi nuomonės, kad, nors dabartiniai atsakomybės principai ir technologiniu požiūriu neutralios atsakomybės taisyklės apskritai yra tinkamos skaitmeninei ekonomikai ir daugumai besiformuojančių technologijų, vis tiek esama atvejų, pvz., susijusių su DI sistemų operatoriais, kai būtinos naujos arba papildomos atsakomybės taisyklės, siekiant sustiprinti teisinį tikrumą ir numatyti deramą kompensavimo asmeniui, nukentėjusiam neteisėto duomenų naudojimo atveju, sistema;
84. primygtinai ragina Komisiją visapusiškai įvertinti panašias galimas teises spragas, susijusias su atsakomybe už duomenis, pvz., už DI ir ne DI sistemų sukeltą žalą, kurią lemia duomenų rinkinių trūkumai arba netikslumai, ir, prieš pateikiant naujus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, įvertinti galimus esamų atsakomybės sistemų pakeitimus;
85. ragina Komisiją skatinti dalytis geriausia patirtimi gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos mokslų srityse, ypatingą dėmesį skiriant lyčių lygybei, taip pat skatinti moterų dalyvavimą ir užimtumą technologijų srityje;
86. palankiai vertina Skaitmeninės Europos programą, programą „Europos horizontas“, Sąjungos kosmoso programą, Europos infrastruktūros tinklų priemonę ir Europos skaitmeninių inovacijų centrus, kurie padės Europos įmonėms pasinaudoti skaitmeninės pertvarkos galimybėmis; pabrėžia pagal programą „Europos horizontas“ kvantinės srities moksliniams tyrimams numatyto finansavimo svarbą; be to, primena, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė turėtų atlikti svarbų vaidmenį prisidedant prie skaitmeninės darbotvarkės;
87. ragina ieškoti viešojo ir privačiojo finansavimo galimybių, visų pirma labai mažoms įmonėms ir MVI, siekiant remti skaitmeninę pertvarką ir visapusiškai išnaudoti duomenų ekonomikos potencialą, taip pat integruoti skaitmenines technologijas ir įgūdžius; pabrėžia, kad vienodų sąlygų sudarymas labai mažoms įmonėms ir MVI apima ne tik prieigą prie duomenų, bet ir reikiamų įgūdžių tokiai informacijai analizuoti ir išvalgoms parengti užtikrinimą;
88. ragina socialinius partnerius išnagrinėti skaitmeninimo, duomenų ir DI potencialą siekiant didinti tvarų našumą paisant darbuotojų teisių, didinti darbuotojų gerovę ir galimybes įsidarbinti ir investuoti į kvalifikacijos kėlimą, perkvalifikavimą, parengimą kitai darbo vietai, mokymąsi visą gyvenimą ir skaitmeninio raštingumo programas; pažymi, kad informuotumo didinimas, švietimas ir mus supančių duomenimis grindžiamų technologijų skaidrumas yra svarbūs, kad ES gyventojai galėtų jas suprasti ir dalyvauti sąžiningai jas įgyvendinant; pabrėžia, kad darbuotojai turėtų turėti teisę žinoti, kur ir kaip jų duomenys renkami, naudojami, saugomi ar platinami; ragina užkirsti kelią neproporcingam ir nepagrįstam stebėjimui darbe; mano, kad nacionalinės profesinės sąjungos turėtų platesniu mastu dalyvauti teikiant rekomendacijas ir gaires duomenų apsaugos ir privatumo darbo vietoje srityse;

Visuotinės taisyklės

89. mano, kad duomenų naudojimą reguliuojančios visuotinės taisyklės yra netinkamos; ragina Komisiją parengti trečiųjų šalių duomenų reguliavimo aplinkos lyginamąją analizę; pažymi, kad kai kuriose trečiojoje šalyse veiklą vykdančios Europos įmonės vis dažniau susiduria su nepagrįstomis kliūtimis ir skaitmeninės srities apribojimais; ragina Komisiją ir valstybes nares sustiprinti pastangas su panašių pažiūrų trečiosiomis šalimis tarptautiniuose ir daugiašaliuose forumuose ir vedant dvišales prekybos derybas, siekiant susitarti dėl naujų tarptautinių etinių ir techninių standartų, kuriais vadovaujantis būtų valdomas naujų technologijų naudojimas, pavyzdžiui, DI, daiktų interneto, 5G ir 6G naudojimas, nes taip būtų propaguojamos Sąjungos vertybės, pagrindinės teisės, principai, taisyklės ir standartai, ir užtikrinama, kad šios rinkos išliktų konkurencingos ir atviros likusiam pasauliui; pabrėžia, kad reikia priimti tarptautines taisykles ir standartus, kad būtų skatinamas visuotinis bendradarbiavimas, kurio tikslas – stiprinti duomenų apsaugą ir sudaryti sąlygas saugiam ir tinkamam duomenų perdavimui, sykiu visapusiškai laikantis ES ir valstybių narių teisės aktų ir standartų;
90. pabrėžia, kad asmens duomenys kitoms jurisdikcijoms visada turi būti perduodami laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, Duomenų apsaugos teisėsaugos srityje direktyvos ir Pagrindinių teisių chartijos, taip pat prieš bet kokį duomenų perdavimą turi būti suderinama su Europos duomenų apsaugos valdybos rekomendacijomis ir gairėmis, ir duomenys gali būti perduodami tik tuo atveju, jei užtikrinamas pakankamas asmens duomenų apsaugos lygis;
91. ragina užtikrinti laisvą duomenų judėjimą tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių tik tais atvejais, kai užtikrinami duomenų apsaugos, privatumo, saugumo ir kiti aiškiai apibrėžti, tinkamai pagrįsti ir nediskriminaciniai viešosios politikos interesai, pvz., priimant sprendimus dėl tinkamumo; mano, kad laisvas duomenų judėjimas per sienas yra reikalingas, kad būtų galima pasinaudoti visu duomenų ekonomikos potencialu, ir pabrėžia, kad duomenų judėjimo išsaugojimas turi ir toliau būti Europos tikslų pagrindas; pritaria tam, kad suinteresuotiesiems subjektams, kurie visapusiškai laikosi visų atitinkamų Sąjungos teisės aktų, būtų suteikta prieiga prie bendrų Europos duomenų erdvių; ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis derėtis dėl naujų pasaulinės skaitmeninės ekonomikos taisyklių, įskaitant nepagrįstų duomenų vietos nustatymo reikalavimų draudimą; primena, kaip svarbu daryti pažangą derybose dėl e. prekybos Pasaulio prekybos organizacijoje, ir ragina į ES laisvosios prekybos susitarimus įtraukti plataus užmojo ir išsamius skyrius dėl skaitmeninės prekybos; remia aktyvų Sąjungos vaidmenį ir dalyvavimą kituose tarptautiniuose forumuose, skirtuose tarptautiniam bendradarbiavimui skaitmeninio srityje, pvz., JT, EBPO, Tarptautinėje darbo organizacijoje ir UNESCO;

o

o o

92. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

1. Aplinkybės ir bendrosios pastabos

Šiandieninis mūsų gyvenimas ir visuomenė iš esmės pasikeis dėl sparčiai kintančių skaitmeninių technologijų, itin spartaus ryšio ir didžiulio duomenų, kurie generuojami naudojant šiuos naujus pajėgumus, kiekio. Pasauliniu mastu bendras duomenų kiekis kas 18 mėnesių padvigubėja, todėl atsiranda dar neįsivaizduojamų galimybių. Kam bus naudinga ši tendencija? Ar duomenys suteiks galimybių visų rūšių ir dydžių įmonėms, ar, atvirkščiai – jie bus sutelkti kelių technologijų milžinų rankose? Ar ateityje nauji duomenynai padės kurti į žmogų orientuotą skaitmeninę visuomenę ir ar piliečiai kontroliuos savo duomenis? Ar duomenimis tikrai bus galima naudotis siekiant pagerinti viešąsias paslaugas?

Dabartinė COVID-19 krizė dar labiau išryškino skaitmeninimo, skaitmeninės infrastruktūros, priemonių ir įgūdžių svarbą. Akivaizdu, kad Europa turi pasinaudoti visomis įmanomomis priemonėmis, kad paspartintų atsigravimą. Pandemija taip pat akivaizdžiai parodė, kad politikos sprendimus grįsti tradicine statistika jau greičiausiai niekada nebus veiksminga. Atsirandantys pajėgumai rinkti, analizuoti ir naudoti duomenis pažangesniu būdu gali padėti politikos formuotojams pereiti prie tikralaikiais duomenimis grindžiamų sprendimų priėmimo. Kuriant „tikralaikės paslaugas“ taip pat galima sumažinti biurokratinę našta, sutaupyti laiko bei lėšų ir suteikti naujų galimybių piliečiams ir įmonėms, ypač MVĮ.

Kyla pagrindinis klausimas – kodėl šiuo metu duomenys nejuda po visą Europą? Pranešėja mano, kad taip yra dėl supratimo, pasitikėjimo ir sąveikumo trūkumo.

Pranešėja pabrėžia, kad šis pranešimas turėtų būti laikomas plataus masto diskusijų, kurių reikės siekiant apibrėžti Europos požiūrį į duomenų ekonomiką, atspirties tašku. Pranešėja laukia kitų ši klausimą nagrinėjančių Europos Parlamento komitetų sektorinio indėlio.

Pranešėja mano, kad Europa turi pasirinkti savo kelią į duomenų ekonomiką ir visuomenę, ir jis turi būti grindžiamas Europos vertybėmis.

2. Pagrindinės problemos ir pranešėjos pozicija

2.1. Vertybės ir principai

Pranešėja laikosi nuomonės, jog Europos duomenų strategijos tikslas – užtikrinti, kad duomenų ekonomika būtų skaidri, patikima ir orientuota į žmogų, kad būtų laikomasi žmogaus teisių ir demokratijos normų, taip pat suteikiama piliečiams naujų galimybių naudotis savo duomenimis ir gauti iš jų naudos, o ne vien suteikti galimybę naudoti šiuos duomenis kaip žaliavą.

Pranešėja taip pat mano, kad skaitmeninimas neturi nei didinti naujos socialinės nelygybės, nei leisti jai atsirasti. Duomenų strategija turi būti integruota į platesnę pramonės strategiją, kuria užtikrinamas socialinis ir aplinkos tvarumas. Nauji darbo modeliai duomenų ekonomikoje turi paskatinti darbuotojų įgalėjimą, o ne lenktynes dėl žemesnių standartų.

Pranešėja taip pat pabrėžia, kad gebėjimas rinkti ir tvarkyti duomenis atliks svarbų vaidmenį

padedant ES siekti savo klimato tikslų. Tačiau pranešėja taip pat pažymi, kad apskaičiuota, jog dabartinis IRT sektoriaus aplinkosauginis pėdsakas sudaro 5–9 proc. viso pasaulyje suvartojamos elektros energijos kiekio ir daugiau kaip 2 proc. viso išmetamųjų teršalų kiekio, o tai didelė dalimi lemia duomenų centrai, debesijos paslaugos ir junglumas. ES turi imtis priemonių, kad užtikrintų išmetamo CO₂ kiekio skaidrumą bei kuo mažesnę švaistymą ir skatintų taikyti žaliuosius duomenų saugojimo metodus.

2.2. Duomenų valdymas ir erdvės

Pranešėjos nuomone, norint sėkmingai dalytis duomenimis visoje ekonomikoje, Europai pirmiausia reikia teisės aktų sistemos, skirtos dalijimosi duomenimis valdymui. Pranešėja sutinka su Komisija, kad sektorių duomenų erdvės yra geras atspirties taškas kuriant pasitikėjimą, Europos masto sąveikius standartus ir gerai suformuotas programų sąsajas (API) su kompiuterio skaitoma prieiga, sudarančia sąlygas duomenų srautui visoje ES ir per įvairius subjektus tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuose.

Tačiau pranešėja pabrėžia, kad svarbu dalytis duomenimis tarp sektorių, nes tai turi esminės reikšmės inovacijoms ir naujos vertės kūrimui. Pranešėja labai rekomenduoja Komisijai kurti Europos duomenų erdves siekiant galutinio tikslo – užtikrinti sklandų keitimąsi duomenimis ne tik sektorių viduje, bet ir tarp skirtingų sektorių.

Pabrėžtina, kad organizacijos, įmonės ir viešasis sektorius turi geriau nustatyti ir suprasti savo turimus duomenis. Pranešėja akcentuoja, kad metaduomenys – informacija apie duomenis – turi būti randami kompiuterio skaitoma forma.

Pranešėja pritaria Europos Komisijai iniciatyvai sukurti Komisijos vadovaujamą valdymo įstaigą, kuri vadovautų kuriant šią Europos duomenų valdymo sistemą, ir mano, kad šis duomenų valdymo modelis turėtų būti grindžiamas decentralizuota duomenų tvarkymo aplinka.

Pranešėja laikosi nuomonės, kad duomenų tarpininkai atliks svarbų vaidmenį ateityje valdant duomenis duomenų ekosistemose, perduodant duomenis tarp subjektų per gerai suformuotas programų sąsajas (API), patys jų neapdorodami. Pranešėja palankiai vertina Komisijos iniciatyvą šiems tarpininkams sukurti konkrečią ženklavimo / sertifikavimo sistemą. Atsižvelgdama į tai, pranešėja taip pat remia patikimų įvairių suinteresuotųjų subjektų, pavyzdžiui, „MyData“ operatorių ar kitų atsakingų duomenų tarpininkų, iniciatyvų kūrimą.

Pranešėja mano, kad būtų klaidinga duomenų strategijoje kalbėti tik apie pramonės „ne asmens“ duomenis. Yra didelė tikimybė, kad suvestiniai duomenų rinkiniai apims asmens duomenis arba ne asmens duomenis, iš kurių, kai jie sujungiami su kitais duomenimis, gali būti gaunami arba generuojami asmens duomenys. Pranešėja teigia, kad asmens ir ne asmens duomenis ne visada galima atskirti ir kad Komisija turėtų išsamiau apibrėžti gaires ir praktiką, kaip valdyti ir naudoti mišrius duomenų rinkinius, taip pat ir pramonės aplinkoje. Jei į šį klausimą nebus žiūrima rimtai, Europoje liks milžiniškas nepanaudotų duomenų kiekis.

Atsižvelgdama į tai, pranešėja siūlo Komisijai, kartu su jau nustatytomis sektorių duomenų erdvėmis, sukurti horizontalią ir kompleksinę asmens duomenų erdvę. Ši kompleksinė asmens duomenų erdvė, sukurta visapusiškai atsižvelgiant į duomenų apsaugą ir privatumą, galėtų būti naudojama siekiant užtikrinti piliečių įgalėjimą ir gerinti asmens duomenų naudojimą.

Kaip viena iš galimybių, duomenų judėjimas duomenų erdvėje galėtų vykti per patikimus tarpininkus, pavyzdžiui, „MyData“ operatorius, kurie tvarko asmens duomenis gavę visišką asmenų sutikimą.

2.3. Prieiga prie duomenų, jų sąveikumas, perkeliamumas ir nuosavybė: B2B, G2B, B2G, G2G

Verslo subjektų dalijimasis duomenimis (B2B)

Pranešėja mano, kad pradinis taškas siekiant B2B dalijimosi duomenimis turėtų būti savanoriško dalijimosi duomenimis rėmimas ir sąlygų jam sudarymas. Vis dėlto pranešėja mano, kad šiandienos skaitmeniniame pasaulyje neužtikrinamos vienodos sąlygos. Pasaulinės technologijų milžinės, kurių dauguma yra ne Europos įmonės, turi daug geresnes galimybes naudoti duomenis, nes joms iš tiesų nereikia keistis duomenimis nei tarpusavyje, nei su kitomis įmonėmis. Smulkesni veiklos vykdytojai ir MVĮ neturi realių galimybių su jomis derėtis. Todėl pranešėja mano, kad Europa turi reglamentuoti privalomą prieigą prie duomenų, kai tai būtina, ypač tose vertės grandinėse ir duomenų ekosistemose, kuriose mažesni veiklos vykdytojai dalyvauja kuriant duomenų rinkinius, tačiau neturi prieigos prie duomenų, sukauptų jiems dalyvaujant.

Valdžios institucijų dalijimasis duomenimis su verslo subjektais (G2B) ir verslo subjektų dalijimasis duomenimis su valdžios institucijomis (B2G)

Pranešėja pabrėžia, kad pirmasis žingsnis turėtų būti leisti naudotis viešųjų duomenų rinkiniais; šį darbą ES jau pradėjo, pavyzdžiui, pagal Atvirųjų duomenų direktyvą. Tačiau reikia imtis tolesnių veiksmų. Viešai surinkti duomenys turėtų būti naudojami bendram labui ir galiausiai tikralaikėms paslaugoms. Pavyzdžiui, viešojo pirkimo sutartys turi būti parengtos taip, kad bet kuris viešasis subjektas netaptų priklausomas nuo vieno privataus subjekto. Kad viešųjų duomenų rinkiniai būtų panaudojami geriau, pranešėja ragina Komisiją išnagrinėti būdus, kaip būtų galima gerinti antrinį anonimintų asmens duomenų naudojimą.

Pranešėja taip pat pažymi, kad, kaip ir B2B atveju, yra ir ypatingų aplinkybių, kai B2G dalijimasis duomenimis turi būti privalomas siekiant bendros gerovės.

Kalbant apie būsimą Įgyvendinimo aktą dėl didelės vertės duomenų rinkinių, pranešėja ragina Komisiją ir valstybes nares nesumenkinti Atvirųjų duomenų direktyvos dvasios ir užtikrinti, kad didelės vertės duomenų rinkiniai apimtų įmonių ir verslo registrus ir kad būtų imtasi pakankamų veiksmų, kad šie rinkiniai būtų tikrai prieinami.

Valdžios institucijų dalijimasis duomenimis (G2G)

ES jau pradėjo gerinti valstybių narių viešųjų tarnybų bendradarbiavimą, tačiau ateityje tai taip pat visiškai priklausys nuo to, ar bus užtikrintas pakankamas duomenų srautas. Pranešėja mano, kad turėtų būti siekiama sukurti Europos vidaus rinką, kurioje paslaugos būtų teikiamos tikruoju laiku, o formuojant politiką būtų vadovaujama išsamiais, geografiniu požiūriu reprezentatyviais ir tikralaikiais duomenimis.

2.4. Infrastruktūra ir kibernetinis saugumas

Duomenų strategija yra viena dėlionės dalelė kuriant ES skaitmeninę ateitį. Jos sėkmė taip pat priklausys nuo esamos padėties platesnio masto IRT ekosistemoje, pavyzdžiui, plačiajuosčio ryšio tinklą, 5G, 6G, debesijos sprendimų, daiktų interneto, kvantinės kompiuterijos, blokų grandinės ir našiosios kompiuterijos.

Kalbant apie debesijos paslaugų teikėjus, pranešėja ragina Komisiją ateityje „Debesijos taisyklių sąvade“ įpareigoti paslaugų teikėjus nurodyti, kur jie saugo duomenis. Be to, pranešėja mano, kad debesijos paslaugų teikėjai neturėtų turėti prieigos prie savo serveriuose saugomų duomenų, nebent šalis būtų sudariusios atskirą susitarimą.

Pranešėja pabrėžia, kad tvirtas kibernetinis saugumas yra būtina išankstinė stabilios duomenų ekonomikos sąlyga. Tinklo saugumas ir patikimumas yra Europos skaitmeninės nepriklausomybės klausimas, todėl negalime sau leisti būti naivūs. Pavyzdžiui, tvirtas kibernetinis saugumas turėtų būti visiems duomenų tarpininkams keliamas reikalavimas.

2.5. Švietimas, žinios ir kompetencija

Pranešėja primena, kad Europa yra viena iš pasaulinių lyderių mokslinių tyrimų ir startuolių srityje, tačiau susiduria su iššūkiais siekdama šiuos pajėgumus paversti klestinčiomis įmonėmis. Todėl pranešėja ragina Europos Sąjungą sutelkti dėmesį į aukšto lygio programinės įrangos inžineriją, kuri turi lemiamos reikšmės kuriant vertę duomenų sektoriui ir pritraukiant talentus.

Pranešėja taip pat ragina socialinius partnerius įmonės lygmeniu ir kitais atitinkamais lygmenimis iniciatyviai tirti skaitmeninių technologijų, duomenų ir dirbtinio intelekto potencialą didinti įmonės našumą ir darbuotojų gerovę, ir ragina juos investuoti į pakankamas kvalifikacijos kėlimo, perkvalifikavimo ir mokymosi visą gyvenimą priemones, kad darbuotojai galėtų pereiti dirbti į naujas darbo vietas arba prisitaikyti prie pertvarkytų darbo vietų, taip pat ir toje pačioje įmonėje. Be to, Komisija turėtų savo darbu toliau remti moterų dalyvavimą technologijų pramonėje.

Pranešėja ragina Komisiją investuoti į tradicinių įmonių, ypač MVĮ, prisitaikymą prie duomenų amžiaus.

2.6. Tarptautiniai klausimai

Atsižvelgdama į pasaulines aplinkybes, pranešėja mano, kad negalime savaime suprantamu dalyku laikyti to, kad duomenų apsauga, žmogaus teisių laikymasis, sąžininga konkurencija ir pan. bus duomenimis grindžiamo ekonominio vystymosi gairės. Pranešėja mano, kad duomenų naudojimą reguliuojančios visuotinės taisyklės yra nepakankamos, ir ragina ES susitarti dėl naujų pagrindinių pasaulinės duomenų ekonomikos taisyklių su PPO valstybėmis narėmis, dalyvaujančiomis bendro pareiškimo dėl elektroninės prekybos iniciatyvoje ir dvišalėse prekybos derybose.

Svarbu, kad Europos piliečiai, vartotojai ir įmonės galėtų perduoti duomenis į trečiąsias šalis ir iš jų, naudodamiesi pakankamomis apsaugos priemonėmis. Tik taip bus galima išnaudoti tikrąjį duomenų ekonomikos potencialą.

ES turėtų vadovauti darbui su panašių pažiūrų trečiosiomis šalimis, kad, atsižvelgiant į ES vertybes ir interesus, būtų susitarta dėl naujų tarptautinių standartų, kurie būtų taikomi naujų technologijų, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto, naudojimui. Priešingu atveju tarptautinė skaitmeninė rinka ir tarptautinė žmonių sąveika gali tapti labiau suskaidytos nei būtina.

PRIEDAS. PRANEŠĖJAI INFORMACIJĄ TEIKUSIŲ SUBJEKTŲ AR ASMENŲ SĄRAŠAS

Toliau pateiktą sąrašą visiškai savanoriškai ir tik savo atsakomybe parengė pranešėja.
Rengdama šį pranešimo projektą pranešėja gavo informacijos iš šių subjektų ar asmenų:

Subjektas ir (arba) asmuo
„A new governance“ („Naujasis valdymas“)
Aalto universitetas
ACEA
„Amazon“
Europos vartotojų organizacijų asociacija (BEUC)
„Business Finland“
Europos politikos studijų centras (CEPS)
Skaitmeninės Europos programa
Interneto platformų prekybos asociacija (EDIMA)
Suomijos ekonomikos mokslinių tyrimų institutas (ETLA)
Europos telekomunikacijų tinklo operatorių asociacija (ETNO)
Europos Komisija
Platforma „EuroCommerce“
„European Games Developer Federation“ (Europos vaizdo žaidimų kūrėjų federacija)
„FEPS Europe“
„Finanssiala ry“
„Finnish Centre for AI“ (Suomijos DI centras)
Suomijos profesionalų konfederacija (STTK)
Suomijos inovacijų fondas SITRA
Suomijos technologijų pramonė
Tarybai pirmininkaujanti Vokietija
GSM asociacija (GSMA)
„Huawei“
„IBM“
Italijos nacionalinis inovacijų fondas
Suomijos transporto ir ryšių ministerija
Suomijos finansų ministerijos ekspertų grupė dirbtinio intelekto ir skaitmeninimo klausimais
„MyData Global“
„Nokia“
Open Science Foundation (Atvirojo mokslo fondas)
Open Data Institute (Atvirųjų duomenų institutas)
Suomijos nuolatinė atstovybė ES
„Reaktor“
„SMEUnited“
Švedijos transporto administracija
Helsinkio universitetas
Vasos universitetas
„Vodafone“
Darbo grupė „Confederation Syndicate European Trade Union“, „Business Europe“, „SMEUnited“ ir CEEP klausimais (Europos socialinių partnerių bendrasis susitarimas dėl

skaitmeninimo)

11.1.2021

VIDAUS RINKOS IR VARTOTOJŲ APSAUGOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl Europos duomenų strategijos
(2020/2217(INI))

Nuomonės referentė: Christel Schaldemose

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnis

PASIŪLYMAI

Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. palankiai vertina Komisijos ketinimą sukurti tikrą bendrąją duomenų rinką, nes ji bus Europos duomenų ekonomikos ir konkurencingumo pagrindas ir sykiu, visapusiškai laikantis ES teisės aktų, bus skatinamos ir saugomos Europos duomenų tvarkymo taisyklės ir standartai; mano, kad pasitikėjimo skaitmeninėmis paslaugomis ir išmaniaisiais produktais užtikrinimas yra itin svarbus bendrajai skaitmeninei rinkai augti ir klestėti ir tam turėtų būti skiriamas pagrindinis dėmesys tiek vykdant viešąją politiką, tiek taikant verslo modelius; pabrėžia, kad bendroji duomenų rinka turėtų sudaryti sąlygas Europos įmonėms ir piliečiams kurti novatoriškas ir konkurencingas paslaugas ir produktus ir gauti iš jų naudos, ir sykiu padėti siekti ES tikslų;
2. mano, kad prieigos prie duomenų užtikrinimas nedarant poveikio duomenų apsaugos taisyklėms yra labai svarbus piliečių pagrindinėms teisėms ir įmonių, ypač startuolių ir MVĮ, inovacijoms bei augimui, todėl palankiai vertina veiksmus, kuriais siekiama spręsti dabartinę trūkstamos prieigos prie duomenų problemą, į kurią Komisija atkreipė dėmesį savo komunikate; ragina Komisiją nuodugniai įvertinti, kaip parengti duomenų valdymo modelį atsižvelgiant į esamus modelius ir atitinkamus jų pranašumus ir riziką; pabrėžia, kad šiame vertinime turėtų būti tinkamai atsižvelgta į kibernetinio saugumo aspektus; pažymi, kad decentralizuotas modelis gali suteikti daugiau garantijų, susijusių su privatumo apsaugos priemonėmis ir, priklausomai nuo aplinkybių, į jį galėtų būti atsižvelgiama rengiant duomenų valdymo modelį;
3. pabrėžia, kad siekiant sukurti tikrą bendrąją duomenų rinką svarbu parengti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų; pabrėžia, kad tokie pasiūlymai turėtų būti grindžiami išsamiais poveikio vertinimais, įskaitant, be kita ko, geriausią praktiką, sąnaudų ir naudos analizes ir, kai įmanoma, reglamentavimo aplinkos, be kita ko, trečiojoje valstybėje, lyginamąsias analizes, siekiant sukurti tikslingai nustatytą ir

irodymais pagrįstą vidaus rinką, tačiau netrukdamt laiku pradėti galimų projektų; taip pat mano, kad Komisija galėtų apsvarstyti galimybę duomenų dalijimosi programas ir debesijos iniciatyvas grįsti bandomųjų projektų rezultatais;

4. pabrėžia, kad svarbu laikytis nuoseklaus požiūrio, pagal kurį būtų galima apibrėžti, kaip dalijimosi duomenimis nuostatos sąveikaus su esamais ir būsimais teisės aktais, kad būtų užtikrintas, pvz., pirma, Duomenų akto derėjimas su Duomenų valdymo aktu, ir, antra, Skaitmeninių paslaugų akto derėjimas su Skaitmeninės rinkos aktu;
5. pabrėžia, kad kuriant tikras bendras Europos duomenų erdves svarbu nustatyti tinkamą aiškiai apibrėžtų taisyklių pusiausvyrą ir sykiu suteikti erdvės inovacijoms ir greitam atsakui į naujas technologijas; ragina Komisiją spręsti bendrosios rinkos susiskaidymo ir nepagrįstai skirtingų taisyklių valstybėse narėse problemą, siekiant užtikrinti, kad būtų kuriamos bendros duomenų erdvės ES;
6. ragina Komisiją užtikrinti, kad bendroji duomenų rinka taptų Europos duomenų tvarkymo priemone, ir taip padidinti duomenų prieinamumą, kad būtų galima spręsti socialinius uždavinius ir duomenis naudoti ekonomikoje, sykiu gerbiant ir propaguojant Sutartyse įtvirtintas vertybes, įskaitant pagrindines teises, ir sąžiningą konkurenciją; primygtinai ragina Komisiją įgalinti vartotojus, ypač daug dėmesio skiriant tam tikroms pažeidžiamoms laikomoms vartotojų grupėms, siekiant užtikrinti, kad jie išlaikytų savo duomenų kontrolę, ir sykiu sudaryti sąlygas veiksmingai naudoti duomenis; ragina Komisiją laikytis atsargaus požiūrio, siekiant ir toliau užtikrinti, kad vartotojai galėtų nuspręsti, kas ir kokiomis aplinkybėmis gali prieiti prie jų asmens duomenų; mano, kad pramonės duomenys ir piliečių duomenys galėtų padėti kurti novatoriškus skaitmeninius ir tvarius produktų ir paslaugų sprendimus, kurie būtų naudingi Europos vartotojams ir įmonėms; ragina Komisiją įvertinti galimus mechanizmus ir priemones, kuriomis įmonėms ir asmenims, visapusiškai laikantis galiojančių Europos teisės aktų, būtų suteikiama galimybė ir sudaromos palankios sąlygos dovanoti duomenis, kurie gali būti svarbūs visiems;
7. pabrėžia, kad reikia nustatyti bendrą apibrėžtį, kas galėtų būti laikoma duomenų altruizmu, ir aiškius kriterijus, kuriais remiantis nustatoma, kokiais atvejais laikoma, kad duomenų dovanojimas yra visuotinės svarbos; pabrėžia, kad svarbu turėti aiškias taisykles, kaip tokie duomenys gali būti dovanojami ir naudojami; pabrėžia, kad laikantis duomenų altruizmo principo dovanoti duomenys turi būti tvarkomi visuotinių interesų tikslais ir neturėtų būti naudojami vien tik siekiant komercinių interesų;
8. pabrėžia, kad reikia spręsti konkrečias problemas, kurių galėtų kilti dėl prieigos prie vartotojų, ypač tam tikrų pažeidžiamomis laikomų vartotojų grupių, pvz., nepilnamečių, vyresnio amžiaus žmonių ar asmenų su negalia, duomenų ir jų kontrolės, todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad visada būtų gerbiamos visos vartotojų teisės ir kad visi vartotojai galėtų vienodai naudotis bendrosios duomenų rinkos sukūrimo teikiamais privalumais; pabrėžia, kad tais atvejais, kai duomenų tvarkymas apima mišrių duomenų rinkinius, šie duomenų rinkiniai turi būti tvarkomi laikantis taikytinų teisės aktų, įskaitant Komisijos gaires dėl Reglamento dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo Europos Sąjungoje;
9. pripažįsta, kad būtų naudinga turėti prieigą prie kai kurių asmens duomenų moksliniui

tyrimų ir politikos formavimo tikslais tokiose srityse kaip visuomenės sveikata, vaistai, socialinės paslaugos, švietimas ir kt., todėl ragina Komisiją sukurti aiškius šių duomenų vienodo rinkimo mechanizmus pagal Europos privatumo standartus ir atitinkamus taikytinus teisės aktus ir kartu užtikrinti, kad būtų laikomasi duomenų kiekio mažinimo principo ir kad duomenų nebūtų galima susieti su konkrečiu asmeniu;

10. pabrėžia, kad svarbu, jog kompetentingos rinkos priežiūros ir kibernetinio saugumo institucijos turėtų reikalingus įgaliojimus prieiti prie atitinkamų duomenų ir sykiu visapusiškai laikytųsi Direktyvos (ES) 2016/943 ir Reglamento 2019/1020 tais atvejais, kai turi prižasčių manyti, kad esama galimai neteisėtos praktikos, siekiant sustiprinti jų veiksmus ir užtikrinti pakankamą produktų saugos ir duomenų saugumo kontrolę; pabrėžia, kad priežiūros institucijos turi išlaikyti duomenų, prie kurių buvo prieita, saugumą ir apsaugą;
11. pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti laisvą ne asmens duomenų judėjimą per sienas ir tarp sektorių ir padidinti duomenų srautus tarp įmonių, akademinės bendruomenės, atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ir viešojo sektoriaus, reikia sukurti bendras Europos duomenų erdves; mano, kad bendrų Europos duomenų erdvių valdymo sistema turėtų būti pagrįsta Reglamente dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo nurodytais principais; atsižvelgdamas į tai, ragina valstybes nares visapusiškai laikytis reglamento, kad visoje ES būtų sudarytos galimybės saugoti ir tvarkyti duomenis be nepagrįstų kliūčių ir apribojimų; pabrėžia būtinybę sudaryti vienodas sąlygas suinteresuotiesiems subjektams dalytis duomenimis ir įvertinti, kas yra pakankamas ir proporcingas leidimų prieiti prie duomenų lygis, siekiant geriau kontroliuoti, kas ir kokiais tikslais turi prieigą prie tam tikrų duomenų, visų pirma atsižvelgiant į MVĮ poreikius, kad jos galėtų plėsti veiklą ir vykdyti tarpvalstybinę veiklą vidaus rinkoje;
12. pabrėžia, kad Duomenų akte ir Duomenų valdymo akte turėtų būti pateiktos nuostatos, kaip naudoti aukštos kokybės patikimus duomenų rinkinius, kurie yra būtini siekiant sukurti tinkamai veikiančias bendrąsias Europos duomenų erdves ir padėti įmonėms kurti vidaus rinkai naudingus aukštos kokybės produktus ir paslaugas; pripažįsta, kad privačios įmonės turėtų turėti galimybę pasirinkti atvirųjų duomenų ir bendradarbiavimo modelį, pvz., atvirąsias technologijas, kaip antai atvirojo kodo ir atvirąją programinę įrangą, nedarydamos poveikio taikytiniams teisės aktams, įskaitant Direktyvą (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje; ragina Komisiją kurti duomenų erdves, grindžiamas techninėmis ir teisinėmis sistemomis, kad duomenys išliktų saugūs ir būtų užtikrinta kontrolė stebint, kas ir kokių tikslu naudoja duomenis;
13. mano, kad turėtų būti skatinamas savanoriškas dalijimasis duomenimis tarp verslo įmonių (B2B) ir savanoriškas verslo dalijimasis duomenimis su valdžios sektoriumi (B2G) duomenų erdvėse, kartu taip pat galėtų būti numatyta privaloma prieiga prie duomenų, kad būtų galima vykdyti rinkos nepakankamumo prevenciją; pabrėžia, kad dalijimasis duomenimis turėtų padidinti konkurenciją, ir ragina Komisiją užtikrinti vienodas sąlygas bendrojoje duomenų rinkoje; pabrėžia, kad Skaitmeninės rinkos aktu turėtų būti pradėtos taikyti naujos priemonės ir nustatyti prieigos valdytojų nustatymo kriterijai, jame turėtų būti nuostatos, kuriomis siekiama neleisti šiems ūkio subjektams kurti rinkos kliūčių, be kita ko, susijusių su dalijimusi duomenimis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais; prašo Komisijos duomenų ekonomikos kontekste ypač

atsižvelgti į konfidencialumo ir komercinių paslapčių apsaugos klausimus;

14. primena saugumo ir duomenų apsaugos svarbą, nes jie yra pagrindiniai dalijimosi duomenimis iniciatyvų ir būsimų bendrų Europos duomenų erdvių veiksniai; pabrėžia, kad įmonės turi laikytis viso Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR); palankiai vertina Komisijos ketinimą spręsti dabartinių duomenų perkeliavimo apribojimų klausimus; primena, kad svarbu užtikrinti perspektyvias privatumo taisykles elektroninių ryšių srityje; šiuo klausimu pabrėžia vykstančių derybų dėl E. privatumo reglamento svarbą;
15. pabrėžia socialinę naudą, gaunamą skatinant suteikti geresnę prieigą prie viešojo sektoriaus duomenų taip, kad būtų didinamas jų tinkamumas naudoti visoje Sąjungoje; prašo valstybes nares visiškai įgyvendinti Direktyvą dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (Atvirųjų duomenų direktyvą), taip pat prašo Komisijos ir valstybių narių skatinti prieinamų duomenų plataus pakartotinio naudojimo kultūrą; pabrėžia, kad visiems atitinkamiems instituciniams ir socialiniams subjektams ir ekonominės veiklos vykdytojams, ypač MVĮ ir startuoliams, reikia užtikrinti paprastą prieigą prie duomenų ir, kai tinkama, viešųjų sutarčių, taikant išimtis pagal ES ar nacionalinę teisę numatytais atvejais, šalinant nepagrįstas kliūtis ir skatinant naudotis moderniomis saityno ir programų sąsajomis grindžiamomis paslaugomis, kad būtų galima patogiai ir greitai rasti, naršyti ir tvarkyti prieinamus duomenis;
16. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti dalijimosi duomenimis kultūrą, rodyti pavyzdį ir dalytis savo duomenimis įgyvendinant matomą, vartotojui patogų, skaidrų ir lengvai automatizuojamą procesą; atkreipia dėmesį į tokias iniciatyvas kaip Šiaurės šalių pažangioji vyriausybė, kuria siekiama sudaryti sąlygas MVĮ savanoriškai dalytis duomenimis automatiškai ir realiuoju laiku per decentralizuotą skaitmeninę ekosistemą; prašo Komisijos apsvarstyti, kaip, laikantis šiuo metu ES taikomų teisės aktų, užtikrinti, kad viešosiomis lėšomis finansuojami duomenys duotų naudos vartotojams, MVĮ ir įmonėms, kurios vykdo savo įsipareigojimus; primygtinai teigia, kad visi ES veiklą vykdančios ir Europos duomenų erdvėmis besinaudojantys subjektai privalo laikytis ES teisės aktų;
17. ragina Komisiją laikytis Ekspertų grupės ataskaitoje¹ pateiktų rekomendacijų atlikti verslo dalijimosi duomenimis su valdžios sektoriumi viešojo intereso tikslais makroekonominės ir socialinės naudos tyrimą; atsižvelgdamas į tai, ragina apibrėžti aiškias valdžios sektoriaus dalijimosi duomenimis su verslu ir verslo dalijimosi duomenimis su valdžios sektoriumi (G2B ir B2G) taisykles ir siūlo užtikrinti, kad galimi mokesčiai, kurie turėtų būti nustatyti atsižvelgiant į sąnaudas, susijusias su prašymų dėl pakartotinio duomenų naudojimo nagrinėjimu, būtų proporcingi ir nediskriminaciniai; be to, ragina Komisiją užtikrinti, kad viešasis sektorius užtikrintų tinkamą duomenų saugojimo, prieigos prie jų ir jų tvarkymo saugumo ir privatumo lygį, siekiant padidinti įmonių ar pilietinės visuomenės organizacijų ir viešojo sektoriaus tarpusavio pasitikėjimą;
18. palankiai vertina Komisijos tarptautinį požiūrį kuo labiau sumažinti pasaulio skaitmeninių rinkų susiskaidymą skatinant nustatyti bendrus standartus ir dalytis

---

¹ *Towards a European strategy on business-to-government data sharing for the public interest. Verslo dalijimosi duomenimis su valdžios sektoriumi aukšto lygio ekspertų grupės galutinė ataskaita, 2020 m.*

duomenimis su patikimomis valstybėmis; pabrėžia, kad Europos įmonės turėtų gebėti su pasitikėjimu ir teisiniu tikrumu vykdyti veiklą visame pasaulyje ir kad duomenų perdavimas trečiosioms valstybėms turėtų būti vykdomas laikantis Pagrindinių teisių chartijos ir atitinkamų Sąjungos teisės aktų;

19. mano, kad, siekiant užtikrinti Europos duomenų strategijos derėjimą su žaliuoju kursu, turėtų būti įvertintas dalijimosi duomenimis ir tam reikalingos infrastruktūros poveikis aplinkai; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad bus itin svarbu sudaryti dalijimosi duomenimis ir prieigos prie esminių ir aiškiai apibrėžtų duomenų rinkinių galimybes; rekomenduoja nustatyti esminius duomenų rinkinius siekiant pereiti prie tvaresnės bendrosios rinkos ir įvertinti, ar įgyvendinimo aktas dėl didelės vertės duomenų rinkinių, kurį numatoma priimti pagal Atvirųjų duomenų direktyvą, galėtų būti panaudotas tam tikslui;
20. palankiai vertina tai, kad buvo paskelbta apie bendrą Europos pažangiųjų žiedinės ekonomikos prietaikų duomenų erdvę ir Komisijos siekį sukurti skaitmeninį produkto pasą; primygtinai ragina plėtoti dirbtinio intelekto (DI), robotikos, automatizuoto sprendimų priėmimo ir mašinų mokymosi priemones glaudžiai bendradarbiaujant su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma pramone, nacionalinėmis valdžios institucijomis ir pilietine visuomene, nes šios priemonės gali turėti esminį poveikį norint sukurti tvaresnę bendrąją rinką ir sumažinti dabartinę anglies pėdsaką skaitmeniniame sektoriuje;
21. palankiai vertina tai, kad buvo įsteigta Europos debesijos federacija ir Europos debesijos infrastruktūros tinklas, tačiau pabrėžia, kad reikia investuoti į Europos įmonių saugojimo pajėgumus; pabrėžia, kad būtina gerinti prieigą prie Europos debesijos paslaugų ir, pasitelkiant elgesio kodeksus, sertifikavimą bei standartus, debesijos taisyklių sąvade spręsti sąveikumo klausimus, kurie šiuo metu yra didelė kliūtis veiksmingai dalytis duomenimis; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją parengti nuoseklų debesijos taisyklių sąvadą, kuriame būtų atsižvelgta į Darbo grupės debesijos paslaugų teikėjų keitimo ir duomenų perkėlimo klausimais (angl. *Working Group on Switching Cloud Providers and Data Porting*, SWIPO) darbą;
22. mano, kad proporcingumas yra pagrindinis duomenų kokybės ir sąveikumo reikalavimų nustatymo principas; ragina Komisiją apsvastyti galimybę skatinti taikyti esamus standartus siekiant įveikti techninius iššūkius, susaistymo poveikį ir nepatirti nereikalingų sandorių išlaidų, sykiu suteikiant galimybę vartotojams laisvai pasirinkti debesijos paslaugas ir, pasitelkiant standartizuotas sąsajas, sklandžiai perkelti savo duomenis kitiems paslaugų teikėjams, jei yra palyginamų ir suderinamų debesijos paslaugų, ir nustatyti aukštos kokybės standartus sektoriams ir duomenų erdvėms, kurie yra labai svarbūs dideliems visuomenės iššūkiams įveikti; primena, kad Europos įmonės ir vartotojai ir toliau turėtų galėti laisvai pasirinkti ne Europoje esantį debesijos paslaugų teikėją, išskyrus atvejus, kai yra pagrįstų priežasčių manyti, kad dėl to gali kilti pavojus nacionaliniam saugumui;
23. pabrėžia, kad norint sukurti saugias bendras Europos duomenų erdves svarbu sukurti Europos debesijos ekosistemą, grindžiamą patikima ir saugia infrastruktūra ir tvirtais kibernetinio saugumo principais bei priemonėmis; primena, kad dėl didesnio junglumo kyla daugiau kibernetinių grėsmių, todėl palankiai vertina tai, kad planuojama atlikti

Direktyvos dėl tinklų ir informacinių sistemų saugumo (TIS direktyvos) peržiūrą;

24. ragina sukurti ekonomiškai efektyvią debesijos infrastruktūrą pagrindinį dėmesį skiriant vartotojų poreikiams; ragina Komisiją įvertinti galimybę pateikti naują Europos bendrosios rinkos infrastruktūros projektą siekiant užtikrinti vienodą prieigą prie bendrosios duomenų rinkos lygį visoje ES;
25. atkreipia dėmesį į įmonėms, ypač MVĮ ir startuoliams, kylančias kliūtis vertinant duomenis ir jais dalijantis; siūlo parengti saugaus duomenų dalijimosi techninę ir teisinę sistemą; mano, kad Skaitmeninės rinkos aktas yra būtina sąlyga siekiant sąžiningomis sąlygomis didinti duomenų perkeliamumą; taip pat ragina Komisiją įvertinti, kaip planuojama Duomenų bazių direktyvos peržiūra gali padėti pagerinti prieigą prie duomenų ir drauge užtikrinti, kad būtų visapusiškai taikomos intelektinės nuosavybės teisės;
26. ragina Komisiją, glaudžiai bendradarbiaujant su Europos standartizacijos organizacijomis, kurti veiksmingus standartus; mano, kad Europos standartizacijos komiteto (CEN) darbo grupių susitarimų naudojimas tam tikrose srityse, pvz., debesijos paslaugų, padėtų veiksmingiau kurti darniuosius standartus; primygtinai ragina Komisiją kuo greičiau pradėti standartų kūrimo darbą;
27. pabrėžia, kad, nustatydamą dalijimosi duomenimis tarp sektorių standartus, Komisija turėtų ypatingą dėmesį skirti sektoriaus viduje taikomiems standartams, siekiant užtikrinti, kad būtų taikomi nuoseklūs įvairius sektorius apimantys dalijimosi duomenimis standartai ir kad vieni sektoriai neturėtų pranašumų kitų sektorių atžvilgiu;
28. prašo Komisijos įvertinti, ar, laikantis taikytinų teisės aktų sistemos, į Sąjungos viešųjų pirkimų gaires ir finansavimo programas reikia įtraukti, jei tikslinga ir tinkama, prieigos prie atvirųjų duomenų, sąveikumo ir perkeliamumo reikalavimus, todėl ragina Komisiją įvertinti, ar reikia nustatyti vadinamąjį Europos sąveikumo įsipareigojimą;
29. pabrėžia, kad duomenų prieinamumas ir aukštos kokybės duomenys yra esminis dalykas siekiant sukurti veiksmingas, tinkamai veikiančias ir nešališkas DI sistemas; primena, kad įvedus neapdorotus duomenis į DI sistemas gali atsirasti socialinis ir ekonominis šališkumas, diskriminacija ir nelygybė teikiant skaitmenines paslaugas vartotojams ir įmonėms;
30. pabrėžia, kad veiksmingiausias būdas panaikinti šališkumą duomenimis grindžiamose sistemose – užtikrinti, kad būtų aukštos kokybės duomenų rinkinių DI sistemoms mokyti; pažymi, kad DI ir mašinų mokymosi kūrėjai, atrinkdami mokymų duomenis, naudojami viešojo sektoriaus arba laisvai licencijuojamais duomenimis; ragina Komisiją užtikrinti prieigą prie aukštos kokybės duomenų siekiant užtikrinti veiksmingą DI sistemų plėtojimą visapusiškai laikantis taikytinų teisės aktų;
31. pripažįsta tinklo paribio kompiuterijos paradigmos plėtrą, ypač atsižvelgiant į vykstantį 5G tinklų diegimą ir tolesnius verslo modelius, ir pabrėžia, kad reikia rasti techninių ir teisinių sprendimų, kaip užtikrinti veiksmingą prieigą prie tinklo paribio duomenų; pabrėžia, kad reikia skubiai spręsti kylančius kibernetinio saugumo ir duomenų sąveikumo uždavinius, kurie atsiranda dėl tinklo paribio kompiuterijos precedento neturinčio masto ir paskirstytojo pobūdžio, įskaitant uždavinius mašininio autentiškumo

patvirtinimo, duomenų kilmės, privatumo ir patikimumo srityse;

32. pripažįsta ne tik duomenų, gaunamų iš autonominių transporto priemonių, kiekio padidėjimo teikiamas galimybes ir inovacijų galimybes, kurias jie suteikia pramonei ir ekonomikai, bet ir su tuo susijusį pavojų saugumui; ragina Komisiją skirti ypatingą dėmesį tokioms situacijoms, kai duomenys yra kogeneruojami, nes dėl to gali kilti problemų, susijusių su duomenų identifikavimu ir duomenų apsaugos teisėmis; taip pat prašo Komisijos įvertinti, ar šiuo klausimu reikia imtis tolesnių teisėkūros veiksmų.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	11.1.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 39 -: 1 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Hynek Blaško, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoş, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ştefan Motreanu, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Marco Zullo
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Marc Angel, Krzysztof Hetman, Sándor Rónai

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

39	+
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
EPP	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Dan-Ștefan Motreanu, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Marion Walsmann
GREENS/EFA	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Kim Van Sparrentak
ID	Hynek Blaško
NI	Marco Zullo
RENEW	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard
S&D	Alex Agius Saliba, Marc Angel, Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria Grapini, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Sándor Rónai, Christel Schaldemose
THE LEFT	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

1	-
NI	Miroslav Radačovský

4	0
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė

27.1.2021

TRANSPORTO IR TURIZMO KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl Europos duomenų strategijos
(2020/2217(INI))

Nuomonės referentas: Roman Haider

PASIŪLYMAI

Transporto ir turizmo komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Europos duomenų strategija“ (COM(2020)0066),
- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos¹ (ITS direktyva) ir jos deleguotuosius aktus,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių²,
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/57/EB dėl geležinkelių sistemos sąveikos Bendrijoje³,
- atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 27 d. Reglamentą (ES) 2016/919 dėl geležinkelių sistemos Europos Sąjungoje kontrolės, valdymo ir signalizacijos posistemų techninės sąveikos specifikacijos⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. kovo 13 d. rezoliuciją dėl Europos sąveikiųjų intelektinių transporto sistemų strategijos⁵,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl autonominio vairavimo

---

¹ OL L 207, 2010 8 6, p. 1.

² OL L 348, 2013 12 20, p. 1.

³ OL L 191, 2008 7 18, p. 1.

⁴ OL L 158, 2016 5 27, p. 1.

⁵ OL C 162, 2019 5 10, p. 2.

Europos transporte⁶,

- atsižvelgdamas į 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos žaliojo kurso⁷,
  - atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 8 d. priimtą Europos Parlamento poziciją dėl Europos klimato teisės akto⁸,
- A. kadangi bendra Europos duomenų strategija turėtų būti naudinga Europos transporto ir turizmo sektoriui ir padėti pereiti prie saugios, tvarios ir veiksmingos transporto sistemos, kartu užtikrinant pakankamą sąveiką su kitais sektoriais, visų pirma skatinant dirbtiniu intelektu grindžiamų technologijų plėtrą; kadangi Europos ekonomikai ir įmonėms, visų pirma labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), turėtų būti sukurtos ir skatinamos sąžiningos rinkos sąlygos ir užtikrinta sąžininga rinkos dalyvių ir visų transporto rūšių konkurencija;
- B. kadangi Europos duomenų strategija turėtų prisidėti prie ES transporto sektoriaus suderinimo su Europos žaliuoju kursu ir ES klimato tikslų siekimo; kadangi ji turėtų sudaryti geresnes sąlygas pereiti prie tvarios, netaršios ir sklandžios daugiarūšės bendrosios Europos transporto erdvės;
- C. kadangi transporto ir turizmo sektoriuose veiklą vykdančios MVĮ nevisiškai naudojami savo sugeneruotais duomenimis; kadangi mažosios ir vidutinės įmonės nežino savo duomenų vertės, neturi jiems tvarkyti reikiamų priemonių ir nėra pakankamai pasirengusios vykdyti veiklą skaitmeninėje ekonomikoje;
- D. kadangi vykdant bet kokius Europos transporto teisėkūros veiksmus, taip pat tuos ir ypač tuos, kurie apima skaitmeninimą, daugiausia dėmesio reikėtų skirti privatumo principams ir vartotojų ir keleivių teisių užtikrinimui;
- E. kadangi įgyvendinant Europos duomenų strategiją turėtų būti siekiama padidinti Europos skaitmeninį konkurencingumą, užtikrinti transporto saugumą, sąveikumą, suderinamumą, tęstinumą, duomenų naudojimo saugumą, transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro ir jo poveikio aplinkai mažinimą, transporto daugiarūšiškumą ir tolesnę skaitmeninimą, ypač elektroninių dokumentų, plėtotę, kad būtų sumažinta administracinė našta ir išlaidos įmonėms ir vartotojams, kartu kuriant kokybiškas darbo vietas;
- F. kadangi dalijantis duomenimis transporto sektoriuje siekiama pagerinti eismo valdymą, taigi ir keleivinio, ir krovinio transporto saugumą, darnumą, veiksmingumą ir duomenų kiekio mažinimą; kadangi itin svarbu sutelkti dėmesį į tokius opius klausimus kaip duomenų apsauga, privatumas, vartotojų teisės ir neskelbtinų bei asmens duomenų saugumas;
- G. kadangi Europos duomenų erdvė transporto sektoriuje bus sėkminga tik tada, kai ES pavyks pakankamai investuoti į technologijas ir infrastruktūrą, o tai vėlgi sustiprins

⁶ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0005.

⁷ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.

⁸ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0253.

Europos technologinę nepriklausomybę duomenų ekonomikos srityje;

- H. kadangi Sąjunga jau pradėjo imtis priemonių, kuriomis siekia reglamentuoti, kaip transporto sektoriuje reikėtų naudoti ir saugoti duomenis, *inter alia*, priimdama Reglamentą (ES) 2020/1056 dėl elektroninės krovinių vežimo informacijos⁹, Direktyvą (ES) dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo¹⁰, Reglamentą (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka¹¹, ir pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo, deramai atsižvelgiant į pasaulinę laivų kuro sąnaudų duomenų rinkimo sistemą, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/757 (COM(2019)0038);
- I. kadangi vykdant Europos duomenų strategiją turėtų būti didinamas Europos transporto saugumas, tvarumas ir veiksmingumas; kadangi duomenys turėtų būti prieinami laikantis principo „kiek įmanoma, atvira, bet, kiek būtina, uždara“; kadangi renkant duomenis, jais dalijantis ir naudojantis turi būti gerbiamos ES pagrindinės teisės ir užtikrinama asmens duomenų apsauga, visų pirma susijusi su tikslo apribojimu ir neleidimu jų naudoti tokiuose sektoriuose kaip reklamos sektorius, taip pat su neskelbtinų duomenų apsauga ir aukščiausiais kibernetinio saugumo standartais;
1. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą sukurti Europos duomenų bendrąją rinką, įskaitant Europos bendrą judumo duomenų erdvę; ir pripažįsta didžiulį jos ekonominį potencialą; pabrėžia, kad tokia duomenų erdvė turėtų būti naudinga Europos transporto tvarumui ir kartu turėtų suteikti naudos Europos piliečiams, vartotojams, sveikatos priežiūros specialistams, mokslininkams ir įmonėms, tiek tiems, kurie renkia duomenis, tiek tiems, kurie duomenis kaupia ir tvarko, atsižvelgiant į jų konkurencingumą, verslo modelius ir komercines paslaptis, kartu užkertant kelią neteisėtai prieigai prie neskelbtinų duomenų ir užtikrinant kibernetinį saugumą ir visapusišką atitiktį ES privatumo ir duomenų apsaugos teisės aktams;
  2. patvirtina užmojų, kad ES taptų pasaulio lydere įgyvendinant skaitmenines inovacijas, verslo skaitmeninimą ir pažangų duomenų naudojimą transporto, judumo ir turizmo srityse;
  3. pabrėžia, kad būsimais teisės aktais turi būti siekiama sudaryti palankesnes sąlygas, o ne trukdyti, technologijų plėtrai, inovacijoms ir duomenų perkeliamumui, taip pat suteikti daugiau galių vartotojams ir keleiviams ir didinti jų informuotumą apie jų teises ir skaitmenines pareigas, kad jie taptų visaverčiais judumo duomenų erdvės dalyviais;
  4. pabrėžia, kad ši Europos duomenų erdvė būtų itin svarbi Europos transporto ir logistikos sektoriams, nes ji gali padidinti krovinio ir keleivinio eismo srautų organizavimo ir valdymo veiksmingumą ir užtikrinti, kad visame transeuropinio transporto tinkle (TEN-T) būtų geriau ir veiksmingiau naudojama infrastruktūra ir išteklių;

---

⁹ 2020 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2020/1056 dėl elektroninės krovinių vežimo informacijos (OL L 249, 2020 7 31, p. 33).

¹⁰ 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1936, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/96/EB dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo (OL L 305, 2019 11 26, p. 1).

¹¹ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka ir panaikinama Direktyva 2010/65/ES (OL L 198, 2019 7 25, p. 64).

5. be to, pabrėžia, kad šioje Europos duomenų erdvėje taip pat bus užtikrinta, kad būtų padidintas tiekimo grandinės matomumas, eismo ir krovinių srautų valdymas tikruoju laiku, sąveikumas ir daugiarūšiškumas, taip pat bus supaprastinta ir sumažinta TEN-T tinklui, visų pirma tarpvalstybinėms atkarpoms, tenkanti administracinė našta;
6. ragina Komisija sudaryti palankesnes sąlygas savanoriško keitimosi duomenimis sistemoms; ragina Komisiją priimti priemones, kuriomis įmonės būtų skatinamos dalytis savo duomenimis, galbūt naudojant atlygiu grindžiamą sistemą, siekiant suteikti daug transporto duomenų rinkinių ir sudaryti vienodas sąlygas ES įmonėms, ypač toms įmonėms, kurios dėl išteklių stokos sunkiai renka, saugo ir naudoja savo duomenis, su jais susipažinti ir suteikti prieigą prie duomenų, būtinų siekiant pasinaudoti technologinės pažangos teikiama nauda; pabrėžia, kad sutartyse turi būti nustatyti aiškūs įpareigojimai ir atsakomybė už duomenų kaupyklas, susiję su prieiga prie duomenų, jų saugojimu, dalijimuisi jais ir jų tvarkymu, kad būtų ribojamas netinkamas tokių duomenų naudojimas;
7. pabrėžia, kad reikia vengti viešai renkamų duomenų „pririšimo“ prie paslaugų teikėjo ar technologijų; pabrėžia, kad reikia vykdyti viešojo finansavimo programas ir viešuosius pirkimus, kad būtų sukurti pakankami valstybių narių valdžios institucijos duomenų saugojimo ir tvarkymo pajėgumai, kuriais sudaromos papildomos sąlygos dalytis duomenimis tarp verslo įmonių ir vyriausybių (B2G), vyriausybių (G2G) ir vyriausybių ir verslo įmonių (G2B);
8. pažymi, kad nedidelis skaičius skaitmeninių platformų iš trečiųjų šalių įgijo tvirtą poziciją ES rinkoje ir sugebėjo sukaupti didelius duomenų kiekius vykdydamos veiklą aplinkoje, kurioje mažai formalios ir struktūrizuotos valdžios priežiūros, nes jų kilmės šalyje fragmentuotai taikomi privatumo teisės aktai ir vyksta pramonės savireguliacija; atsižvelgdamas į šią padėtį, patvirtina, kad reikia parengti Europos teisės aktus, kuriais būtų sudarytos palankesnės sąlygos skaitmeninių platformų atsiradimui ir augimui ES, mažinant priklausomybę nuo užsienio platformų ir didinant Europos konkurencingumą; mano, kad tais atvejais, kai esama tinkamai nustatytų sisteminių rinkos pusiausvyros sutrikimų ir kai tai pagrįsta svarbiais viešaisiais interesais, labai svarbu, kad ES nustatytų privalomą dalijimąsi duomenimis tarp verslo įmonių (B2B) ir tarp įmonių ir vyriausybių (B2G) ir įsipareigojimą užtikrinti prieigą prie duomenų, visapusiškai paisant Sąjungos intelektinės nuosavybės teisių, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos, siekiant remti ES įmonių ir MVĮ stiprėjimą transporto sektoriuje, kartu apsaugant piliečių privatumo teises; ragina tinkamai įgyvendinti Atvirosios erdvės direktyvą¹², kurioje pateiktos naujos taisyklės dėl transporto sektoriaus viešųjų įmonių dalijimosi duomenimis;
9. pažymi, kad kalbant apie transporto sektoriaus generuojamus duomenis, reikia aiškiau apibrėžti nuosavybės ir naudojimo teises, kad viešieji ir privatieji subjektai galėtų laisvai keisti neasmeniniais ir anoniminiais duomenimis ir juos tvarkyti; pabrėžia, kad būtina imti teisėkūros veiksmų ir panaikinti keitimosi duomenimis ir pakartotinio jų naudojimo kliūtis;

---

¹² 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

10. atkreipia dėmesį į Europos duomenų apsaugos valdybos¹³ gaires dėl asmens duomenų iš susietųjų transporto priemonių tvarkymo, kuriose atkreiptas dėmesys į poreikį spręsti sudėtingą asmens ir ne asmens duomenų diferencijavimo tokiose transporto priemonėse užduotį ir laikytis E. privatumo direktyvos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos taisyklės, kad reikia išankstinio duomenų subjekto sutikimo dėl galiniame įrenginyje esančių duomenų prieinamumo, saugojimo ir tvarkymo; pabrėžia, kad svarbu teisiškai atskirti asmens ir ne asmens duomenis, kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas; ragina Komisiją paskelbti konkrečias gaires, kaip reikėtų taikyti Reglamento (ES) 2016/679 taisykles mišrių duomenų rinkiniams transporto sektoriuje, užtikrinant visapusišką duomenų privatumą;
11. atkreipia dėmesį į tai, kad Europos transporto sektoriuje, įskaitant ES logistikos vertės grandinę, ir turizmo sektoriuje generuojama daug strateginės ir ekonominės svarbos duomenų; pabrėžia, kad dėl tolesnio šių sektorių skaitmeninimo, kuriant papildomus verslo modelius ir naujas verslo galimybes, padidėtų Europos transporto ir turizmo sektorių augimas, konkurencingumas ir klestėjimas; pabrėžia, kad renkant duomenis, jais dalijantis ir juos naudojant turėtų būti siekiama didinti transporto saugą ir veiksmingumą bei mažinti išmetamą teršalų kiekį ir kad turėtų būti skatinamas keitimasis duomenimis, kartu laikantis atitinkamų privatumo ir saugumo užtikrinimo priemonių;
12. pažymi, kad viešajame ir privačiajame sektoriuose ir skaitmeninėse platformose sukuriama daug neapdorotų duomenų, t. y. duomenų, kurie nebuvo tvarkomi naudojimui, ir ne asmens duomenų, kurie gali būti naudingi visuomenei tiek transporto, tiek kituose sektoriuose; ragina Komisiją skatinti skelbti tokius duomenis kaip atvirus duomenis ir sukurti suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo modelį;
13. pripažįsta, kad dalijimasis duomenimis teikia naudą transporto saugai ir tvariam ir veiksmingam transporto valdymui; vis dėlto pabrėžia, kad svarbu vykdyti griežtą ir veiksmingą asmens duomenų apsaugą ir imtis kibernetinio saugumo priemonių, kad būtų užkirstas kelias netinkamam duomenų naudojimui juos tvarkant ir jais dalijantis;
14. pabrėžia, kad tinkamas dirbtinio intelekto technologijų taikymas transporto sektoriuje gali suteikti daug galimybių siekiant sąveikaus, veiksmingo, saugaus ir netaršaus mobilumo, ypač kalbant apie keleivių saugumą, eismo valdymą, išmetamo teršalų kiekio ir sektoriaus išlaidų mažinimą;
15. įspėja, kad dabartinė dirbtinio intelekto plėtra, pvz., autonominis vairavimas, susietosios transporto priemonės ir naudotojo atpažinimo technologijos kelionių sektoriuje, kelia kai kurių didelių pavojų, kuriuos reikia pašalinti ir veiksmingai valdyti, kad būtų išvengta neigiamų padarinių Europos keliautojams ir vartotojams; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia galimą riziką ir galimus privatumo teisių pažeidimus naudojant biometrines technologijas; pabrėžia, kad piliečiai ir toliau turi turėtų galimybę naudotis viešosiomis ir privačiosiomis transporto priemonėmis ir transporto infrastruktūra, taip pat turizmo paslaugomis be privalomo biometrinio atpažinimo, išskyrus atvejus, kai biometrinio atpažinimo technologijos yra būtinos dėl svarbių viešojo intereso priežasčių, aiškiai apibrėžtų ES arba valstybės narės teisėje;

---

¹³ Europos duomenų apsaugos valdyba, Gairės Nr. 1/2020 dėl asmens duomenų tvarkymo susietųjų transporto priemonių ir su judumu susijusių taikomųjų programų srityje.

16. pabrėžia, kad žmogiškasis veiksnys atlieka esminį vaidmenį, ir pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad dirbtinis intelektas, robotika ir susijusios technologijos ir toliau būtų tvirtai orientuotos į žmogų, jomis būtų didinama žmonių gerovė, saugumas ir visuomenės bei aplinkos gerovė, mažinant riziką, kuri gali būti būdinga automatizuotiems procesams; ragina Komisiją savo būsimoje iniciatyvoje dėl dirbtinio intelekto ir jo taikymo atsižvelgti į konkrečius transporto ir turizmo sektorių poreikius ir įvairius jų režimus;
17. pabrėžia, kad konkurencinga prieiga prie duomenų yra itin svarbi dirbtinio intelekto plėtrai ir tai vis labiau pasakytina apie transporto ir turizmo sektorius, ir kad dirbtinio intelekto technologijos gali būti naudingos tik tuo atveju, jei ES tyrėjai ir įmonės gali naudotis dideliais kokybiškų duomenų rinkinių kiekiais, nepatirdami pernelyg didelės reguliavimo naštos, ypač tais atvejais, kai dirbtinio intelekto prietaika, kuriai naudojami duomenys, nekelia didelės rizikos;
18. pabrėžia, kad nepriėmus konkrečiai transporto sektoriui skirtos transporto duomenų strategijos, kaip tvarkyti, saugoti duomenis ir gerinti jų kokybę, ES atsiliks taikydama dirbtinio intelekto technologijas šiame sektoriuje ir neteks konkurencingumo;
19. pabrėžia, kad reikia atskirti didelės ir mažos rizikos dirbtinio intelekto reguliavimą, atsižvelgiant į tai, kaip naudojami duomenys; pažymi, kad šis atskyrimas neturi būti daromas sektorių pagrindu, nes taip gali būti pakenkta viso sektoriaus technologijų plėtrai; jis turi būti nustatytas pagal naudojimo būdą, kad būtų užtikrintas reguliavimo aprėpties tikslumas ir išvengta nereikalingos administracinės naštos;
20. atkreipia dėmesį į apčiuopiamą teisinį netikrumą, su kuriuo susiduria asmens duomenis naudojančios įmonės ir mokslininkai, ir jo neigiamą poveikį inovacijoms; prašo Komisijos pateikti gaires dėl iš anksto patvirtintų duomenų naudojimo procedūrų, taip pat pseudoniminimo ir anoniminimo, kad būtų padidintas teisinis tikrumas suinteresuotiesiems subjektams, priklausomiems nuo duomenų naudojimo transporto ir turizmo sektoriuose; mano, kad nacionalinės agentūros, vykdydamos savo įgaliojimus, turėtų laikytis šių ES gairių, kaip priemonės reguliavimo nuoseklumui ir sklandiems duomenų srautams tarp valstybių narių užtikrinti;
21. pabrėžia, kad teisinis tikrumas ir galimybė gana lengvai sekti su duomenimis susijusių taisyklių raidą ir jas suprasti yra svarbūs veiksniai siekiant atkleisti Europos įmonių ir mokslininkų potencialą kurti inovacijas;
22. pabrėžia, kad tai, jog stinga sąveikumo ir vienodų standartų, smarkiai kenkia keitimuisi iš įvairių šaltinių gautais transporto ir judumo duomenimis ir jų derinimui; nurodo, kad greitas modernių transporto ir turizmo sektorių skaitmeninių sprendimų, pvz., savivaldžių transporto priemonių ir intelektinių transporto sistemų, plėtojimas neįmanomas, jeigu Europos lygmeniu nebus nustatyti bendri, vienodi ir struktūruoti kompiuterio nuskaitomi duomenų formatai, kurie turėtų būti pagrįsti atviraisiais įrašymo standartais; atkreipia dėmesį į tai, kad šioje srityje svarbų vaidmenį atlieka Europos įvairių suinteresuotųjų subjektų IRT standartizavimo platforma; ragina Komisiją užtikrinti, kad transporto sektoriuje būtų parengti bendrieji duomenų standartai, siekiant transporto sistemoje optimizuoti duomenų sąveikumą, suderinamumą ir tęstinumą;

23. pažymi, kad sėkminga ES duomenų strategija, ypač transporto sektoriuje, priklauso nuo patikimos pramonės politikos, kurią vykdant tiek viešasis, tiek privatusis sektoriai investuoja į naują duomenų infrastruktūrą ir duomenų ekonomiką, kuria siekiama kurti atsparų ES tinklą, kuriame būtų skatinamas greitas duomenų vartojimas ir dalijimasis jais, didinant sistemos sąveikumą visų suinteresuotųjų subjektų naudai ir kartu sėkmingiau siekiant Europos lyderystės skaitmeniniame sektoriuje;
24. palankiai vertina Europos duomenų strategijoje pateiktą pasiūlymą dėl suderinamų programų sąsajų ir duomenų formatų, nes formatų sąveikumas taip pat užtikrina sąžiningą konkurenciją ir vienodas sąlygas;
25. pabrėžia labai svarbų transporto vaidmenį užtikrinant nepertraukiamą tokių sektorių kaip sveikatos, maisto ir gamybos sektoriai veiklą; todėl pabrėžia, kad reikia kurti skirtingų duomenų erdvių, kurias Komisija ketina parengti, sinergiją, kad būtų pašalintos kliūtys, padidintas veiksmingumas ir sudarytos geresnės sąlygos laisvam prekių ir žmonių judėjimui; ragina gerinti valstybių narių veiksmų koordinavimą, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos tarpvalstybiniam duomenų srautui tarp sektorių, palaikant vyriausybės ir suinteresuotųjų subjektų dialogą, kuriuo būtų siekiama nustatyti bendrą duomenų rinkimo būdą, pagrįstą randamumo, prieinamumo, sąveikumo ir galimybės pakartotinai naudoti principais;
26. ragina Komisiją propaguoti pasaulinę palydovinės navigacijos sistemą (GNSS), skirtą sunkiasvorių krovinių transportui, kaip veiksmingą sunkvežimių stebėsenos ir prekių atsekamumo tikruoju laiku užtikrinimo priemonę; pabrėžia, kad tai suteiktų galimybę sutaupyti išlaidų, susijusių su gydymu ir hospitalizavimu dėl eismo įvykių, užtikrinant didesnę kelių eismo saugumą, taip pat užtikrinant duomenų, pavyzdžiui, duomenų apie laisvas stovėjimo aikštes, tvarkymą tikruoju laiku; pažymi, kad GNSS galėtų padėti teisės saugai užkirsti kelią neteisėtoms operacijoms;
27. pažymi, kad kai kuriose trečiojoje šalyse veiklą vykdančios Europos įmonės vis dažniau susiduria su nepagrįstomis kliūtėmis ir skaitmeniniais apribojimais; palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą kelti šių nepagrįstų kliūčių tarptautiniams duomenų srautams klausimą dvišalėse diskusijose ir tarptautiniuose forumuose, įskaitant PPO;
28. prašo Komisijos išnagrinėti galimybes palengvinti duomenų srautus su strategiškai svarbiomis trečiosiomis šalimis, visapusiškai laikantis ES duomenų apsaugos *acquis*; tuo tikslu, kai tinkama, reikėtų vengti taikyti duomenų lokalizavimo reikalavimus, duomenys turi būti įtraukti į ES laisvosios prekybos susitarimus ir turi būti sparčiau imamasi veiksmų siekiant priimti sprendimus dėl tinkamumo su trečiosiomis šalimis;
29. atkreipia dėmesį į tai, kad dalijimasis duomenimis galėtų pagerinti eismo valdymo veiksmingumą ir visų transporto rūšių saugumą; atkreipia dėmesį į galimą dalijimosi duomenimis, pvz., tikralaikės eismo vengimo navigacijos ir tikralaikinių pranešimų apie vėluojantį viešąjį transportą, naudą, kad būtų sutaupyta papildomų darbo valandų, užtikrintas veiksmingumas ir išvengta trikdžių; vis dėlto pabrėžia, kad svarbu imtis griežtų ir veiksmingų kibernetinio saugumo priemonių siekiant užkirsti kelią netinkamam duomenų tvarkymui ir dalijimuisi jais, taip pat rasti bendrą pagrindą sprendžiant atitinkamus techninius ir teisinius klausimus, visų pirma tarpvalstybinėse atkarpose;

30. nurodo, kad privatieji veiklos vykdytojai transporto sektoriuje generuoja nemažą kiekį duomenų, teikdami visuotinės svarbos paslaugas arba vykdydami užduotis, kurios bendrai finansuojamos viešųjų fondų lėšomis, pvz., teikdami viešąsias transporto paslaugas; pabrėžia, kad atsižvelgiant į tai, kokie šie duomenys svarbūs ir vertingi visuomenei, juos turėtų būti galima pakartotinai naudoti, vadovaujantis visuotiniu interesu, kartu užtikrinant aukšto lygio asmens duomenų apsaugą; prašo Komisijos užtikrinti tinkamą asmens duomenų, surinktų iš su transportu ir turizmu susijusių taikomųjų programų ir paslaugų, kurios apima šių taikomųjų programų naudotojų, keleivių ir vartotojų atsekamumą, naudojimą ir apsaugą;
31. atkreipia dėmesį į ES tinklų ir informacijos apsaugos agentūros (ENISA) veiklą užtikrinant transporto ypatingos svarbos infrastruktūrą; atkreipia dėmesį į milžinišką daiktų interneto potencialą transporto sektoriui, kuriuo gali būti užtikrinti geresni eksploatavimo rezultatai, didesnis saugumas ir veiksmingos tikralaikės paslaugos; pabrėžia, kad naujos kartos technologijos transporto sektoriuje duomenis saugos arčiau tos vietos, kurioje duomenys generuojami (paribio duomenys), ir dėl to didėja kibernetinė rizika; ragina laikytis suderinto ES požiūrio nustatant bendruosius saugios prieigos prie duomenų, jų saugojimo ir tvarkymo visame transporto sektoriuje protokolus;
32. pabrėžia, kad dalijimasis duomenimis Europos transporto sektoriuje galėtų sudaryti geresnes sąlygas tarpvalstybiniais TEN-T infrastruktūros projektams, kuriems dažnai kyla didelių sunkumų suderinant leidimų išdavimo procedūras; pabrėžia, kad Europos duomenų erdvė, kuri suteikia galimybę didinti dalijimosi duomenimis ir skaitmeninimo apimtį, galėtų turėti teigiamą poveikį Išmaniojo TEN-T direktyvos įgyvendinimui ir atitinkamai ES leidimų išdavimo procedūrų, tarpvalstybinių viešųjų pirkimų procedūrų ir kitų administracinių procedūrų supaprastinimo priemonių įgyvendinimui; pabrėžia, kad šis procedūrų supaprastinimas yra itin svarbus siekiant veiksmingiau paspartinti transeuropinio transporto tinklo įgyvendinimą, mažinant technines kliūtis ir administracinę našlą ir kartu – galimą vėlavimą ir didesnes TEN-T transporto infrastruktūros projektų išlaidas;
33. pabrėžia, kad Europos partnerystės galėtų atlikti svarbų vaidmenį skatinant inovacijas ir mokslinius tyrimus transporto sektoriaus veiklos rezultatų ir saugos srityje; pabrėžia, kad dalijimasis duomenimis galėtų būti itin svarbus stiprinant Europos partnerystės vaidmenį; pabrėžia, kad Europos partnerystės įvairių rūšių transporto srityje gali turėti labai teigiamą poveikį saugiam, efektyviam ir pažangiam TEN-T diegimui;
34. pabrėžia, kad reikia reguliuoti viešųjų subjektų (vyriausybių tarpusavio, G2G) keitimąsi duomenimis vykdant tarpvalstybines operacijas, visų pirma tokiose srityse, kaip panaudotų transporto priemonių naudojimo istorija; atkreipia dėmesį į tai, kad neturint vienodos tarpvalstybinės keitimosi informacija apie transporto priemonės sistemos, daroma neigiama įtaka kelių eismo saugumui ir vartotojų apsaugai nuo sukčiavimo;
35. pabrėžia, kaip svarbu keistis duomenimis kuriant sąveikias daugiarūšes bilietų pardavimo sistemas; pabrėžia, kad geležinkelių sektoriuje ypač reikia tęstinės kelionės bilietų pardavimo sistemos ir ragina Komisiją sudaryti sąlygas skirtingiems geležinkelių operatoriams dalytis duomenimis, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos tarptautinėms kelionėms geležinkeliais;

36. pabrėžia, kad keitimasis duomenimis labai svarbus rinkos naujokams ir inovacijoms; atkreipia dėmesį į dalijimosi duomenimis transporto sektoriuje naudą tiek įmonėms, tiek vartotojams, visų pirma kalbant apie bilietų pardavimo sistemas;
37. pažymi, kad svarbu dalytis duomenimis tarp transporto priemonių, tarp transporto infrastruktūrų ir tarp transporto priemonių ir transporto infrastruktūros, taip pat tarp valstybių narių; ragina Komisiją užtikrinti transporto priemonių ir transporto infrastruktūros sąveikumą;
38. ragina Komisiją nedelsiant baigti diegti Europos geležinkelių eismo valdymo sistemą (ERTMS) Europos geležinkelių tinkle, kad būtų galima pasinaudoti sąveikios signalizavimo sistemos privalumais;
39. ragina priimti duomenų strategiją, kuria būtų siekiama visų transporto rūšių tvarumo; pabrėžia, kad geležinkelis yra svarbi transporto rūšis, kurios anglies dioksido pėdsakas vežant tiek keleivius, tiek krovinius šiuo metu yra mažiausias;
40. ragina stebėti, kaip įgyvendinami transporto teisės aktai, visų pirma Reglamentas (ES) 2020/1056 dėl elektroninės krovinių vežimo informacijos, Direktyva (ES) 2019/1936 dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo¹⁴ ir Reglamentas (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka, siekiant užtikrinti paramą įmonėms, skatinti skaitmeninimą ir gerinti įmonių ir administravimo įstaigų (B2A), įmonių ir vartotojų (B2C), įmonių tarpusavio (B2B), įmonių ir vyriausybių (B2G) ir vyriausybių ir įmonių (G2B) keitimąsi duomenimis;
41. pabrėžia, kad reikia pasiūlymo dėl ES teisės akto, kuriuo būtų sukurta valdžios institucijoms ir įmonėms skirta prieigos prie duomenų valdymo sistema, kuria taip pat galėtų naudotis technologijų kūrėjai; mano, kad sąlygų sudarymas įmonėms ir visuomenei pakartotinai naudoti duomenis galėtų padėti išspręsti didelius visuomenės uždavinius ir skatinti ekonomikos plėtrą Europoje;
42. siūlo, kad kuriant sąveikaus keitimosi duomenimis reguliavimo sistemą geležinkelio transporto srityje Komisija turėtų peržiūrėti 2011 m. gegužės 5 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 454/2011 dėl transeuropinės geležinkelių sistemos telematikos priemonių keleivių vežimo paslaugoms posistemio techninės sąveikos specifikacijos¹⁵ ir 2014 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1305/2014 dėl Europos Sąjungos geležinkelių sistemos telematikos priemonių, skirtų krovinių vežimo paslaugoms teikti, posistemio techninės sąveikos specifikacijos¹⁶;
43. pabrėžia, kad reikia parengti pažangius, tvarius ir įperkamus sprendimus, skirtus piliečiams ir valdžios institucijoms judumo mieste ir tarpmiestinio judumo srityje, pavyzdžiui, integruotas bilietų pardavimo sistemas, kartu sukuriant viešojo transporto sistemą, kuri būtų plačiai prieinama, įperkama, įtrauki, pažangi, tvari, veiksminga ir nediskriminacinė rasės, tapatybės ar seksualinės orientacijos pagrindu; šiuo atžvilgiu pažymi judumo kaip paslaugos ir logistikos kaip paslaugos svarbą ir jų galimą naudą, laikantis Paryžiaus susitarimo ir Europos žaliojo susitarimo klimato tikslų; ragina

---

¹⁴ OL L 305, 2019 11 26, p. 1.

¹⁵ OL L 123, 2011 5 12, p. 11.

¹⁶ OL L 356, 2014 12 12, p. 438.

Komisiją laikyti principo „duomenys visuomenės labui“, visapusiškai atsižvelgti į duomenis, gautus naudojant aktyvias transporto rūšis, ir sudaryti palankesnes sąlygas dalijimuisi duomenų rinkiniais siekiant skatinti mokslinius tyrimus ir politikos, kuria skatinamas visų ES piliečių judumas, taikymą; be to, ragina Komisiją padėti išsivirti alternatyvioms transporto priemonėms, naudojančioms skaitmenines platformas, kuriomis siekiama padidinti dalijimąsi šiomis priemonėmis, be kita ko, dalijimąsi automobiliais, dviračiais ir t. t.;

44. pabrėžia, kad dokumentų skaitmeninimu krovinių ir keleivių vežimo srityje turėtų būti siekiama sumažinti įmonių, valdžios institucijų ir naudotojų išlaidas ir administracinę naštą, prisidedant prie šių operacijų efektyvumo ir tvarumo, kartu užtikrinant, kad būtų apsaugotos darbo vietos, reguliariai rengiant mokymus, perkvalifikuojant ir tobulinant įgūdžius, kuriant duomenų sritį išmanančią darbo jėgą, skatinant ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą; pabrėžia, kokie svarbūs skaitmeniniai įgūdžiai ir novatoriškos technologijos, kad būtų padidintas Europos transporto sektoriaus veiksmingumas ir palankumas naudotojams; ragina sudaryti galimybę visų valstybių narių veiklos vykdytojams, visų pirma MVĮ, laisvai teikti transporto paslaugas bendrojoje rinkoje lengvai patikrinant jų tapatybę ir leidimus;
45. pabrėžia, kad tradicinis užimtumas dabartiniame transporto sektoriuje gerokai sumažės arba jame atsiras naujų vaidmenų, kuriems atlikti reikės naujų įgūdžių; pabrėžia, kad transporto sektoriuje reikia vykdyti darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo programas siekiant parengti duomenų sritį išmanančius darbuotojus, kartu užtikrinant ji teises;
46. ragina Komisiją skirti ypatingą dėmesį startuolių ir MVĮ padėčiai ir būsimus teises aktus rengti taip, kad būtų pagerintos šių įmonių sąlygos;
47. pabrėžia, kad reikia vengti priimti reikalavimus, kurie kenktų startuoliams ir MVĮ skaitmeniniame sektoriuje, siekiant apsaugoti dalyvių įvairovę, užtikrinti tinkamą konkurenciją ir užkirsti kelią monopolijų atsiradimui;
48. atkreipia dėmesį į tai, kad esamos direktyvos, pvz., ITS direktyva, neturėtų būti susilpnintos visa apimančiu taisyklių rinkiniu, ir kad artimiausiais metais ES bus labai svarbu sudaryti geresnes sąlygas dalijimosi duomenimis aplinkai; ragina Komisiją atliekant būsimą ITS direktyvos peržiūrą įtraukti dalijimąsi duomenimis, visų pirma bilietų pardavimo ir užsakymo sistemų srityje;
49. pažymi, kad turizmo pramonei svarbu rinkti ir analizuoti ekonominius, aplinkosaugos ir socialinius bei ekonominius duomenis, kaip priemonę viešųjų ir privačiųjų subjektų priimamiems sprendimams remti, ir, derinant oficialią statistiką ir tikrą laikius ir (arba) didžiuosius duomenis, sudaryti sąlygas prie konkrečių poreikių pritaikyti produktus ir paslaugas visoje turizmo pramonės ekosistemoje;
50. ragina sukurti Europos turizmo duomenų erdvę, kurios tikslas būtų padėti visiems sektoriaus veikėjams, visų pirma MVĮ, naudotis dideliais duomenų kiekiais įgyvendinant politiką ir projektus regionų ir vietos lygmenimis ir sudarant geresnes sąlygas ekonomikos atsigavimui bei skatinant skaitmeninimą;
51. pabrėžia, kokią didelę naudą duomenys teikia turizmo sektoriui ir kad jie labai

palengvins nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų darbą rengiant politiką, kuria užtikrinamas turizmo socialinis, ekonominis ir aplinkosauginis tvarumas; atkreipia dėmesį į naudojimosi duomenų rinkiniais naudą žiedinės ekonomikos, minios valdymo, vartotojų patirties ir su turizmu susijusių kalbinių paslaugų programų srityse;

52. kritikuoja tai, kad Komisija neįtraukė turizmo sektoriaus į Europos duomenų strategiją, nes šis sektorius šiuo metu labai priklausomas nuo vartotojų naudojamų skaitmeninių platformų; ragina Komisiją įtraukti turizmo sektorių į bendrą duomenų erdvių valdymo sistemą, sudarant galimybę visai turizmo pramonės ekosistemai visapusiškai įsipareigoti siekti inovacijų, skaitmeninimo ir tvarumo;
53. nurodo, kad duomenys gali būti veiksmingas elementas kovojant su šališkumu lyčių atžvilgiu, ir ragina naudoti nešališkų duomenų rinkinius, kad transporto sektoriuje būtų padidintas moterų saugumas;
54. primygtinai ragina Komisiją bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis parengti politiką, kuria būtų skatinamas švietimas STEM (gamtos mokslai, technologijos, inžinerija ir matematika) srityse, siekiant ugdyti talentus šioje srityje; pabrėžia, kad reikia išlaikyti šių sričių talentus kuriant karjeros galimybes tokiose srityse, kaip programinės įrangos inžinerija ir duomenų mokslas, ypatingą dėmesį skiriant lyčių lygybei šiame sektoriuje, kartu finansuojant mokslinius tyrimus, kuriais kuriama Europos praktinė patirtis, būtina kitos kartos technologijoms kurti.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	26.1.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 44 -: 2 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Johan Danielsson, Andor Deli, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Dorian Rookmaker, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Josianne Cutajar, Clare Daly, Roman Haider, Anne-Sophie Pelletier, Markus Pieper

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

44	+
ECR	Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
ID	Marco Campomenosi, Roman Haider, Julie Lechanteux, Philippe Olivier, Lucia Vuolo
NI	Mario Furore
PPE	Magdalena Adamowicz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Andor Deli, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Giuseppe Milazzo, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
RENEW	Izaskun Bilbao Barandica, José Ramón Bauzá Díaz, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Andris Ameriks, Josianne Cutajar, Johan Danielsson, Giuseppe Ferrandino, Bogusław Liberadzki, Isabel García Muñoz, Vera Tax, István Ujhelyi, Petar Vitanov
The Left	Clare Daly, Elena Kountoura
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

2	-
NI	Dorien Rookmaker
RENEW	Dominique Riquet

2	0
ECR	Peter Lundgren
The Left	Anne-Sophie Pelletier

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

28.1.2021

TEISĖS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl Europos duomenų strategijos
(2020/2217(INI))

Nuomonės referentas (*): Axel Voss

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnis

PASIŪLYMAI

Teisės reikalų komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

Bendroji informacija

1. teigiamai vertina Komisijos komunikatą „Europos duomenų strategija“; pabrėžia, kad Europos duomenų erdvės sukūrimas yra esminis veiksnys norint užtikrinti ES konkurencingumą pasaulyje, strateginę skaitmeninę autonomiją ir ekonominę gerovę; pažymi, kad, parengus bendras duomenų reglamentavimo nuostatas, Europos Sąjunga galės veiksmingai naudotis prieiga prie jų ir juos naudoti įvairiais tikslais, pvz., produktyvumui didinti, konkurencingumui rinkoje skatinti bei piliečių sveikatai ir gerovei, aplinkos apsaugai, skaidriam valdymui ir veiksmingoms viešosioms paslaugoms gerinti;
2. pažymi, kad ES požiūris į skaitmeninimą turėtų būti sutelktas į žmogų, orientuotas į vertybes ir grindžiamas socialinės rinkos ekonomikos samprata, kuria remiantis gerbiamos žmogaus teisės ir demokratija bei prisidedama prie aplinkos ir klimato politikos uždavinių sprendimo; pabrėžia, jog europinio požiūrio į skaitmeninimą pasirinkimas neturėtų reikšti, kad ES imasi protekcionizmo; todėl pabrėžia, kad kiekvienas trečiųjų šalių rinkos dalyvis turėtų turėti galimybę vykdyti veiklą Europos duomenų erdvėje, jei tik laikosi ES teisės ir atitinka jos technologinius, privatumo, saugumo ir etikos standartus, pvz., susijusius su skaidrumu, atskaitomybe, atsekamumu, tvarumu, socialine atskaitomybe, geru valdymu ir nešališkumu bei nediskriminavimu, visų pirma kalbant apie mažumų etninės grupės ir rasizmo paveiktoms bendruomenėms priklausančius asmenis; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad būtina kurti vienodas sąlygas ES ir trečiųjų šalių rinkų veikėjams ir kad ES turi artimai bendradarbiauti su trečiųjų šalių partneriais, siekiant kurti saugias bendradarbiavimo tarptautiniu lygmeniu erdves;

3. mano, kad duomenų strategija taip pat gali padėti užtikrinti reikiamą teisinį tikrumą ir diegti technines infrastruktūras, o sykiu ir suteikti paskatą Europos pramonei geriau panaudoti didelius prieinamų, tačiau nepanaudojamų duomenų kiekius; pažymi, kad prieiga prie duomenų, dalijimasis jais ir pakartotinis jų naudojimas bei duomenų analizė jau šiandien yra svarbūs daugeliui duomenimis grindžiamų produktų ir paslaugų, tačiau bus absoliučiai svarbūs vystant ir diegiant tokias besiformuojančias technologijas, kaip dirbtinis intelektas, daiktų internetas, šviesolaidis, 5G, 6G, kvantinė ir paribio kompiuterija, blokų grandinės ir našioji kompiuterija; pabrėžia, kad duomenų prieinamumo ir prieigos prie jų didinimas šalinant esamas kliūtis ir skatinant šiuolaikinių technologijų bei paslaugų, pvz., saityno ir programų sąsaja grindžiamų paslaugų, naudojimą, siekiant patogiai ir greitai gauti, naršyti ir apdoroti duomenis, būtų ypač naudingas dirbtinio intelekto sistemoms;
4. pabrėžia, kad augantis keitimosi duomenimis tarp privačiojo ir viešojo sektorių subjektų mastas yra esminis veiksnys kuriant naujus produktus ir paslaugas bei gerinant visų sričių viešųjų paslaugų kokybę; pabrėžia, kad COVID-19 krizė yra naujusias įvykis, atskleidęs prieigos prie duomenų, tarpvalstybinių duomenų mainų bei duomenų kokybės ir atsekamumo svarbą; pažymi, kad dėl bendrų duomenų bazių ir nacionalinių sistemų sąveikumo stokos toliau nukenčia Europos kovos su virusu strategijos veiksmingumas;
5. pabrėžia, kad visapusiškas duomenų ekonomikos potencialo panaudojimas nebūtų įmanomas neužtikrinant deramo lygmens žinių ir įgūdžių duomenų tvarkymo srityje – taip pat ir tarp teisėsaugos, teismų administracijos bei visų kitų susijusių sričių darbuotojų; pažymi, kad skaitmeniniai įgūdžiai yra nepaprastai svarbūs teisingumo sistemų skaitmeninimo visose valstybėse narėse procesui; pabrėžia, kad šio proceso metu susiduriama su daugybe bereikalingų veiksmingo ir saugaus skaitmeninių duomenų rinkimo, tvarkymo ir keitimosi jais kliūčių;

Geresnio reglamentavimo principai

6. mano, kad naujoji strategija turėtų būti įgyvendinama sukuriant konkrečiais principais pagrįstą, inovacijoms palankią ES teisinę sistemą, kuri turėtų būti proporcinga ir pagal kurią turėtų būti siekiama sumažinti bereikalingą esamą administracinę naštą, tenkančią mokslinių tyrimų bendruomenei, pilietinei visuomenei, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) bei startuoliams, sykiu apsaugant ES piliečių interesus ir leidžiant jiems mėgautis privalumais bei dalyvauti; mano, kad ši sistema taip pat turėtų būti derinama su konkrečiomis priemonėmis, privačiojo ir viešojo sektorių orientavimu, elgesio kodeksais ir programomis bei didelėmis investicijomis, kuo geriau pasinaudojant esamomis teisiškai numatytomis išimtimis ir nukrypti leidžiančiomis nuostatomis bei prireikus naujais sektoriui skirtais teisės aktais; pabrėžia, jog, norint išlaisvinti skaitmeninių technologijų potencialą, taip pat svarbu šalinti bereikalingas esamas teises kliūtis, kad nebūtų varžomas Sąjungos besivystančios duomenų ekonomikos augimas arba inovacijos į šį sektorių;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu vengti fragmentiško reglamentavimo, kuris gali kelti didelę grėsmę bendros Europos duomenų erdvės kūrimui ir plėtrai; pažymi, kad keletas valstybių narių jau yra pradėjusios priimti duomenų naudojimo ir tvarkymo taisykles; todėl primygtinai ragina Komisiją prieš imantis kokių nors teisėkūros iniciatyvų nuodugniai įvertinti ir susisteminti dabartinius nacionalinio ir Sąjungos lygmens teises

aktus bei nustatyti, ar būtini suderinimai arba papildomi reikalavimai, siekiant paremti ES duomenų ekonomiką, įvertinti jos ekologinį pėdsaką, o pirmiausia anglies pėdsaką, kuris, kaip manoma, iki 2025 m. padvigubės, ir spręsti šią problemą bei užtikrinti sąžiningą konkurenciją visiems susijusiems veikėjams ir vengti teisinio dubliavimosi su galimais būsimais teisės aktais dėl duomenų strategijos įgyvendinimo;

8. pabrėžia, kad, prieš teikiant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, būtina rengti konsultacijas ir atlikti poveikio vertinimus, siekiant nustatyti neigiamus padarinius, su kuriais galėtų susidurti rinkos dalyviai, visų pirma MVĮ ir startuoliai, bei pilietinė visuomenė; pažymi, jog daugelis piliečių ir tokie subjektai, kaip MVĮ ir startuoliai, dažnai stokoja reikiamos praktinės patirties ir žmogiškųjų bei finansinių išteklių, todėl Komisija turėtų toliau plėtoti tokias iniciatyvas, kaip Europos duomenų portalas ir Dalijimosi duomenimis paramos centras, kad padėtų jiems veiksmingai vykdyti veiklą, susijusią su prieiga prie duomenų, dalijimusi jais ir jų naudojimu;

Prieiga prie duomenų, dalijamasis duomenimis ir teisės į duomenis

9. akcentuoja didžiulę priegios prie duomenų skatinimo, visapusiškai laikantis asmens duomenų apsaugos taisyklių, svarbą ES įmonėms, ypač MVĮ ir startuoliams, jų konkurencingumui pasaulinėje arenoje ir taip pat moksliniams tyrimams bei pilietinei visuomenei; mano, kad pasiekti šį tikslą padėtų didesnis savanoriškas suinteresuotųjų šalių dalijimasis duomenimis, grindžiamas sąžiningais ir skaidriais sutartimis įformintais susitarimais; pažymi, kad sąlygos savanoriškai dalintis duomenimis turėtų būti sudarytos parengiant solidžią teisės aktų sistemą, kurią taikant būtų užtikrinamas pasitikėjimas, o įmonės būtų skatinamos prieigą prie duomenų suteikti kitiems, ypač užsienyje; priduria, kad pagal šią sistemą turėtų būti remiamos investicijos į dalijimosi duomenimis projektus, – taip pat ir kuriant subalansuotas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes, – o, kai tai proporcinga ir suderinama su valstybės pagalbos taisyklėmis, ją galėtų papildyti tokios paskatos, kaip subsidijos ir mokesčių lengvatos; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad visi didžiausi dabartiniai skaitmeninės rinkos dalyviai naudojami trečiųjų šalių, kuriose yra įsisteigę, pvz., JAV ir Kinijos, parama, t. y. mokesčių paskatomis arba subsidijomis;
10. prašo Komisijos ir valstybių narių užtikrinti, kad pagal naująją duomenų strategiją būtų prisidedama prie greito Atvirųjų duomenų direktyvos įgyvendinimo, o viešojo sektoriaus ir viešosiomis lėšomis finansuojamus duomenis būtų galima naudoti pakartotinai; mano, kad, siekiant tam sudaryti palankesnes sąlygas, valstybės narės turėtų būti raginamos dalintis geriausia praktika;
11. ragina Komisiją įvertinti, kokį poveikį mokslinių tyrimų institucijoms daro būtina sąlyga reikalauti atviros priegios prie viešosiomis lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų duomenų;
12. pabrėžia, kad, tos pačios tiekimo grandinės ir skirtingų sektorių įmonėms sudarant abipusiai naudingo, sąžiningo, paprasto, aiškaus, saugaus, sąveikaus ir įperkamo savanoriško dalijimosi duomenimis susitarimus, atitinkančius galiojančias asmens duomenų apsaugos taisykles, ES duomenų ekonomika vystysis dar greičiau; pažymi, kad šie susitarimai gali apimti įvairius atlyginimo duomenų teikėjams būdus, – taip pat ir kuriant abipusės nuolaidos schemas arba numatant paskatas už jų dalyvavimą; ragina Komisiją toliau svarstyti duomenų vertės ir atlyginimo schemų sampratą bei geriau

apibrėžti ir nustatyti vadinamojo duomenų altruizmo aprėptį; ragina užtikrinti, kad valstybių narių viešųjų pirkimų procesai ir finansavimo programos apimtų prieigos prie duomenų ir sąveikumo reikalavimus; primena, kad duomenų mainai gali vykti tik laikantis teisinės sistemos, taikomos asmens duomenų apsaugai ir duomenų teikėjų pagrindinėms teisėms;

13. ragina Komisiją įvertinti galimybę apibrėžti sąžiningas sutartines sąlygas, siekiant spręsti klausimą dėl neproporcingos įtakos rinkoje ir pusiausvyros tarp susijusių šalių nebuvimo, stebėti visus rinkos nepakankamumo atvejus ir, jei bei kai prireikia, imtis tinkamų veiksmų, t. y. nagrinėti atvejus, kai galimai piktnaudžiaujama dominuojančia padėtimi; pabrėžia, jog, sukūrus Europos duomenų erdvę, turės būti užtikrinta, kad suinteresuotosios šalys turėtų galimybę glaudžiai bendradarbiauti tarpusavyje; todėl mano, kad Komisija turi labiau konsultuoti įmones konkurencingumo ir konkurencijos teisės klausimais, taip pat kad apsaugos taisyklės ir bendrosios išimties galėtų būti svarstomos kaip galimybė skatinti prieigą ir bendradarbiavimą dalijimosi duomenimis bei jų telkimo privačiojo ir viešojo sektorių tikslais srityje;
14. mano, kad klausimai dėl galimos nuosavybės ir prieigos prie duomenų kontrolės, jei ir kai jie yra keliami, MVI ir startuoliams dažnai neprieinami, nors jų ekonominis poveikis didelis; ragina Komisiją tinkamai atsižvelgti į šiuos susirūpinimą keliančius klausimus ir pabrėžia, kad, norint išspręsti šį klausimą, viešojo ir privačiojo sektorių veikėjai turėtų turėti prieigą prie platformų aplinkų, kuriose jie galėtų telkti savo duomenis duomenų teikėjams priimtinomis sąlygomis; pabrėžia, kad šios aplinkos sumažintų riziką ir išlaidas, susijusias su dalijimusi duomenimis ir jų telkimu, taip pat ir padengiant išlaidas, susijusias su teisiniais, saugumo, techniniais ir atitikties klausimais centralizuotoje aplinkoje;
15. palankiai vertina rezultatus, pasiektus Komisijai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, kad būtų užtikrinta didesnė aukštos vertės duomenų rinkinių pasiūla bendroje Europos duomenų erdvėje, remiantis Direktyva 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo; ragina Komisiją remiantis sąnaudų ir naudos analize išplėsti duomenų rinkinių, kurie, neskaitant galimybės reikalauti autorystės pripažinimo, būtų nemokamai prieinami pakartotiniam naudotojui netaikant arba taikant minimalius teisinius naudojimo ir pakartotinio naudojimo apribojimus, sąrašą, siekiant skatinti sritis, kurioms būdingas didžiausias inovatyvių technologijų naudojimo potencialas, pvz., dirbtinį intelektą; ragina valstybes nares užtikrinti prieigą prie viešųjų institucijų laikomos viešos informacijos ir aukštos kokybės duomenų;
16. rekomenduoja toliau stiprinti sąveikumą ir nustatyti sutarimu pagrįstus, pramonės iniciuotus bendrus tarpsektorinius standartus, pirmiausia susijusius su duomenų kokybe, autentiškumu ir vientisumu, siekiant užtikrinti, kad duomenų judėjimas tarp skirtingų įrenginių ir subjektų galėtų vykti inovatyviai; pažymi, kad didelę įtaką rinkoje turintys ekonomikos subjektai, vykdytys veiklą įvairiuose sektoriuose, neturėtų turėti galimybės užpildyti spragas nusistatydami savo standartus; akcentuoja atvirų nepatentuoatų standartų svarbą aukšto laipsnio sąveikumui užtikrinti ir kitų susijusių suinteresuotųjų šalių, įskaitant tarptautinius nepelno forumus, dalyvavimo svarbą;
17. ragina priimti Europos gaires dėl bendrų ir struktūrizuotų duomenų formatų, kurie būtų

skaitomi kompiuterio ir pagrįsti atviraisiais įrašymo standartais; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad būtina nuosekliai apibrėžti įrenginių keitimąsi duomenimis, kuris yra nepaprastai svarbus sprendimų sklaidai, įgyvendinimui ir vystymui naudojantis daiktų interneto technologija bei pakraščio kompiuterijos potencialo stiprinimui;

18. pažymi, kad atvirojo šaltinio technologija taip pat gali padėti skatinti abipusiai naudingą įmonių bendradarbiavimą, užtikrinant skaidrumą ir viešą kontrolę, o sykiu ir aukšto lygio pasitikėjimą, kuris būtinas norint įsitraukti į dalijimosi duomenimis veiklą; ragina Europos Sąjungą labiau į tai atsižvelgti svarstant savo planus sukurti Europos duomenų erdves;
19. pabrėžia, kad, nurodžius rizikos įvertinime, siūlomos naujos patikimo duomenų valdymo sistemos įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas gali pareikalauti kompetentingų valdžios institucijų prieigos prie kodo ir duomenų, jei tai griežtai būtina ir visapusiškai laikantis Sąjungos teisės aktų dėl duomenų apsaugos, privatumo, intelektinės nuosavybės teisių ir komercinių paslapčių, kai valdžios institucijos piliečių atžvilgiu taiko tam tikras didelės rizikos technologijas, pvz., taikomąsias programas;
20. pažymi, kad nepaprastai svarbu skirti teisinę tvarką, taikomą asmens ir ne asmens duomenims, nes dėl dabartinių taisyklių sudėtingumo ir didelio teisinio netikrumo, susijusio su tuo, ar asmens duomenys pakankamai nuasmeninti, dažnai vienintelė galimybė įmonėms yra nesidalinti jokiais komerciniais duomenų rinkiniais; pažymi, jog praktiškai išvelgti šią skirtį gali būti sunku, kadangi esama ir mišrių duomenų, taigi Komisija turėtų parengti specialias gaires dėl jų ir paaiškinti, kaip teisėtai turėtų būti tvarkomi šio pobūdžio duomenys; sykiu pabrėžia, jog, remiantis šiuo metu galiojančiais Sąjungos teisės aktais įpareigojama, kad, kai ne asmens ir asmens duomenys neatsiejamai susiję, duomenų apsaugos teisės ir pareigos visapusiškai taikomos visam mišrių duomenų rinkiniui, nepriklausomai nuo to, kokią jo dalį sudaro asmens duomenys, palyginti su ne asmens duomenų dalimi; pabrėžia, kad Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas netaikomas informacijos, nesusijusios su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra ar gali būti nustatyta, arba anonimintų asmens duomenų tvarkymo atveju; mano, kad Komisija turėtų skatinti tolesnius anoniminimo metodų mokslinius tyrimus, paaiškinti jų teisinį pagrindą, apibrėžti konkrečius jų naudojimo kriterijus ir skatinti jų įsisavinimą; pažymi, jog tuo pačiu Komisija turėtų svarstyti ir galimybę pereiti nuo dalijimosi duomenimis prie dalijimosi kompiuterija, sykiu užtikrindama, kad nebūtų dalijamasi jokiais asmens duomenimis arba duomenimis, pagal kuriuos galima atkurti asmeninę informaciją, jeigu jie apima kompiuterijos rezultatus, programų sąsajų taikymą, kaip būdą prieigai prie asmens duomenų jais nesidalijant gauti, sintetinių duomenų, atskleidžiančių išsamių duomenų rinkinių charakteristikas neapimant realių asmens duomenų, naudojimą ir duomenų bandomąją aplinką, kuri veikia atskirose duomenų bazėse ir neapima realių asmens duomenų;
21. ragina didinti neapdorotų ir anoniminių duomenų prieinamumą verslo ir valdžios sektoriaus komunikacijos bei verslo tarpusavio komunikacijos srityje, visų pirma duomenų, generuojamų ryšium su visuotinės svarbos paslaugų teikimu, arba apimančių viešąjį interesą ar susijusių su viešosiomis lėšomis bendrai finansuojamų užduočių vykdymu; pabrėžia, kad dėl savo svarbos ir didelės vertės visuomenei šie duomenys turėtų būti prieinami ir iš naujo naudojami bendros gerovės labui, sykiu laikantis asmens duomenų apsaugos principų;

22. pabrėžia, kad būtina supaprastinti ir reglamentuoti viešųjų subjektų (valdžios sektoriaus įstaigų) duomenų mainus palaikant tarpvalstybinius santykius; pažymi, kad laipsniškas viešųjų institucijų keitimosi duomenimis, pvz., teisingumo srityje, apimties ir masto plėtimas gali padėti efektyviau kovoti su nusikalstamumu ir veiksmingiau spręsti tarpvalstybinius ginčus laikantis asmens duomenų apsaugos taisyklių, pagrindinių teisių ir teisinės valstybės principo;
23. pabrėžia, kad svarbu paaiškinti asmenų ir įmonių, kurie padeda kurti duomenis naudodami įrenginius ar kitus prietaisus, sutartines teises, visų pirma prieigos prie duomenų teisę, teises juos laikyti, paraginti kitą šalį nustoti naudoti duomenis, juos taisyti arba ištrinti, sykiu identifikuojant jų turėtojus ir apibrėžiant tokių teisių pobūdį; pažymi, kad gali būti svarstoma tokia galimybė, kaip nemokamos programinės įrangos bendruomenė, kuri naudotų duomenis ir gamintų programinę įrangą plačiajai visuomenei jai automatiškai netaikant pareigų, nustatytų būtent įmonėms, profesionaliai gaminančioms ir naudojančioms duomenis;
24. akcentuoja debesijos paslaugų, kurios yra esminė duomenų rinkimo ir tvarkymo priemonė, svarbą visapusiškai išnaudojant skaitmeninės ekonomikos potencialą; pabrėžia, kad naujaisiais reglamentais turėtų būti užtikrinama galimybė perkelti duomenis iš vieno paslaugų teikėjo kitam ir atsižvelgiama į problemą, susijusią su duomenų apsauga ir atgavimu iš debesijos paslaugų teikėjo, kai jis nustoja vykdyti šią veiklą;
25. primena šiuo metu galiojančią bendrąją duomenų apsaugos tvarką, nustatytą Reglamente 2016/679/ES dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo; akcentuoja būtinybę peržiūrėti E. privatumo direktyvą, siekiant sukurti vienodas sąlygas ES įmonėms duomenų įsigijimo ir naudojimo požiūriu;

Atsakomybė už duomenis

26. laikosi nuomonės, kad, nors dabartiniai atsakomybės principai ir technologiniu požiūriu neutralios atsakomybės taisyklės apskritai yra tinkamos skaitmeninei ekonomikai ir daugumai besiformuojančių technologijų, vis tiek esama atvejų, pvz., susijusių su dirbtinio intelekto sistemų operatoriais, kai būtinos naujos arba papildomos atsakomybės taisyklės, siekiant sustiprinti teisinį tikrumą ir numatyti deramą kompensavimo asmeniui, nukentėjusiam neteisėto duomenų naudojimo atveju, sistemą;
27. primygtinai ragina Komisiją visapusiškai įvertinti panašias galimas teises spragas, susijusias su atsakomybe už duomenis, pvz., už dirbtinio intelekto ir ne dirbtinio intelekto sistemų sukeltą žalą, kurią lemia duomenų rinkinių trūkumai arba netikslumai, ir, prieš pateikiant naujus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, įvertinti galimus esamų atsakomybės sistemų suderinimus;
28. pabrėžia, kad būtini atsekami ir, kiek tai įmanoma pagal Sąjungos teisę, viešai prieinami algoritmų mokymo duomenys; mano, kad tokiose srityse, kaip sveikata, atsakomybę galiausiai turi prisiimti fizinis arba juridinis asmuo;

Intelektinės nuosavybės teisės, komercinės paslaptys ir Duomenų bazių direktyva

29. pabrėžia, kad įgyvendinant Europos duomenų strategiją turi būti užtikrinama pusiausvyra tarp platesnio duomenų naudojimo ir dalijimosi jais bei intelektinės nuosavybės teisių, komercinių paslapčių, tačiau taip pat ir tokių pagrindinių teisių, kaip privatumas, apsaugos; pabrėžia, kad duomenys, naudojami dirbtinio intelekto algoritmams mokytis, kai kada grindžiami tokiais struktūrizuotais duomenimis, kaip duomenų bazės, autorių teisėmis saugomi ir kiti kūriniai, kuriems taikoma intelektinės nuosavybės apsauga bei kurie paprastai gali būti ir nelaikomi duomenimis;
30. ragina Komisiją atlikti išankstinius poveikio vertinimus, susijusius su tuo, ar duomenimis grindžiama skaitmeninė ekonomika reikalauja kokių nors dabartinės teisinės sistemos, taikomos intelektinės nuosavybės teisėms, pakeičių ar korekcijų, siekiant skatinti inovacijas ir įsisavinti naujas skaitmenines technologijas; teigiama vertina Komisijos ketinimą peržiūrėti Duomenų bazių direktyvą ir dar išsamiau paaiškinti Direktyvos dėl komercinių paslapčių apsaugos taikymą;
31. pažymi, kad autorių teisėmis saugomo turinio, kaip duomenų įvesties, naudojimas turi būti įvertintas atsižvelgiant į galiojančias taisykles ir Autorių teisių direktyvoje numatytą teksto ir duomenų gavybos išimtį bei susijusias teises bendrojoje skaitmeninėje rinkoje; ragina Komisiją parengti gaires, kaip visiems centralizuotai bus viešai prieinama galimybė rezervuoti teises;

Jurisdikcija, taikytina teisė ir proceso teisė

32. ragina Komisiją imtis priemonių ir užtikrinti, kad, taikant užsienio šalių jurisdikcijos teisės aktus, pvz., JAV „CLOUD Act“ ar Kinijos 2017 m. Nacionalinės žvalgybos įstatymą, nenukentėtų pagrindinės Sąjungos piliečių teisės, o Sąjungos įmonėms netektų susidurti su teisiniu netikrumu ir atsidurti nepalankioje padėtyje; atkreipia dėmesį į pastarojo meto Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką šiuo klausimu;
33. pabrėžia, kad būtinos bendros teisėto duomenų naudojimo, prieigos prie jų ir dalijimosi jais taisyklės, siekiant pagreitinti inovatyvių duomenų erdvių plėtrą ES ir įgalėti mūsų įmones konkuruoti visame pasaulyje;
34. pažymi, kad Komisija turėtų toliau vertinti dabartinių teisinių sistemų, kurias apima civilinio proceso teisė, pakeitimus, siekiant mažinti esamas investavimo kliūtis, su kuriomis susiduria privatūs investuotojai; atsižvelgdamas į tai ragina Komisiją nedelsiant ir tinkamai imtis tolesnių veiksmų, susijusių su Parlamento rezoliucija bendrą būtiniausių civilinio proceso standartų¹.

---

¹ OL C 334, 2018 9 19, p. 39.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	27.1.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 22 -: 1 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Manon Aubry, Geoffroy Didier, Pascal Durand, Ibán García Del Blanco, Jean-Paul Garraud, Esteban González Pons, Mislav Kolakušić, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Jiří Pospíšil, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Ernő Schaller-Baross, Stéphane Séjourné, Raffaele Stancanelli, Marie Toussaint, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Tiemo Wölken, Lara Wolters, Javier Zarzalejos
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Caterina Chinnici, Heidi Hautala, Bettina Vollath

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

22	+
PPE	Geoffroy Didier, Esteban González Pons, Jiří Pospíšil, Ernő Schaller-Baross, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
S&D	Ibán García Del Blanco, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Lara Wolters, Tiemo Wölken
RENEW	Pascal Durand, Karen Melchior, Stéphane Séjourné, Adrián Vázquez Lázara
ID	Jean-Paul Garraud, Gilles Lebreton
Verts/ALE	Heidi Hautala, Marie Toussaint
ECR	Raffaele Stancanelli
NI	Mislav Kolakušić

1	-
The Left	Manon Aubry

0	0

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

17.2.2020

PILIEČIŲ LAISVIŲ, TEISINGUMO IR VIDAUS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl Europos strategijos duomenų srityje
(2020/2217(INI))

Nuomonės referentė: Marina Kaljurand

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnis

PASIŪLYMAI

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB¹,
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (Teisėsaugos direktyva)²,
- atsižvelgdamas į 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (E. privatumo direktyva)³,
- atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1807 dėl laisvo ne asmens duomenų judėjimo Europos Sąjungoje pagrindų⁴,
- atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES)

---

¹ OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

² OL L 119, 2016 5 4, p. 89.

³ OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

⁴ OL L 303, 2018 11 28, p. 59.

2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (Atvirųjų duomenų direktyva)⁵,

- A. kadangi pagal Chartijos 8 straipsnio 1 dalį ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 16 straipsnio 1 dalį kiekvienas asmuo turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą.
- B. kadangi Chartijoje nustatyta, kad kiekvienas turi teisę į saviraiškos laisvę, įskaitant laisvę turėti savo įsitikinimus, gauti bei skleisti informaciją ir idėjas valdžios institucijoms nekliudant ir nepaisant valstybių sienų;

Bendrieji duomenų valdymo principai

1. ragina Komisiją savo strategiją duomenų srityje grįsti gerovės užtikrinimo piliečiams principais, įgalinant juos priimti prasmingus sprendimus dėl jų kuriamų duomenų ar su jais susijusių, politikoje daugiausia dėmesio skirti asmenų interesams ir teisėms, visų pirma pagarbai žmogaus orumui ir neliečiamumui, taip pat jų privatumo ir asmens duomenų apsaugai; todėl primygtinai ragina Komisiją būti labai budriai kuriant duomenų valdymo ir prieigos struktūras Europai; ragina, kad Europos duomenų inovacijų tarybą sudarytų vienodas pramonės, NVO, vartotojų grupių ir akademinės bendruomenės atstovų skaičius;
2. pabrėžia, ypač atsižvelgiant į duomenų srautus, kad asmens duomenys kitoms jurisdikcijoms visada turi būti perduodami laikantis BDAR arba LED, Chartijos ir kitų atitinkamų Sąjungos teisės aktų nuostatų, taip pat atsižvelgiama į Europos duomenų apsaugos valdybos (EDAV) rekomendacijas ir gaires prieš bet kokį duomenų perdavimą, o tokie duomenys gali būti perduodami tik tuo atveju, jei užtikrinamas pakankamas asmens duomenų apsaugos lygis; ragina Komisiją toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti saugius duomenų srautus su panašiai mažančiais pasauliniais partneriais, grindžiamus bendromis vertybėmis ir visapusiška pagarba pagrindinėms teisėms; reiškia pasididžiavimą tuo, kad ES laikėsi tvirtos pozicijos priimdama Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ir sugriežtindama duomenų apsaugos taisykles, kuriomis stiprinamos pagrindinės teisės;
3. pabrėžia, kad asmens duomenys renkami eksponentiniais tempais ir pabrėžia ekonominę asmens duomenų vertę, kuri yra svarbi augimui ir vystymuisi; primena, kad tvarkant asmens duomenis, įskaitant jų perdavimą, visada turi būti laikomasi Sąjungos duomenų apsaugos acquis, ir bet kokie būsimi sektorių ar konkrečios paskirties teisės aktai turi jį atitikti; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad būtina nubrėžti aiškias ribas tarp asmens ir ne asmens duomenų tvarkymo Komisijos įvardytose duomenų erdvėse, ypač išmaniųjų susietųjų produktų ir dėvimųjų prietaisų atveju; pažymi, kad praktikoje dėl mišriųjų duomenų rinkinių gali būti sudėtinga įgyvendinti tokį atskyrimą; šiame kontekste primena, kad duomenų rinkiniai, kuriuose įvairaus tipo duomenys yra neatskiriamai susiję, visuomet laikomi asmens duomenimis, įskaitant atvejus, kai asmens duomenys sudaro tik nedidelę duomenų rinkinio dalį; mano, kad įmonėms turėtų būti pateiktos daug aiškesnės gairės dėl mišriųjų duomenų rinkinių naudojimo, o privatumo apsaugos technologijų naudojimas turėtų būti skatinamas siekiant padidinti teisinį tikrumą įmonėms, be kita ko, nustatant aiškias veiksmingo nuasmeninimo gaires ir kriterijus

---

⁵ OL L 172, 2019 6 26, p. 56.

sąrašą; pabrėžia, kad tokių duomenų kontrolė visada tenka asmeniui ir turėtų būti automatiškai apsaugota; ragina Komisiją išplėsti savo duomenų strategiją siekiant užtikrinti, kad Europos piliečiai galėtų turėti naudos iš savo asmens duomenų;

4. atsižvelgiant į galimą netinkamą asmens duomenų naudojimą arba elektroninių ryšių turinį ir metaduomenis, patenkančius į E. privatumo direktyvos taikymo sritį; pabrėžia, kad laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento tikslų apribojimo principo nevaržomas dalijimasis duomenimis ribotai taikomas ne asmens duomenims, pvz., pramonės ar komerciniams duomenims, arba saugiai, veiksmingai ir negrįžtamai anonimizuoti asmens duomenims, įskaitant įtrauktus į mišrių duomenų rinkinius; ragina Komisiją savo duomenų strategijoje atsižvelgti į vaikus;
5. pabrėžia, kaip neatsakinga, neteisėta ar neetiška dalijimosi praktika, ekosistemos ir duomenų tvarkymas skatina problemišką elgesį; yra susirūpinęs dėl tokios praktikos plitimo ir pabrėžia, kad tokio tipo verslo modeliai gali daryti itin intervencinį ir neigiamą poveikį ne tik asmenims ir jų pagrindinėms teisėms, bet ir visai visuomenei; pabrėžia, kad tokia praktika ir strategijos pakenktų piliečių pasitikėjimui ES duomenų sistemomis; todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad ES atliekamas pagrindinis vaidmuo duomenų ekonomikoje būtų pagrįstas tvirtais teisiniais pagrindais, nustatytais Sąjungos duomenų apsaugos *acquis*;
6. ragina Komisiją užtikrinti, kad duomenų pakartotinio naudojimo ir duomenų altruizmo sąvokos atitiktų ES duomenų apsaugos principus, ypač tikslų apribojimo principą, pagal kurį reikalaujama, kad duomenys būtų tvarkomi „nustatytais, aiškiais ir teisėtais tikslais“;
7. pabrėžia, kad nuolat didėja nacionalinių duomenų apsaugos priežiūros institucijų (DAI) darbo svarba, ir ragina valstybes nares užtikrinti visišką jų nepriklausomumą ir tinkamą finansavimą bei išteklius; primena, kad bet kokioms pasiūlytam Europos duomenų valdymo akte ir kituose busimuose pasiūlymuose numatytiems priemonėms, susijusioms su asmens duomenų tvarkymu, yra taikoma duomenų apsaugos institucijų priežiūra pagal BDAR, siekiant užtikrinti, kad inovacijomis taip pat bus atsižvelgta į piliečių teises; ragina teisės aktus grįsti galiojančiais teisės aktais, visų pirma Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu, ir juos suderinti;
8. ragina Komisiją visapusiškai pasinaudoti turimomis Sąjungos lėšomis produktų ir paslaugų plėtrai ES finansuoti, kad duomenų strategija būtų naudinga ES piliečiams ir būtų skatinamos inovacijos, kuriomis laikomasi pagrindinių teisių ir jos skatinamos;
9. ypač pabrėžia, kokie svarbūs vyriausybių ir viešojo sektoriaus saugomi ir renkami ne asmens duomenys; ragina valstybes nares skatinti rinkti ne asmens duomenis, grindžiamus „pritaikytuoju ir standartizuotuoju“ principu, siekiant supaprastinti prieigą prie viešojo sektoriaus informacijos ir pakartotinį jos naudojimą;

Duomenų erdvės

10. pabrėžia, kad asmenų pasitikėjimą galima įgyti tik saugiomis ir apsaugotomis duomenų erdvės struktūromis, kuriomis visapusiškai gerbiamos jų pagrindinės teisės, taip užtikrinant teisinį tikrumą, paslaugų įsitvirtinimą, taip pat konkurencinius pranašumus ir stabilius įmonių verslo modelius; pabrėžia, kad tokios duomenų erdvės turėtų būti

kuriamos, apibrėžiamos ir naudojamos laikantis pritaikytosios ir standartizuotosios duomenų apsaugos principų ir įgyvendinant griežtas saugumo priemones;

11. pabrėžia, kad viešojo administravimo institucijoms skirtose bendrose Europos duomenų erdvėse, – ypač susijusiose su duomenų naudojimu siekiant pagerinti teisėsaugos prieigą prie duomenų ES, – turi būti visapusiškai paisoma ES teisės, įskaitant būtinumo ir proporcingumo principus, taip pat privatumo ir asmens duomenų apsaugos, nekaltumo prezumpcijos ir procedūrinės normos; pabrėžia galimybę tobulinti teisėsaugos kokybę ir kovoti su šališkumu, jei toks gali būti, renkant patikimus duomenis ir padarant juos prieinamus visuomenei, pilietinei visuomenei ir nepriklausomiems ekspertams; primena, kad bet kokia teisėsaugos prieiga prie viešai ar privačiai saugomų asmens duomenų erdvėse turi būti pagrįsta ES ir valstybių narių teisės aktais, griežtai apsiriboti tik tuo, kas būtina ir proporcinga, kartu taikant atitinkamas apsaugos priemones; pabrėžia, kad valdžios institucijoms asmens duomenis ir dirbtinį intelektą (DI) turėtų būti leidžiama naudoti tik su griežta demokratine priežiūra ir papildomomis apsaugos nuo netinkamo jų naudojimo priemonėmis;
12. atkreipia dėmesį į tai, kad, nepaisant to, kad šie duomenų rinkiniai laikomi didelės vertės duomenų rinkiniais, specialių kategorijų asmens duomenų tvarkymas pagal BDAR 9 straipsnį (pvz., biometriniai, genetiniai ir sveikatos duomenys), atsižvelgiant į bendrą Europos sveikatos duomenų erdvę, iš esmės yra draudžiamas su tam tikromis griežtomis išimtimis, kurios apima konkrečias duomenų tvarkymo taisykles ir visada apima pareigą atlikti poveikio duomenų apsaugai vertinimą; pabrėžia, kad neteisėtas ar nesaugus neskelbtinų duomenų naudojimas gali turėti pražūtingų ir negrįžtamų padarinių susijusiems asmenims; primena, kad duomenų rinkiniai gali atkurti ir sustiprinti esamą šališkumą visuomenėje; įspėja apie galimą diskriminaciją ir netinkamą naudojimą;
13. atkreipia dėmesį į tai, kad veiksmingiausias būdas sumažinti duomenimis gausių sistemų šališkumą yra užtikrinti, kad būtų galima gauti maksimalų ne asmens duomenų kiekį sistemų mokymo tikslais, todėl būtina sumažinti bet kokias nereikalingas tekstų ir duomenų gavybos kliūtis ir sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam naudojimui; naudojantis intelektinės nuosavybės teisėmis saugomais duomenimis, ragina kuo geriau pasinaudoti teisės aktuose numatytomis išimtimis ir nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, kad dirbtinis intelektas ir mašinų mokymasis būtų mažiau šališki ir labiau atitiktų etikos standartus, siekiant galutinio tikslo – geriau tarnauti žmonijai;

Su duomenimis susijusios teisės – asmenų įgalėjimas

14. pabrėžia tam tikrų teismų sistemai skirtų dirbtinio intelekto taikomųjų programų, vadinamųjų „teisinių technologijų“, apribojimus; šiame kontekste pabrėžia galimai sunkias neigiamas pasekmes, ypač teisėsaugos ir teisingumo srityje, kai asmenys neatsižvelgia į tai, kad DI paremti rezultatai gali būti neteisingi, neišsamūs, neaktualūs ar diskriminaciniai; primena, kad galutiniai teisiniai sprendimai turi būti priimti teisėjų, remiantis suverenia diskrecija, kiekvienu konkrečiu atveju; pažymi, kad valstybių narių keitimasis duomenimis teisingumo ir vidaus reikalų srityse yra svarbus stiprinant Europos piliečių saugumą, o šiam tikslui turėtų būti skiriami atitinkami finansiniai ištekliai; tačiau pabrėžia, kad reikalingos griežtesnės apsaugos priemonės, susijusios su tuo, kaip teisingumo ir vidaus reikalų agentūros tvarko, naudoja ir valdo asmeninę

informaciją ir duomenis savo siūlomose duomenų erdvėse;

15. atkreipia dėmesį į asimetriją tarp dirbtinio intelekto technologijas diegiančių ir su jomis sąveikaujančių bei jas naudojančių subjektų; yra susirūpinęs dėl platformų ir paslaugų, kuriomis jų naudotojai pririšami prie konkrečios platformos, o taip padidinama jos dominuojanti galia rinkoje ir galimybė profiliuoti savo naudotojus, sukuriant itin intervencinius naudotojų profilius; pabrėžia, kad daugumos asmenų techniniai gebėjimai suprasti duomenų ekosistemų, kuriose jie pateikiami, sudėtingumą ir jomis naudotis nepakanka, kaip ir jų gebėjimas nustatyti, kokius duomenis, įskaitant metaduomenis, jie iš tikrųjų kuria, ypač realiuoju laiku, pvz. naudojant susietuosius ir dėvimuosius prietaisus;
16. pabrėžia, kad asmenys turėtų turėti visišką savo duomenų kontrolę ir jiems turėtų būti toliau padedama įgyvendinti savo duomenų apsaugos ir privatumo teises, susijusias su jų sukurtais duomenimis; akcentuoja teisę į duomenų perkeliamumą ir duomenų subjekto prieigos prie duomenų, jų ištaisymo ir ištrynimo teises, numatytas Bendrajame duomenų apsaugos reglamente; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau gerinti asmenų galimybes naudotis veiksmingomis teisių gynimo priemonėmis pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ir užtikrinti skaitmeninių paslaugų sąveikumą bei duomenų perkeliamumą, visų pirma taikomųjų programų sąsajas (API), kad naudotojai galėtų tarpusavyje sujungti platformas ir suteikti daugiau galimybių rinktis iš įvairių sistemų ir paslaugų; tikisi, kad būsimais pasiūlymais bus padedama užtikrinti šias teises ir prasmingai jomis naudotis;
17. mano, kad yra daug galimybių viešojo intereso vardan naudotis duomenimis mokslinių tyrimų tikslais; ragina užtikrinti veiksmingą anoniminimą ir atkreipia dėmesį į tai, kad tais atvejais, kai mokslinių tyrimų tikslas neleidžia nuasmeninti, turėtų būti taikomas pseudonimų suteikimas; pabrėžia, kad asmenys neturėtų būti verčiami dalytis savo duomenimis, o sprendimai neturi būti siejami su tiesiogine nauda ar privalumais tiems, kurie nusprendžia leisti naudoti savo asmens duomenis;
18. taip pat pabrėžia, kad bet koks asmens duomenų, sukauptų iš socialinės žiniasklaidos šaltinių, naudojimas turi atitikti BDAR arba būti negrįžtamai anonimiškas; ragina Komisiją skatinti geriausią patirtį, susijusią su anoniminimo metodais, ir toliau skatinti mokslinius tyrimus dėl duomenų anonimiškumo panaikinimo ir kaip su juo kovoti; ragina Europos duomenų apsaugos valdybą atnaujinti savo gaires šiuo klausimu; vis dėlto įspėja nesiremti anoniminimu kaip privatumo apsaugos metodu, atsižvelgiant į tai, kad tam tikrais atvejais visiškas nuasmeninimas yra praktiškai neįmanomas;

Kibernetinis saugumas ir saugus keitimasis informacija

19. pabrėžia, kokios svarbus IT saugumas ir IT sistemų atsparumas, siekiant užtikrinti asmens duomenų saugumą ir užkirsti kelią netinkamam duomenų naudojimui; pabrėžia ES ir tarptautine teise grindžiamo kibernetinio saugumo svarbą ir sutartas atsakingo valstybių elgesio kibernetinėje erdvėje normas; ragina valstybes nares kartu su neseniai sustiprinta Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra imtis koordinuotų veiksmų; ragina Komisiją pasiūlyti tinkamas atsargumo priemones, tokias kaip reikalavimas naudoti pažangiausią IT saugumo ir šifravimo įrangą, taikyti „pritaikytojo saugumo“ principą ir kibernetinio sertifikavimo sistemos apimtyje visoje ES taikyti

griežtą kibernetinio saugumo sertifikavimo tvarką, siekiant padidinti pasitikėjimą duomenų erdvių saugumu ir sauga;

20. teigiamai vertina Tarybos 2020 m. spalio mėn. išvadas dėl Sąjungos masto saugios viešosios elektroninės atpažinties (e. ID) sistemos sukūrimo; yra tvirtai įsitikinęs, kad patikimos elektroninės atpažinties sistema yra esminė priemonė, užtikrinanti saugią prieigą prie skaitmeninių viešųjų paslaugų ir galimybę elektronines operacijas vykdyti saugiau bei sumažinti perteklinį duomenų rinkimą įmonėse; pažymi, kad šiuo metu tik 15 valstybių narių pranešė apie elektroninės atpažinties sistemą, skirtą tarpvalstybiniam pripažinimui pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 (eIDAS reglamentas)⁶; ragina Komisiją išplėsti saugios viešos elektroninės atpažinties sistemą, kad Europos piliečiams būtų suteiktos tinkamos priemonės ir jie galėtų naudotis paslaugomis, kai reikalingas aiškus tapatybės nustatymas; atsižvelgdamas į tai primena, kad svarbu, kai įmanoma, užtikrinti anonimiškumą naudojantis internetinėmis paslaugomis; mano, kad teisės aktuose neturėtų būti be reikalo reikalaujama nustatyti tapatybę, nes anonimiškumas veiksmingai užkerta kelią neteisėtam internete surinktų asmens duomenų atskleidimui, tapatybės vagystėms ir kitokio pobūdžio piktnaudžiavimui jais, ypač tais atvejais, kai pažeidžiamos grupės tuo remiasi jų apsauga internete;
21. pažymi, kad tam tikrų internetinių paslaugų atveju tam, kad jos būtų visiškai lygiavertės ne internetinėms paslaugoms, būtina aiškiai nustatyti jų naudotojus; pažymi, kad tokį tapatybės nustatymą internete galima pagerinti įgyvendinant eIDAS reglamente įtvirtintas nuostatas dėl tarpvalstybinės elektroninės atpažinties sąveikumo visoje Europos Sąjungoje;
22. pabrėžia, kad bet kokia e. ID pagrįsta prisijungimo arba tikrinimo parinktis turi būti sukurta laikantis BDAR duomenų kiekio mažinimo principo, kad paslaugų teikėjai ar platforma, naudojanti e. ID pagrįstą prisijungimą ar tikrinimą, negautų informacijos apie trečiąją šalį, prie kurios naudotojas prisijungia, o sukaupti ir saugomi duomenys būtų tik tokie, kurie yra būtini; pabrėžia, kad prisijungimo ar tikrinimo paslaugos neturėtų būti naudojamos naudotojams sekti įvairiose interneto svetainėse; primena, kad valstybės narės ir Sąjungos institucijos turi užtikrinti, kad elektroninė informacija išliktų saugi.

---

⁶ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	4.2.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 60 -: 3 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Magdalena Adamowicz, Malik Azmani, Fernando Barrena Arza, Pietro Bartolo, Nicolas Bay, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Caterina Chinnici, Clare Daly, Marcel de Graaff, Anna Júlia Donáth, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Maria Grapini, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Evin Incir, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Lívia Járóka, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Peter Kofod, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Nicola Procaccini, Emil Radev, Paulo Rangel, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Ralf Seekatz, Michal Šimečka, Birgit Sippel, Martin Sonneborn, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Dragoş Tudorache, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Bettina Vollath, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Anne-Sophie Pelletier, Domènec Ruiz Devesa, Isabel Santos, Tomáš Zdechovský

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

60	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Livia Járóka, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Nadine Morano, Emil Radev, Paulo Rangel, Ralf Seekatz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
S&D	Pietro Bartolo, Delara Burkhardt, Caterina Chinnici, Maria Grapini, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Birgit Sippel, Bettina Vollath, Elena Yoncheva
RENEW	Malik Azmani, Anna Júlia Donáth, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Michal Šimečka, Ramona Strugariu, Dragoş Tudorache
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik
ID	Nicolaus Fest, Peter Kofod, Annalisa Tardino
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Assita Kanko, Nicola Procaccini, Jadwiga Wiśniewska
The Left	Pernando Barrena Arza, Cornelia Ernst, Anne-Sophie Pelletier
NI	Laura Ferrara, Martin Sonneborn

3	-
ID	Marcel de Graaff
The Left	Clare Daly
NI	Milan Uhrík

4	0
S&D	Domènec Ruiz Devesa
ID	Nicolas Bay, Jean-Paul Garraud, Tom Vandendriessche

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

20.10.2020

ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl Europos duomenų strategijos
(2020/2217(INI))

Nuomonės referentas: Juan Ignacio Zoido Álvarez

PASIŪLYMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. teigiamai vertina tai, kad Komisijos komunikate „Europos duomenų strategija“ ir jos Baltojoje knygoje dėl dirbtinio intelekto pabrėžiama, kad žemės ūkis – tai strateginis viešojo intereso sektorius skaitmeniniame amžiuje, ir pabrėžia tai, kad dar kartą paaiškėjo, jog žemės ūkio maisto produktų sektorius yra strategiškai labai svarbus tebesitęsiančios COVID-19 pandemijos metu; pripažįsta skaitmeninių technologijų kaimo vietovėms teikiamas galimybes ir siūlo sukurti bendrą Europos žemės ūkio duomenų erdvę; atsižvelgdamas į tai, primygtinai teigia, kad reikia didesnės finansinės paramos siekiant skatinti skaitmeninių technologijų naudojimą ES žemės ūkio sektoriuje ir kad šios technologijos turi būti labiau naudojamos kontrolės sistemose; ragina valstybes nares toliau bendradarbiauti žemės ūkio skaitmeninimo priemonių klausimais;
2. palankiai vertina 2019 m. bendradarbiavimo deklaraciją „Pažangi ir tvari skaitmeninė Europos žemės ūkio ir kaimo vietovių ateitis“, kurioje pripažįstamas skaitmeninių technologijų ir duomenų naudojimo potencialas, siekiant padėti kovoti su svarbiomis ir skubiomis ekonominėmis, socialinėmis, klimato ir aplinkos problemomis, kylančiomis ES žemės ūkio maisto produktų sektoriuje ir kaimo vietovėse;
3. primena duomenų potencialą siekiant didinti tvarumą ir konkurencingumą visose žemės ūkio maisto produktų ir miškininkystės grandinėse ir sumažinti riziką žemės ūkio bei miškininkystės gamybos ir ūkininkų bei miško savininkų pajamų srityje; pabrėžia, kad plati prieiga prie duomenų padeda plėtoti novatoriškus ir tvarius metodus, pvz., tikslųjį ūkininkavimą ir tiksliąją gyvulininkystę, kurie padės efektyviau naudoti išteklius ir pasiekti strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslus; palaiko, atsižvelgiant į programoje „Europos horizontas“ pateiktas rekomendacijas, žemės ūkio maisto produktų sektoriaus

vykdomus mokslinius tyrimus ir plėtrą ir pažymi, kaip svarbu turėti galimybę visais sektoriaus lygmenimis pasinaudoti inovatyviais ir tvariais metodais;

4. atkreipia dėmesį į duomenų vaidmenį gerinant vartotojams teikiamą informaciją, užtikrinant atsekamumą ir skaitmeninių etikečių naudojimą žemės ūkio maisto produktams, į jų vaidmenį mažinant maisto švaistymą, taip pat sudarant galimybes veiksmingai ir laiku naudoti išteklius žemės ūkio ir miško produktų gamyboje, galbūt prisidedant prie atsparesnio ir tvaresnio žemės ūkio maisto produktų sektoriaus, kuris teiktų daug naudos vartotojams, gamintojams ir aplinkai; atsižvelgdamas į tai atkreipia dėmesį į duomenų vaidmenį sėkmingai įgyvendinant strategiją „Nuo ūkio iki stalo“;
5. primena, kokią reikšmę turėjo skaitmeninės technologijos užtikrinant, kad ES žemės ūkyje būtų sumažintas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis tuo pačiu metu padidinant bendrą produktyvumą; mano, kad inovacijos, naujos technologijos ir didieji duomenys gali labai prisidėti prie žaliojo kurso ir kad jie gali padėti sumažinti atotrūkį tarp dabartinių ir būsimų aplinkos ir socialinio vystymosi tikslų, kartu išlaikant apsirūpinimo maistu saugumą ir žemės ūkio maisto produktų sektoriaus konkurencingumą; pažymi, kad aukštos kokybės duomenys gali atlikti tam tikrą vaidmenį mažinant žemės ūkio maisto produktų sektoriaus ekologinį pėdsaką ir siekiant kai kurių Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos nustatytų darnaus vystymosi tikslų;
6. primygtinai ragina nacionalines ir (arba) regionines valdžios institucijas sparčiau tobulinti duomenų apdorojimą ir duomenimis grindžiamas priemones tokiuose sektoriuose kaip bitininkystė, nes jie labai priklauso nuo gamtinių ir žmogaus sukeltų išorės veiksnių ir jiems itin svarbūs tikslūs ir naujausi duomenys;
7. primena, kad, turint mintyje gyvūnų gerovės standartus, ES pirmauja pasaulyje; šiuo požiūriu primygtinai ragina valstybių narių valdžios institucijas tobulinti duomenų rinkimą ir apdorojimą, siekiant užtikrinti greitesnę ir tikslesnę tokių gyvulių, kaip, be kita ko, galvijai, arklinių šeimos gyvūnai, smulkieji atrajotojai, naminiai paukščiai ir bitės, medicinos diagnostiką ir gydymą, taip pat siekiant mažinti jų įgytą atsparumą antimikrobinėms medžiagoms;
8. pabrėžia, kad reikia paramos priemonių siekiant mažinti miesto ir kaimo vietovių galimybių naudotis verslo galimybėmis ir paslaugomis atotrūkį, įskaitant įperkamos, saugios ir plačiai paplitusios prieigos prie didelės spartos plačiajuosčio ryšio užtikrinimą visose kaimo vietovėse; atkreipia dėmesį į tai, kad šios plačiajuosčio ryšio paslaugos sudaro sąlygas naudotis duomenimis grindžiamomis technologijomis, įskaitant išmaniojo ūkininkavimo ar e. ūkininkavimo plėtojimą, nes taip sudaromos galimybės kurti kokybiškas darbo vietas ir papildomas ekonomines galimybes, ir palengvins kartų kaitą tose vietovėse, kurios susiduria su gyventojų skaičiaus mažėjimu, tuo pačiu metu didinant lyčių lygybę; ragina pagal būsimą Skaitmeninės Europos programą ir Europos infrastruktūros tinklų priemonę teikti pirmenybę ūkininkų įgalėjimui ir jų prieigai prie skaitmeninių paslaugų, taip pat remia skaitmeninių inovacijų centrų, kurie būtų netoli galutinių vartotojų ir teiktų specialią paramą MVI, steigimą regioniniu lygmeniu, siekiant paspartinti skaitmeninių inovacijų plėtrą ir įsisavinimą ir sukurti regioninę inovacijų ekosistemą; pritaria tam, kad į kitą daugiametę finansinę programą (DFP) būtų įtrauktos pažangiesiems kaimams skirtos paskatos

ir (arba) priemonės, įgyvendinant tokias programas kaip kaimo plėtros programos;

9. mano, jog nepaprastai svarbu, kad Komisija toliau didintų mokslinius tyrimus ir plėtrą dirbtinio intelekto priemonių, skaitmeninių technologijų, infrastruktūros, verslo modelių ir trumpų tiekimo grandinių, orientuotų į žemės ūkio maisto produktų ir miškų sektorius bei paremtų ES priemonėmis, srityje, įskaitant Žemės stebėjimo priemones, kaip antai „Copernicus“ ir GALILEO duomenų ir informacijos paslaugas ir prieigos prie duomenų ir informacijos paslaugas, bet jomis neapsiribojant;
10. pabrėžia, kad svarbu skatinti infrastruktūros ir prietaisų, kuriuos naudojant būtų galima apdoroti žemės ūkio duomenis, kūrimą, taip pat tikslines investicijas, kuriomis būtų skatinamas informuotumo didinimas, skaitmeninio raštingumo gerinimas ir skaitmeniniai įgūdžiai, siekiant remti ūkininkus, ypač smulkiuosius ūkininkus, žemės ūkio maisto produktų sektoriaus MVĮ ir kaimo bendruomenes pereinant prie skaitmeninių technologijų; pabrėžia, jog reikia reguliariai rengti ūkių konsultantų mokymus, kad ūkininkai galėtų geriau įsisavinti skaitmenines technologijas; atkreipia dėmesį į tai, kad stipri žemės ūkio srities švietimo apie pažangiąsias technologijas sistema yra itin svarbi; remia siekį kurti geriausią patirtį ir ja dalytis, siekiant skatinti inovacijas;
11. ragina stiprinti kibernetinį saugumą ir pabrėžia, kad reikia numatyti tvirtą teisinę sistemą, pagal kurią būtų apsaugota ūkininkų ir miškų savininkų teisė į duomenų suverenumą ir užkirstas kelias konkurencijos iškreipymui bei ūkininkų ir miškų savininkų savarankiškumo mažėjimui, tuo pačiu metu remiant duomenų ekonomikos kūrimą; ragina Komisiją sukurti žemės ūkio srities duomenų dalijimosi ir analizavimo sistemą, siekiant žemės ūkio maisto produktų sektoriuje sudaryti palankesnes sąlygas rizikos mažinimui ir ūkininkų bei darbuotojų pasirengimui; pabrėžia, kad pagrindinį dėmesį sistemoje reikia skirti pirminiems gamintojams ir užtikrinti, kad visi, įskaitant ūkininkus, turinčius mažus ir vidutinius ūkius, galėtų naudotis technologijomis ir gauti iš jų naudos, kartu apsaugant juos nuo netyčinio dalijimosi duomenimis nebūnant informuotiems;
12. primena, kokie svarbūs tikslūs ir naujausi duomenys, susiję su prekių ir produktų, įskaitant žemės ūkio prekes ir produktus, importu į ES iš trečiųjų šalių; taip pat primena, kad savo 2018 m. specialiojoje ataskaitoje „Keli vėlavimai įgyvendinti muitinės IT sistemas: kas buvo ne taip?“ Europos Audito Rūmai nustatė, kad su vėlavimais įgyvendinti naująją muitų sąjungos IT sistemą, be kita ko, susidurta dėl nepakankamų ES ir valstybėms narėms skirtų išteklių; yra susirūpinęs, kad šis vėlavimas gali tapti kliūtimi siekiant užbaigti susijusių muitinės procesų modernizavimą ir dėl to gali kilti sunkumų surinkti ir (arba) naudoti patikimus ir tikslius duomenis apie prekių ir produktų eksportą bei importą; ragina visus suinteresuotuosius subjektus suteikti išteklius, būtinus naujos muitinės IT sistemos užbaigimui, pageidautina, iki atidėto galutinio termino (2025 m.), bet ne vėliau.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	22.9.2020
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 37 -: 5 0: 5
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Cristian Ghinea, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Maxette Pirbakas, Eugenia Rodríguez Palop, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Claude Gruffat, Michaela Šojdrová, Marc Tarabella

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

37	+
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez, Michaela Šojdrová
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Marc Tarabella
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Cristian Ghinea, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
EUL/NGL	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop

5	-
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Maxette Pirbakas
NI	Dino Giarrusso

5	0
ID	Ivan David
Verts/ALE	Benoît Biteau, Claude Gruffat, Francisco Guerreiro, Martin Häusling

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

27.1.2021

KULTŪROS IR ŠVIETIMO KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl Europos duomenų strategijos
(2020/2217(INI))

Nuomonės referentė: Radka Maxová

PASIŪLYMAI

Kultūros ir švietimo komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. palankiai vertina Komisijos komunikatą dėl Europos duomenų strategijos (COM(2020)0066) ir pritaria jo tikslams padidinti duomenų naudojimo ES mastą ir pagerinti duomenų naudojimą, taip pat sukurti bendrą duomenų erdvę, taip siekiant išnaudoti ekonomikos augimą ir socialinę bei teritorinę sanglaudą remiant darbo vietų kūrimą, konkurencingumą, tvarų vystymąsi, mokslinius tyrimus, inovacijas, darbo vietų kūrimą ir visuomenės pažangą; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti visuomenės pasitikėjimą ir skatinti dalijimąsi duomenimis, svarbu užtikrinti duomenų ir duomenų tvarkymo sistemų sąveikumą, kad kultūros veiklos vykdytojai galėtų keistis duomenimis laikydamiesi aukštų asmens duomenų apsaugos standartų pagal Reglamentą (ES) 2016/679¹, Direktyvą (ES) 2019/790² ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač jos 8 straipsnį; pabrėžia, kad todėl asmens duomenys turi būti tinkamai tvarkomi ir naudojami tik konkrečioms tikslams ir tik atitinkamam asmeniui sutikus; ragina dalytis gerąja patirtimi ir teikti paramą bendroms vykdymo užtikrinimo iniciatyvoms, taip pat rengti bendrai sukurtus elgesio kodeksus, kurie gali būti būtini komponentai, siekiant pagerinti keitimąsi duomenimis;
2. primena, kad išmanantys apie duomenis ir gerai informuoti piliečiai iš visų valstybių narių yra būtina sąlyga laisvam ir saugiam asmens duomenų srautui ir esminei privatumo apsaugai užtikrinti; pabrėžia, kad piliečių skaitmeninio raštingumo padėtis

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

² 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB, OL L 130, 2019 5 17, p. 92.

skirtingose valstybėse narėse ir tarp jų dėl socialinės ir ekonominės padėties, amžiaus grupės ir kitų veiksnių šiuo metu labai skiriasi; atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija per Skaitmeninio švietimo veiksmų planą pasiūlė plataus užmojo tikslus dėl skaitmeninių įgūdžių ES; ragina Komisiją teikti esminę paramą valstybėms narėms, kad šios galėtų įgyvendinti šiuos tikslus ir pabrėžia Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės vaidmenį; prašo skirti ypač daug dėmesio vienodoms galimybės naudotis skaitmenine infrastruktūra ir skaitmeninėmis priemonėmis bei ištekliams, tinkama I T įranga, taip pat užtikrinti interneto ryšio aprėptį, nepažeidžiant subsidiarumo ir proporcingumo principų; mano, kad valstybių narių tarpusavio mokymasis ir keitimasis geriausia patirtimi turėtų padėti stiprinti skaitmeninį raštingumą; pabrėžia, kad reikia nuolat atidžiai stebėti Skaitmeninio švietimo veiksmų plano įgyvendinimą, raidą ir rezultatus, dalyvaujant Europos Parlamentui, ir primygtinai ragina Komisiją vykdam Europos semestrą geriau atsižvelgti į tai, koku mastu vykdomi Skaitmeninio švietimo veiksmų plano tikslai;

3. atkreipia dėmesį į tai, kad skaitmeniniame sektoriuje turi būti teikiama pirmenybė tvarumui; atsižvelgdamas į tai primena, kad žalioji transformacija ir skaitmeninė pertvarka privalo vykti lygiagrečiai ir kad norint sumažinti anglies pėdsaką reikia investuoti į mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą;
4. mano, kad ES, nustatydam savo 2021 m. ir vėlesnę sanglaudos politiką, turėtų įtraukti skaitmeninio raštingumo ir kompetencijų ugdymą, ypač daug dėmesio skiriant paramai mokytojams, švietimo įstaigoms ir organizacijoms diegiant skaitmeninį švietimą į mokymo programas ir dalijantis geriausia patirtimi ir praktinėmis žiniomis, tačiau nesukuriant papildomos administracinės ar finansinės naštos; pabrėžia, kad mokyklos turėtų mokyti skaitmeninio įvairiapusiškumo, kad mokiniai galėtų naudotis įvairių rūšių programine įranga ir besivystančia programine įranga; mano, kad švietimas ir mokymas turėtų padėti piliečiams būti pasirengusiems vis labiau duomenimis grįstai ekonomikai ir plėtoti jų gebėjimą dalyvauti skaitmeninėje pertvarkoje; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad kokybiški hibridinio švietimo modeliai gali padėti užtikrinti švietimo tęstinumą ekstremaliųjų situacijų ir nenumatytų aplinkybių atvejais; mano, kad švietimas ir mokymas turėtų atsižvelgti į ilgalaikes tendencijas ir darbo rinkos poreikių pokyčius, taip pat tobulinti praktinius įgūdžius ateičiai; dėkoja Komisijos pasiūlymu sukurti Europos bendrą įgūdžių duomenų bazę;
5. yra labai susirūpinęs dėl to, kad ES nėra pakankamai aukštojo mokslo programų konkrečiai apie DI, taip pat dėl DI tyrėjų, kurie Europos universitetuose siekia mokslinės karjeros, trūkumo; mano, kad, norėdama išlikti konkurencinga, ES turi skatinti ir išlaikyti didelę skaitmeninės srities talentų, turinčių pažangių skaitmeninių įgūdžių, grupę;
6. atkreipia dėmesį į neatidėliotiną poreikį panaikinti ES skaitmeninių įgūdžių atotrūkį įgyvendinant ir vykdam aiškias strategijas ir specialią politiką nacionaliniu ir ES lygmenimis, taip pat taikant tikrą mokymosi visą gyvenimą požiūrį, ir mano, kad dalijimasis nuasmenintais duomenimis apie įgūdžius, kompetencijas, kvalifikacijas, profesijas ir įsidarbinamumo tendencijas bei jų analizė bus neįkainojamos priemonės šiam tikslui pasiekti ir skaitmeninių įgūdžių atotrūkiui panaikinti; mano, kad tokie duomenys gali būti naudojami būsimiems studentams, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl savo išsilavinimo, akademinės veiklos ir karjeros; pabrėžia,

kad naudojant šias priemones svarbu laikytis visų ES asmens duomenų apsaugos taisyklių;

7. atkreipia dėmesį į universitetų strateginių partnerystės susitarimų vertę, siekiant toliau skatinti bendradarbiavimą skirtingose duomenų mokslo srityse; pabrėžia automatinio diplomų visais švietimo lygmenimis ir mokymosi užsienyje laikotarpių tarpusavio pripažinimo svarbą ir ragina skatinti Europos kvalifikacijų sandarą ir plėtoti Europos studento pažymėjimą; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia remti mokslinių tyrimų programas ir tinklus naudojant duomenis ir skaitmenines inovacijas; pabrėžia, kad būtina mokyti, samdyti ir išlaikyti talentus Europoje, kad būtų galima spręsti perėjimo prie skaitmeninių technologijų klausimus ir jį lydėti, ir rengti specializuotas programas, modulius ir trumpalaikius mokymo kursus pažangių skaitmeninių technologijų srityje, siekiant ugdyti skaitmeninius įgūdžius pagrindinėse profesijose, ypač tose, kurios susijusios su duomenų, įskaitant neskelbtinus duomenis, tvarkymu; pabrėžia, kad reikia tikslinių politikos priemonių siekiant panaikinti lyčių nelygybę užtikrinant vienodas galimybes dalyvauti skaitmeninėje darbo rinkoje ir mokyklų programose, skatinant moteris ir mergaites siekti karjeros mokslo, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos (angl. STEAM) srityse ir kovojant su lyčių stereotipais švietimo srityje;
8. pabrėžia, kad aktyvesnis duomenų ir besiformuojančių švietimo technologijų naudojimas pakeis mūsų švietimo sistemas ir padės jas stiprinti, pavyzdžiui, pagerins mokinių mokymosi metodų ir stilių supratimą arba nustatys mokymosi sunkumus; pažymi, kad vis dėlto bus labai svarbu išlaikyti į žmogų orientuotą ir individualiems poreikiams pritaikytą požiūrį į studentus ir jų poreikius ir kad mokytojų ir pedagogų žinių perdavimas jaunajai kartai išlieka gyvybiškai svarbus švietimo procesui; pakartoja, kad tokie įgūdžiai kaip gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir kritinis mąstymas bus itin svarbūs sėkmingam skaitmeniniam švietimui; mano, kad atvira, nediskriminacinė ir nešališka prieiga prie švietimo ir mokslo duomenų ir publikacijų remiantis FAIR (surandamumas, prieinamumas, sąveikumas ir pakartotinis panaudojimas, angl. FAIR – findable, accessible, interoperable and reusable) duomenų principais yra labai svarbi sėkmingoms inovacijoms ir mokslui;
9. primena, kad duomenų apsauga mokyklose yra ypač jautrus klausimas dėl to, kad susiję asmenys yra nepilnamečiai; pakartoja, kad turi būti užtikrinta aukšto lygio atskirų mokinių duomenų apsauga ir kad jie turėtų būti naudojami tik švietimo tikslais, bet jokiais aplinkybėmis neturėtų būti naudojami komerciniais tikslais; ragina Komisiją ir valstybes nares remti saugių, vartotojams patogių ir prieinamų mokymo platformų kūrimą ir stiprinimą ir prie to prisidėti; ragina valstybes nares rengti informavimo ir informuotumo didinimo kampanijas, kuriomis būtų remiami tėvai ir padedama jiems geriau suprasti, kaip gali būti naudojami jų vaikų duomenys;
10. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę naudoti ES lėšas ir programas siekiant veiksmingai remti mokymąsi visą gyvenimą ir mokymą, siekiant pagerinti duomenų analizės gebėjimus ir jos etikos aspektus visų amžiaus grupių žmonėms; mano, kad tai skatintų jų vystymąsi, kūrybiškumą ir gerovę ir užtikrintų aktyvų jų dalyvavimą visuomenės gyvenime taikant tikrą mokymosi visą gyvenimą metodą pagal aiškias strategijas nacionaliniu ir ES lygmenimis; be to, mano, kad tai padidintų ES technologinį savarankiškumą ir atsparumą; ragina ES investuoti į saugų ir kokybišką duomenų tvarkymą ir saugojimą, technologinius pajėgumus ir strateginę infrastruktūrą;

11. pabrėžia, kad skaitmeniniai įgūdžiai yra itin svarbūs asmeniui norint visapusiškai dalyvauti skaitmeninėje ekonomikoje ir visuomenėje bei formuojant demokratinius procesus; prašo, kad įgyvendinant Europos duomenų strategiją būtų atsižvelgiama į konkrečius įvairių grupių, ypač pažeidžiamų ir nepalankioje padėtyje esančių asmenų, kalbant apie jų gebėjimus ir prieigą prie skaitmeninių priemonių, poreikius; pažymi, kad pažeidžiamoms grupėms priklausantiems asmenims kyla didesnis pavojus būti atskirtiems nuo dalyvavimo tradicinėse švietimo ir kultūros formose; primena, kad beveik 100 mln. neįgaliųjų ES patiria ypač didelių sunkumų naudotis skaitmeninėmis priemonėmis ir gauti kokybiškų švietimo paslaugų; ragina valstybes nares kuo labiau stengtis užtikrinti neįgaliesiems ir kitoms pažeidžiamoms grupėms priklausantiems asmenims visas galimybes naudotis skaitmeniniu švietimu ir tinkamomis priemonėmis, ištekliais ir infrastruktūra, siekiant išnaudoti visą skaitmeninio potencialą ir neleisti didėti galimybių gauti skaitmeninio švietimo paslaugas atotrūkiui tarp skirtingų visuomenės grupių; pabrėžia, kad projektuojant ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas aplinką tausojantiems sprendimams, nes tiek skaitmeninė, tiek žalioji transformacija turi vykti lygiagrečiai;
12. ragina Komisiją išnagrinėti apskritai galimus Europos bendros kultūros ir kūrybos sektorių bei pramonės duomenų erdvės sukūrimo privalumus ir mastą; mano, kad kultūros paveldo skaitmeninimas yra būtinas siekiant skatinti ir apsaugoti kultūros paveldą ir galėtų būti naudingas įvairiais būdais, pvz., palengvinant fizinę apsaugą ir išsaugojimą arba sudarant galimybę naudotis trijų dimensijų virtualiosios realybės taikomosiomis programomis, kurias būtų galima panaudoti turizmui; pažymi, kad kultūros paveldo skaitmeninimas galėtų prisidėti prie galimybės susipažinti su juo platesnei auditorijai, tačiau pripažįsta, kad skaitmeninė prieiga negali visiškai pakeisti fizinės prieigos prie kultūros paveldo; pažymi, kad kultūros paveldo skaitmeninimas galėtų būti naudingas siekiant papildomų tikslų įvairiuose kituose sektoriuose, pvz., mokslinių tyrimų, švietimo ir kultūrinių žinių vystymo; ragina sukurti Europos bendrą kultūros paveldo duomenų erdvę, kurią būtų galima kurti naudojantis Europos skaitmeninių paslaugų infrastruktūra; prašo stiprinti kultūros paveldo apsaugą ir populiarinimą skaitmeninėmis priemonėmis, pvz., bendradarbiaujant ir kuriant bendrą pavogtų vertybių ir kultūros objektų duomenų bazę;
13. atkreipia dėmesį į tai, kad kultūros sektorius turi daug pakartotinai naudojamų duomenų, kurie kartu su kitais šaltiniais, įskaitant atvirus duomenų šaltinius, ir duomenų analize kultūros institucijoms leistų efektyviau dalytis žiniomis, geriau suprasti savo auditoriją ir užmegzti ryšį su nauja, nustatyti spragas, kurias galima pašalinti įgyvendinant iniciatyvas, ir paremti jų strateginius ir operatyvinius sprendimus; ragina Komisiją ir valstybes nares iširti tarpvalstybinių virtualių duomenų saugyklų kūrimo potencialą kultūros sektoriui; ragina Komisiją ir toliau aiškiai atsižvelgti į kultūros ir kūrybos sektorių ir pramonės įvairovę, rengiant būsimus teisės aktus dėl duomenų srautų;
14. ragina ES pirmauti DI srityje tiek viešajame, tiek privačiąjame sektoriuje; atkreipia dėmesį į galimybes, suteikiamas naudojant DI švietimo srityje; pabrėžia, kad bet kokie nauji šios srities teisės aktai privalo atitikti pagrindines teises, įskaitant teisę į privatumo ir asmens duomenų apsaugą, ir prisidėti nustatant aukštus etikos standartus;
15. pabrėžia, kad nepaprastai svarbu suteikti žiniasklaidos įmonėms prieigą prie atitinkamų

duomenų, pavyzdžiui, apie auditorijos pasiekiamumą ir duomenis apie reklamą, iš dominuojančių rinkos platformų, kad būtų išvengta nesąžiningos konkurencijos ir siekiama vienodų sąlygų;

16. ragina valstybes nares toliau gerinti technologijų įmonių ir kultūros įstaigų partnerystę, kuri galėtų suteikti pastarosioms prieigą prie skaitmeninių talentų, kosmoso, duomenų, įrangos, finansavimo ir tarpusavio mokymosi galimybių; ragina Komisiją būsimoje Europos MVI strategijoje atsižvelgti į kultūros ir kūrybos sektorius bei pramonės šakas ir jų konkrečius poreikius; pabrėžia, kad būsimi teisės aktai duomenų srityje turi išlikti paprasti ir į juos turi būti įtrauktos aiškios gairės, kaip išvengti perteklinio reglamentavimo; primena, kad labai mažoms įmonėms ir mažosioms bei vidutinėms įmonėms (MVI), įskaitant kultūros ir kūrybos sektorius, reikės papildomos paramos, kad jos laikytųsi būsimų standartų dalijimosi duomenimis ir duomenų apsaugos reglamentavimo srityse; pabrėžia, kad duomenų naudojimas tampa vis svarbesnis Europos kultūros ir kūrybos sektoriams ir pramonei; primena, kad saugus keitimasis duomenimis yra labai svarbus siekiant sudaryti sąlygas atvirai prieigai prie kultūrinio turinio, kai to reikia, ir padeda užtikrinti kūrybos laisvę, taip pat užkirsti kelią duomenų rinkos iškreipimui ir duomenų koncentracijai kelių veikėjų, pvz., platformų, rankose; pabrėžia, kad būtina kurti bendrus, suvienodintus ir struktūrizuotus duomenų formatus, pagrįstus atviraisiais standartais ir tarpusavio sąveikos taisyklių pripažinimu, kurie galėtų būti pritaikyti mašinų mokymuisi.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	26.1.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 27 -: 1 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Alexis Georgoulis, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Salima Yenbou, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Ibán García Del Blanco, Marcel Kolaja, Elzbieta Kruk, Radka Maxová, Diana Riba i Giner

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

27	+
ECR	Elzbieta Kruk, Dace Melbārde, Andrey Slabakov
NI	Isabella Adinolfi
PPE	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
RENEW	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Radka Maxová
S&D	Ibán García Del Blanco, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Marcel Kolaja, Diana Riba i Giner, Salima Yenbou

1	-
ID	Gilbert Collard

1	0
ID	Gianantonio Da Re

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	24.2.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 68 -: 0 0: 10
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	François Alfonsi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Manuel Bompard, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Martin Buschmann, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Carlo Calenda, Andrea Caroppo, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Eva Kaili, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Eva Maydell, Georg Mayer, Joëlle Mélin, Dan Nica, Angelika Niebler, Ville Niinistö, Aldo Patriciello, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Sira Rego, Manuela Ripa, Jérôme Rivière, Robert Roos, Maria Spyraiki, Jessica Stegud, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Jakop G. Dalunde, Marian-Jean Marinescu, Susana Solís Pérez, Tomas Tobé

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

68	+
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria Da Graça Carvalho, Pilar Del Castillo, Christian Ehler, András Gyürk, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Marian-Jean Marinescu, Eva Maydell, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Markus Pieper, Maria Spyraiki, Tomas Tobe, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
S&D	Carlo Calenda, Josianne Cutajar, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Eva Kaili, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
RENEW	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajova, Valter Flego, Claudia Gamon, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Susana Solís Pérez
Verts/ALE	François Alfonsi, Michael Bloss, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakop Dalunde, Henrike Hahn, Ville Niinistö, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Rob Roos, Beata Szydło, Tobiszowski Grzegorz, Evžen Tošenovský
The Left	Manuel Bompard, Marisa Matias, Sira Rego
NI	Martin Buschmann, Clara Ponsatí Obiols

0	-
----------	----------

10	0
ID	Paolo Borchia, Markus Buchheit, Thierry Mariani, Georg Mayer, Joëlle Mélin, Jérôme Rivière, Isabella Tovaglieri
ECR	Jessica Stegrud
The Left	Marc Botenga
NI	Andrea Caroppo

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė